

ACTA

van de Synode Homewood-Carman

1958

der Canadian Reformed Churches

Published by:

CANADIAN REFORMED PUBLISHING HOUSE

Box 152 - Smithville

Acta

VAN DE SYNODE VAN HOMEWOOD-CARMAN 1958

1e Zitting d.d. 13 Maart 1958.

ARTIKEL 1

Opening. Daar de praeses van de roepende kerk van Coaldale, Ds G. Ph. Pieffers, door huiselijke omstandigheden, verhinderd is ter synode te komen, opent, op verzoek van en namens die kerk, Ds J. T. van Popta de vergadering; hij laat zingen Ps. 90 : 8 en 9, leest 1 Tess. 5 : 1—22, en gaat voor in gebed. Daarna spreekt hij het volgende

Openingswoord:

“Zeer geachte Broeders,

Namens de roepende kerk van Coaldale heet ik u allen hartelijk welkom.

Ds Pieffers is door ernstige ziekte in zijn gezin verhinderd dit namens de roepende kerk te doen.

De Here is goed. Hij heeft u allen op uw lange reis naar Carman bewaard. U wacht een gewichtige taak. U hebt niet als een soort opperbestuur der kerken u aan te stellen. De kerken zijn uw lastgeefsters. U bent haar knechten. Maar u vertegenwoordigt hier alle kerken. Uw handelen in deze vergadering raakt alle kerken. Uw besluiten hebben alle kerken zich aan te trekken. Want wat met de meeste stemmen goed gevonden zal worden, zal voor vast en bondig gehouden worden, tenzij het bewezen worde te strijden tegen Gods Woord en tegen de kerkenordering.

God verlene u de genade, dat u uw besluiten neemt overeenkomstig die goede heilzame regel, beschreven in Art. 31. Het is geen artikel van een of ander reglement. Hierin doen de kerken belijdenis van de belofte Gods, dat ze in het licht van Christus' Geest worden bewaard voor de glorieijke toekomst van haar Heer en Hoofd, wanneer zij naar deze regel leven. Artikel 31 bevat niets anders dan het Amen der kerk op de apostolische vermaning: blust de Geest niet uit. En hoe hebben de kerken en dus ook de afgevaardigden der kerken zich te wachten voor het uitblussen van de Geest des Heeren Heeren? Door alle dingen te beproeven en zich verre te houden van alle soort van kwaad.

Vele zaken worden ter beproeving u voorgelegd. Zaken, die als zodanig de kerken in het gemeen aangaan. Ook zaken, door middel van bezwaarschriften voor uw aandacht geplaatst, zaken, die in de samenleving der betrokken kerken grote spanningen hebben gebracht en voor wat één onzer kerken betreft, tot ons groot verdriet, tot een breuk hebben geleid.

En nu belijden wij, dat de Zone Gods van het begin der wereld tot het einde zich een gemeente vergadert en beschermt en onderhoudt door Zijn Geest en Woord. En uit de Schriften klinkt ons de opdracht tegen met Hem te vergaderen, opdat wij de schapen niet verstrooien.

En nu hebt u hier niet bezig te zijn in het ambt van herder en leraar noch ook in het ambt van opziener der gemeente. U kunt in deze vergadering alleen bezig zijn krachtens afvaardiging door de kerken. Maar dat betekent niet, dat het Woord des Heeren: wie met Mij niet vergadert, die verstrooit, voor u in uw synodale arbeid niet van gelding zou zijn. Ook uw werk moet gebeuren in trouw aan dat machtige, de gehele wereldgeschiedenis beheersende werk van de nu verhoogde Christus. Ook in uw werk van nu moet het u te doen zijn om de samenvergadering van alle schapen van Christus' kudde, maar dan in permanente gemeenschap met Christus voor elke concrete zaak steeds weer gelovig te onderzoeken en te onderhouden. Als dienaren der kerken hebt gij, overeenkomstig de door de kerken u verleende opdracht de Koning der kerk te volgen, zoals Hij u hier en nu voorgaat naar de dag van Zijn wederkomst.

Dat betekent: broeders, blust de Geest niet uit.

Dat betekent: broeders, beproeft alle dingen overeenkomstig het Woord des Geestes.

En behoudt dan alleen het goede. En onthoudt u van alle soort van kwaad. Weest geen ogendienaars noch mensenbehagers. Maar dienaars van Christus' vrijgekochte kerken, opdat ge Christus' Geest moogt behagen.

Zo blijft U in het waarachtige licht.

Zo blijft U volgen de Zone Gods.

Zo zult ge zijn tot een zegen voor al het volk van God.

Ik verklaar de tweede synode van de Canadian Reformed Churches voor geopend."

ARTIKEL 2

Onderzoek Credentie-brieven. Op verzoek van de praeses zien de broeders Ds H. Scholten en Ds L. Selles de credentiebrieven na. Beide classes zijn wettig vertegenwoordigd. Ds G. Ph. Pieffers is vervangen door zijn secundus, Ds H. A. Stel.

De volgende afgevaardigden zijn aanwezig:

Namens de kerken in de classis East: Ds G. van Dooren van Burlington, Ds A. B. Roukema van Watford, Ds H. Scholten van Orangeville, Ds L. Selles van Chatham, ouderling G. Boot van Hamilton, ouderling J. Buist van Burlington, ouderling K. Flokstra van Smithville, ouderling C. Walinga van Fergus-Guelph.

Namens de kerken in de classis West: Ds D. v. d. Boom van Langley, Ds W. W. J. van Oene van New Westminster, Ds J. T. van Popta van Edmonton, Ds H. A. Stel van Houston, ouderling G. Antonides van Smithers, ouderling Joh. de Haas van New Westminster, ouderling A. W. de Leeuw van Edmonton, ouderling E. Wieringa van Neerlandia.

ARTIKEL 3

Verkiezing Moderamen. Overgegaan wordt tot de verkiezing van een moderamen; de stemcommissie zal bestaan uit de brs Ds H. Scholten en Ds L. Selles. Bij de eerste stemming voor Praeses heeft Ds L. Selles 9 stemmen, Ds G. van Dooren 6 stemmen en Ds A. B. Roukema 1 stem; Ds L. Selles is gekozen. Bij de eerste stemming voor een assessor verkrijgt Ds J. T. van Popta 8 stemmen, Ds W. W. J. van Oene 3 stemmen, Ds D. v. d. Boom 3 stemmen en Ds H. A. Stel 2 stemmen; bij de 2e stemming verkrijgt Ds J. T. van Popta 10 stemmen, Ds W. W. J. van Oene 3 stemmen, Ds D. v. d. Boom 2 stemmen en Ds H. A. Stel 1 stem; Ds J. T. van Popta is gekozen. Bij de stemming voor 1e scriba

verkrijgt Ds A. B. Roukema 4 stemmen, Ds H. Scholten 3 stemmen, Ds W. W. J. van Oene 5 stemmen, Ds G. van Dooren 2 stemmen en Ds H. A. Stel 2 stemmen; bij de 2e stemming heeft Ds W. W. J. van Oene 5 stemmen, Ds A. B. Roukema 8 stemmen, Ds H. Scholten en Ds H. A. Stel 1 stem; de herstemming tussen Ds W. W. J. van Oene en Ds A. B. Roukema levert op: Ds W. W. J. van Oene 6 en Ds A. B. Roukema 10 stemmen; Ds A. B. Roukema is gekozen. Als 2e scriba wordt gekozen: Ds W. W. J. van Oene met 11 stemmen, tegen 1 op Ds D. v. d. Boom, en 2 op Ds G. van Dooren en Ds H. A. Stel.

Het moderamen neemt zitting; de vergadering wordt geconstitueerd.

ARTIKEL 4

Schorsing van de vergadering. De praeses sluit de vergadering om het moderamen gelegenheid te geven zich te beraden over het agendum en de te volgen orde van behandeling der ter tafel gebrachte stukken.

2e Zitting d.d. 13 Maart 1958.

ARTIKEL 5

Opening. Om twee uur opent de praeses de vergadering; hij laat zingen Psalm 119 : 1.

ARTIKEL 6

Schrijven van de roepende kerk. De praeses leest een schrijven voor van de roepende kerk, waarin zij haar verontschuldiging aanbiedt voor het feit, dat, bij vergissing, de stukken voor de synode ook zijn toegezonden aan de kerkeraad van de First Can. Ref. Church of Hamilton (scriba: Mr. T. Bergsma); ze heeft aan de broeders geschreven, dat de toezending een vergissing was en geen uitnodiging voor de synode betekende; voorts worden in de brief van de roepende kerk nog enkele te laat ingekomen punten voor het agendum genoemd. De synode neemt kennis van deze mededelingen en besluit aan de kerk van Coaldale een schrijven te richten bevattende de dank der synode voor de vele arbeid, die deze kerk heeft verricht ter voorbereiding van de synode.

ARTIKEL 7

Vaststelling Agendum. De praeses leest voor het concept-agendum zoals het door het moderamen is opgesteld. Enkele punten worden er aan toegevoegd, zodat het agendum er als volgt komt uit te zien:

1. Opening namens de roepende kerk van Coaldale.
2. Onderzoek credentie-brieven.
3. Verkiezing Moderamen.
4. Constituëring van de vergadering.
5. Mededelingen van de roepende kerk inzake de voorbereiding van de synode.
6. Vaststelling van het agendum van de synode.
7. Vaststelling van de vergadertijden en de werkwijze der synode; besluit over de vertaling van de Acta.
8. Ingekomen stukken:
 - a. Schrijven van de Generale synode 1955/56 van de Gereformeerde kerken in Nederland met het verzoek aan de synode zich nader uit

- te spreken over de motieven, die de synode van '54 ertoe gebracht hebben een andere formulering te kiezen voor de regelen tot correspondentie dan de Generale synode van Kampen 1951 had voorgesteld;
- b. Schrijven van The Bible Translation Committee van the Christian Reformed Churches over "the sponsoring or facilitating the early production of a faithful translation of the Scriptures in the common language of the American people";
- c. Schrijven van br. G. K. Veltman over de Acta 1954.
9. Voorstellen:
1. Naam van de synode: de classis East stelt voor als naam voor de synode te kiezen: "Generale synode" of "synode";
 2. Werkmethode synode:
 - a. voorstel classis-West om een zodanige methode te kiezen, dat uit de Acta kan blijken waarom de synode een of ander besluit genomen heeft; als reden wordt opgegeven, dat de Acta van 1954 het bijkans onmogelijk maken de besluiten van de synode te ratificeren;
 - b. voorstel van classis-East in de Acta de rapporten van eventuele werkcommissies op te nemen;
 3. Inzake Art. 66 K.O.:
 - a. voorstel van de kerk van Chatham, gesteund door de classis-East, om uitvoering te geven aan dit artikel van de K.O.;
 - b. voorstel van de classis-West Art. 66 dusdanig te wijzigen, dat een eventuele bededag zal worden uitgeschreven door twee meestgenabuurde kerken;
 - c. voorstel van de classis-East, dat een bededag zal worden uitgeschreven niet door een classis, maar door twee kerken in beide classes;
 4. Benoeming Deputaten:
 - a. voorstel van de classis-West bij de benoeming van Deputaten zo te werk te gaan, dat, in een bepaalde zaak zo veel mogelijk Deputaten benoemd worden, die elkaar op classes of anderszins kunnen ontmoeten en niet alleen met correspondentie zich moeten behelpen;
 - b. voorstel van classis-East Deputaten te benoemen naar Art. 49 en 79 K.O.
 5. Zaak der opleiding.
 - a. voorstel van de kerk van Edmonton Art. 80 Acta 1954 te herroepen en te besluiten, dat ieder, die zijn opleiding niet aan de Theologische Hogeschool te Kampen heeft ontvangen, aan een colloquium doctum zich heeft te onderwerpen alvorens hij wordt toegelaten tot het praeparatoir examen;
 - b. voorstel van de classis-West de binding aan Kampen op te heffen, colloquium doctum in te voeren als in voorstel-Edmonton, en zes collecten te houden om zo mogelijk te komen tot een eigen Opleiding;
 - c. voorstel van de classis-East om art. 80 van de Acta 1954 te vervangen door het besluit een kandidaatsbul te eisen, die de wetenschappelijke graad van candidaat in de Theologie verleent of de B.A.- en de B.D.-graad, en, als deze niet verkregen is aan de Theologische Hogeschool te Kampen, een aanvullend examen te eisen;

Voorts om Deputaten te benoemen voor advies inzake onderwijs-inrichting en om eisen voor kerkelijke examens te formuleren, ook om, indien nodig, uitvoering te geven aan Art. 19 K.O.;

6. **Formulieren:**
voorstel van de classis-East, dat alleen de Nederlandse tekst van de Belijdenisgeschriften bindend is;
7. **Engelse vertaling van de catechismus:**
 - a. voorstel van de classis-East voorlopig het gebruik van de Engelse vertaling van de catechismus uit de Psalter van de Christian Reformed Church in de vrijheid der kerken te laten;
 - b. voorstel van de kerk te Edmonton het rapport inzake de Engelse vertaling van de Deputaten ad hoc te aanvaarden;
8. **Psalmberijming:**
 - a. voorstel van de classis-East de suggesties van de Deputaten ad hoc over te nemen, met enkele wijzigingen;
 - b. voorstel van de classis-West opnieuw Deputaten te benoemen en zoveel mogelijk dezelfde als hebben meegewerkt aan de tot standkoming van het ter tafel liggende rapport;
 - c. voorstel van de kerk van Chatham opnieuw Deputaten te benoemen, maar voorlopig het gebruik van de Psalter van de Chr. Ref. Churches in de vrijheid der kerken te laten;
Hierbij de mededeling, dat deze kerk het besluit van 1954 (Acta Homewood Art. 56) niet voor vast en bondig houdt;
 - d. van de kerk van New Westminster voorstel het gebruik van de Psalter en enkele hymns in de vrijheid der kerken te laten.
9. **Revised Standard Version:**
voorstel van de kerk van Burlington een commissie te benoemen om de vraag onder de ogen te zien of het gebruik van de Revised Standard Version in de vrijheid der kerken kan worden gelaten en/of aanbevolen;
10. **Vertaling Ned. Bijbelgenootschap:**
voorstel van de kerk van Edmonton de vertaling van het Nederlands Bijbelgenootschap bij de kerken aan te bevelen.
11. **Deputaten voor de Correspondentie met de Hoge Overheid:**
 - a. voorstel van de kerk van Houston een drietal Deputaten te benoemen voor deze correspondentie;
 - b. voorstel van de classis-East Deputaten te benoemen apart voor East en West.
12. **Correspondentie met de Geref. kerken in Nederland:**
voorstel van de classis-East uit de Acta 1954 na te gaan welke motieven er waren voor de synode van 1954 voor het besluit inzake deze correspondentie.
13. **Kerkenordening:**
 - a. voorstel van de kerk van Edmonton om de door de commissie ad hoc voorgestelde wijzigingen te aanvaarden;
 - b. voorstel van de classis East om Art. 50 in een andere redactie dan Edmonton voorstelt te aanvaarden.
14. **Formulieren:**
voorstel van de classis-East het gebruik van de Liturgische Formulieren der Christian Reformed Churches voorlopig in de vrijheid der kerken te laten.
15. **Protestant Reformed Churches:**
 - a. voorstel van de kerk van Chatham opnieuw Deputaten te benoemen,

- die de mogelijkheid van correspondentie met de P.R.C. verder moeten onderzoeken;
- b. voorstel van de kerk van Toronto de correspondentie met de P.R.C. aan te gaan;
 - c. voorstel van de Can. Ref. Church te Hamilton de briefwisseling voort te zetten en daartoe de opdracht aan Deputaten te continueren.
16. Bijbelvertaling:
 voorstel van de classis-East: de synode spreke uit, dat de kerken geïnteresseerd zijn bij een eventuele nieuwe Engelse vertaling van de Heilige Schrift.
10. Bezwaarschriften:
- 1. van br. G. van Woudenberg te New Westminster inzake candidaatsstelling van een ambtsdrager;
 - 2. van br. E. C. Baartman e.a. inzake dezelfde kwestie;
 - 3. van Ds. W. W. J. van Oene idem;
 - 4. van br. J. Hendriks idem;
 - 5. van br. E. Schilder te Toronto over de zaak-Hamilton;
 - 6. van br. P. Laven inzake het classis-advies inzake zijn afzetting als ouderling;
 - 7. van de First Can. Ref. Church of Hamilton:
 - a. over de toelating van de American Reformed Church te Grand Rapids tot het kerkverband;
 - b. over het bestluit van de classis-East inzake het optreden te Hamilton van predikanten der P.R.C.;
 - c. over het classis-besluit inzake de voorlopige schorsing van Ds W. Loopstra;
 - d. Publicatie inzake de achtergronden van de zaak-Hamilton;
 - e. Bijlage bij d.;
 - f. Supplement bij d.
 - 8. Van de classis-West een revisieverzoek van Art. 87 Acta Homewood 1954 inzake Art. 19 K.O.
 - 9. Van br. E. H. Pol inzake Art. 44 K.O.
11. Rapporten:
- 1. Der Deputaten voor de Engelse vertaling der D.L.
 - 2. Der Deputaten voor de wijzigingen der K.O.
 - 3. Der Deputaten voor de Opleiding tot de Dienst des Woords
 - 4. Der Deputaten voor de vertaling der Liturgische Formulieren.
 - 5. Der Deputaten voor een Engelse Psalmberijming.
 - 6. Der Deputaten voor het onderzoeken naar de mogelijkheden van correspondentie met de P.R.C.
 - 7. Der Deputaten voor een Engelse Vertaling van de catechismus.
 - 8. Der Deputaten voor correspondentie met de Buitenlandse kerken.
- 12. Benoeming Deputaten.
 - 13. Rondvraag en censuur naar Art. 43 K.O.
 - 14. Verzorging Acta synodi.
 - 15. Omslag kosten en aanwijzing van een kerk voor de afwikkeling van de financiën der synode.
 - 16. Aanwijzing roepende kerk en vergaderplaats en -tijd der volgende synode.
 - 17. Vaststelling van de Acta.
 - 18. Vaststelling van het Persverslag.
 - 19. Sluiting.

ARTIKEL 8

Vaststelling vergadertijden en werkwijze der synode.

Het moderamen stelt voor als regel te vergaderen van 9—12 uur, van 2—5½ uur en van 7½—10 uur; des Zaterdags alleen van 9—12 uur; hierbij de commissie-vergaderingen in de morgen- en de middaguren te houden en in elk geval des avonds als synode bijeen te komen om de leden der gemeente te Homewood, en eventueel Winnipeg, de gelegenheid te geven vergaderingen bij te wonen. Dit wordt aanvaard met dien verstande, dat de avond-vergaderingen zullen duren van 7—9½ uur.

Wat de werkwijze betreft, stelt het moderamen voor de arbeid der synode te doen voorbereiden door commissies en daartoe 4 commissies in te stellen, in elk waarvan 4 leden der synode zitting hebben en die ieder een deel van de aanwezige punten toegewezen krijgen; alleen de punten 9—1 en 9—2 van het agendum zullen terstond behandeld kunnen worden.

In de brede discussie, die naar aanleiding van dit moderamenvoorstel ontstaat, dient Ds H. Scholten het volgende voorstel in:

“Inzake de bezwaarschriften wordt besloten commissies te benoemen, naar het voorstel van het moderamen. Alle voorstellen, die in de mindere vergaderingen behandeld kunnen zijn, worden eerst in plenaire zitting behandeld.”

Ds G. van Dooren stelt voor: “De synode besluit, dat voorstellen slechts behandeld kunnen worden wanneer daarin verwerkt zijn de materiële gronden voor het voorgestelde.”

Voorts: “De synode besluit, dat de rapporten zo veel mogelijk, en in elk geval de voorstellen der commissies vermenigvuldigd zullen worden.”

Aangenomen wordt ten slotte een voorstel van het moderamen, aangevuld met het 2e voorstel-van Dooren, dat als volgt luidt:

“a. Alle voorstellen en bezwaarschriften vermeld onder de punten 9—3 tot 10—9 worden eerst aan werkcommissies in studie gegeven ter voorbereiding van de besprekingen op de vergadering;

b. de rapporten en voorstellen van de werkcommissies worden vermenigvuldigd en vóór de bespreking in de vergadering aan de afgevaardigden ter hand gesteld.”

ARTIKEL 9

Commissies. Op voorstel van het moderamen worden de volgende commissies benoemd:

Commissie I: Ds J. T. van Popta (S.), Ds D. v. d. Boom, oud. Joh. de Haas, oud. A. W. de Leeuw.

Commissie II: Ds G. van Dooren (S.) Ds A. B. Roukema, oud. K. Flokstra, oud. C. Walinga.

Commissie III: Ds W. W. J. van Oene (S.), Ds L. Selles, oud. G. Boot, oud. J. Buist.

Commissie IV: Ds H. Scholten (S.), Ds H. A. Stel, oud. G. Antonides, oud. E. Wieringa.

S. is: Samenroeper.

Aan Commissie I worden toevertrouwd de stukken betrekking hebbende op: de zaak Hamilton; de zaak Laven.

Aan Commissie II: de zaak van de candidaatsstelling van br. H. te New Westminster; de zaken rondom de correspondentie met de P.R.C.; het rapport van br. G. K. Veltman over Acta 1954.

Aan Commissie III: de zaken betreffende de K.O.; het bezwaarschrift

br. E. H. Pol; de zaak van de correspondentie met de Buitenlandse kerken; de zaak van de Opleiding tot de Dienst des Woords.

Aan Commissie IV: de kwestie van de Bijbelvertaling; van de Psalmberijming; van de vertaling der Formulieren.

Opgemerkt wordt, dat uiteraard elke commissie zich een oordeel heeft te vormen over de ontvankelijkheid der haar in handen gegeven stukken.

ARTIKEL 10

Werkmethode. De synode neemt in behandeling het voorstel van de classis-West een dusdanige werkmethode te kiezen, dat uit de Acta kan worden opgemaakt waarom de synode een of ander besluit genomen heeft.

Eveneens het voorstel van classis-East om in de acta de rapporten van de commissies van Prae-advies op te nemen.

In de bespreking stelt Ds W. W. J. van Oene voor: "de synode besluite, dat de definitieve rapporten der werkcommissies zullen worden vermenigvuldigd voor kerkeraden en zusterkerken. Aan het einde der synode zal worden beslist over de vraag op welke wijze deze vermenigvuldiging zal geschieden; dit, omdat thans nog niet kan worden gezien hoe lang die rapporten zullen worden en welke kosten vermenigvuldiging met zich zal brengen."

Dit voorstel wordt aangenomen.

Op voorstel van Ds G. van Dooren spreekt de synode uit, dat zij van oordeel is, dat hiermee de bezwaren tegen de acta 1954, waaruit het voorstel van classis-West geboren is, ondervangen zijn.

ARTIKEL 11

Naam van de synode. De praeses geeft in bespreking het voorstel van classis-East de naam te kiezen: Generale synode, of, zolang er geen Particuliere ressorten zijn, eenvoudig: synode. De classis kwam tot dit voorstel, omdat de naam "Nationale synode": 1e niet klopt op de status quo van Canada, 2e niet past voor een vergadering van kerken, waarvan de leden in dit land vooralsnog merendeels een immigrantenpositie hebben, en deswege de naam "nationaal" niet kunnen opeisen.

Een brede bespreking ontspint zich. Ds W. W. J. van Oene stelt voor:

"De synode besluit de naam "nationale synode" ook voor deze synode te handhaven, aangezien deze naam niet pretendeert, dat onze kerken het hele Canadese volk vertegenwoordigen, doch slechts inhoudt, dat dit een synode is van onze kerken uit het gehele land; zulks in tegenstelling met de (in onze kerken nog niet aanwezige) Particuliere synodes, waar slechts een deel der kerken vertegenwoordigd is."

Ds H. A. Stel stelt voor: "De synode besluit n.a.v. het bezwaar van de classis-East der Can. Ref. Churches t.a.v. de naam "Nationale synode van Carman 1954" de synode nu kortweg te noemen: "Synode van Carman 1958 der Can. Ref. Churches" uit overweging, dat de naam "Nationale synode" sinds Dordrecht 1618/19 niet meer is gebruikt en voorts daarom ook niet spreekt tot de leden onzer Can. Ref. Churches."

Ds H. Scholten heeft het volgende voorstel: "Waar de synode niet eenstemmig is over de vraag wat de draagwijdte is van het woord "nationaal", besluit ze als naam van deze synode te kiezen: "De synode Homewood-Carman 1958".

Ds J. T. van Popta stelt voor: "De synode besluit n.a.v. het desbetreffende voorstel van de classis der Canadian Reformed Churches van Oost Canada,

gehouden te Chatham 12 Juni 1957, de naam van de synode te doen zijn: "De synode van Homewood-Carman 1958", omdat bij het ontbreken van Particuliere synoden deze naam voldoende is tot aanduiding van deze vergadering."

Het voorstel van Popta wordt aangenomen.

ARTIKEL 12

Taal van de Acta. Besloten wordt, dat het Nederlands authentiek zal zijn voor de Acta, terwijl verzocht zal worden aan de kerk van New Westminster voor de vertaling in het Engels zorg te dragen.

ARTIKEL 13

Nadere regeling inzake bespreking enz. Besloten wordt, dat er bij de besprekingen twee "ronden" gehouden zullen worden tenzij de vergadering meer nodig acht. De opstelling van het "Kort verslag" wordt toevertrouwd aan de assessor. Eveneens wordt besloten, dat des morgens als synode zal worden begonnen, ook als daarna de synode zich splitst in commissies; evenzo zal des avonds gemeenschappelijk worden geëindigd.

ARTIKEL 14

Sluiting. De praeses sluit de vergadering tot Vrijdagavond, de rest van de Donderdag en de gehele Vrijdag zullen de commissies vergaderen, Vrijdagavond zal de synode weer bijeenkomen in openbare vergadering ter bespreking van rapporten en voorstellen, die dan gereed zullen zijn.

3e Zitting, d.d. 13 Maart 1958.

ARTIKEL 15

Om half tien des avonds opent de praeses de zitting; hij laat zingen Ps. 2 : 6, 7 en sluit de vergadering.

4e Zitting, d.d. 14 Maart 1958.

ARTIKEL 16

Opening. De praeses opent de zitting om negen uur des morgens, laat zingen Ps. 3 : 2, leest 1 Thess. 2 : 1—12, en gaat voor in gebed.

ARTIKEL 17

Acta. De acta, art. 1—10 worden door de scriba gelezen en enkele aan te brengen wijzigingen genoemd door de afgevaardigden.

ARTIKEL 18

Ingetrokken voorstellen. De 1e scriba vraagt of voorstellen, die tijdens de besprekingen worden gedaan en weer ingetrokken, alle in de acta moeten worden opgenomen; na bespreking wordt vastgesteld, dat dit niet nodig is, aangezien deze acte (die van het intrekken) niet behoort tot de Acta van de synode.

ARTIKEL 19

Presentiellijst. Naar aanleiding van een opmerking van Ds G. van Dooren leest de praeses de Presentiellijst, waaruit blijkt, dat alle afgevaardigden aanwezig zijn; besloten wordt, dat dit voortaan direct na de opening van elke zitting zal geschieden.

ARTIKEL 20

Kort verslag. Ds J. T. van Popta leest het "kort verslag", dat wordt vastgesteld.

ARTIKEL 21

Ingekomen stukken. De praeses leest een alsnog ingekomen stuk voor van de kerk van Brampton d.d. 11 Maart 1958; hierin wordt aangedrongen op continuering van het Deputaatschap, dat de mogelijkheid van correspondentie met de Prot. Ref. Churches heeft te onderzoeken; wordt in handen gegeven van Commissie II.

ARTIKEL 22

Besloten wordt om 5 uur te eindigen, aangezien de afgevaardigden de gelegenheid moeten hebben de uitgedeelde rapporten te bestuderen.

ARTIKEL 23

Vragen en mededelingen van Commissies. Commissie I vraagt machtiging aan de kerk van Burlington, als archiefbewarende kerk van de classis-East, een stuk te vragen, dat ze nodig heeft bij haar onderzoek in de zaak-Laven; wordt toegestaan.

Commissie II deelt mee, ontdekt te hebben, dat een tweetal stukken niet bij een commissie zijn ingedeeld, n.l. de stukken, die op het agendum voorkomen onder de nummers 10—7, a, en b. (schrijven van de First Can. Ref. Church of Hamilton over de toelating van the American Ref. Church tot het verband van onze kerken, en het besluit van de classis East inzake het optreden van P.R.C.-predikanten in de kerk te Hamilton.) Comm. II merkt hierbij op, dat, als deze stukken worden toegewezen aan één der commissies, Comm. II zelf hier niet voor in aanmerking komt, daar zij in haar geheel bestaat uit broeders uit classis-East. Besloten wordt met deze "toewijzing" te wachten, totdat duidelijk wordt welke commissie ze erbij kan hebben.

ARTIKEL 24

Sluiting. De praeses wenst, namens de vergadering, br. K. Flokstra geluk met zijn verjaardag, en bidt hem en de zijnen Gods zegen toe; daarna sluit hij de zitting.

5e Zitting, d.d. 14 Maart 1958.

ARTIKEL 25

Opening. De praeses opent de vergadering en laat zingen Ps. 17 : 3.

ARTIKEL 26

Appèl nominaal. Appèl nominaal wordt gehouden; alle broeders zijn aanwezig.

ARTIKEL 27

Vaststelling Acta. De aangebrachte wijziging in de Acta, art. 1—10 worden goedgekeurd, art. 11—24 worden gelezen, enkele verbeteringen genoemd.

ARTIKEL 28

Acta 1954. De praeses stelt aan de orde het schrijven van br. G. K. Veltman van Smithville over de late verschijning van de Acta van de Nationale Synode van Homewood 1954. De rapporteur van

Comm. II, Ds G. van Dooren leest het betreffende rapport over dit schrijven. Volgens de commissie is komen vast te staan, dat deze late verschijning in hoofdzaak is veroorzaakt door deze drie feiten:

1. dat het tot Mei 1955 geduurd heeft dat de Engelse vertaling compleet en leesbaar aan de zetter in Nederland kon worden toegezonden,

2. dat een gedeelte van die Engelse vertaling de Nederlandse zetter niet heeft bereikt, zodat eerst Augustus 1955 een tweede exemplaar verzonden kon worden,

3. dat de afstand Canada—Nederland mede oorzaak ervan geworden is, dat de gedrukte Acta eerst in Maart 1956 ontvangen werden door de uitgever.

De commissie stelt voor:

“De synode neme kennis van deze bevredigende toelichting van de uitgever, en neme de hoofdzaak ervan op in Acta en Kort verslag,

De synode geve de mededeling inzake de mogelijke spoedige publicatie der Acta 1958 door aan de commissie tot verzorging van de publicatie der Acta.”

Na bespreking wordt het voorstel van de commissie aanvaard in deze vorm:

- “1. De synode der Can. Ref. Churches van Homewood-Carman 1958, kennis genomen hebbende van de toelichting van de uitgever der Acta van de Nationale synode van Homewood 1954, aanvaardt diens verontschuldiging en besluit de hoofdzaak van deze toelichting op te nemen in de Acta van deze synode en het Kort verslag;

2. De synode besluit de mededeling inzake de mogelijke spoedige publicatie der Acta door te geven aan de commissie tot verzorging van de uitgave der Acta.”

ARTIKEL 29

De praeses spreekt zijn blijdschap uit over het grote aantal belangstellenden uit Homewood en licht de broeders en zusters in over het in behandeling zijnde punt.

ARTIKEL 30

Bijbelvertaling. Aan de orde komen de agenda-punten:

Bijlage XVII. 8—b: Schrijven van de proff. van Calvin Seminary over een nieuwe Engelse Bijbelvertaling.

9—9: voorstel van de kerk van Burlington, gesteund door de kerken uit classis-East over the Revised Standard version,

9—10: voorstel van de kerk van Edmonton inzake gebruik van de vertaling van het Ned. Bijb. Gen.,

9—16: voorstel van de classis-East inzake de nieuwe Engelse Bijbelvertaling.

Ds H. A. Stel leest het rapport van comm. IV over al deze punten. Het rapport loopt uit op de volgende voorstellen:

1. “De synode antwoorde op het schrijven van de proff. van Calvin Seminary te Grand Rapids, dat de synode van Carman 1958 der Can. Ref. Churches niet kan besluiten tot het benoemen van een commissie om samen te werken met het “Committee of the Christian Reformed Churches” met als taak, volgens uw schrijven, “for correspondence with your committee concerning the feasibility and desirability to sponsor or facilitate the early production of a faithful translation of the Scripture in the common language of the American people”, omdat de synode niet bevoegd is om een opdracht te geven voor zulk een wetenschappelijke arbeid, daar zij, volgens art. 30

der K.O. gehouden is alleen kerkelijke zaken en dezelve alleen op kerkelijke wijze te verhandelen."

Daarom acht de commissie het niet nodig antwoord te geven op de bijgevoegde vragenlijst.

2. T.a.v. het voorstel van de classis-East (9—16):

"De synode van Carman 1958 der Can. Ref. Churches antwoorde op het voorstel van de classis-East van 29 Jan. en 12 Febr. 1958, luidende: de synode dele aan het betreffende comité mede, dat de classis-East zeer geïnteresseerd is en dat zo nodig een beroep op mensen met talenten in dezen kan worden gedaan, — spreekt uit, dat het niet de taak is van de synode om aan het comité der Christian Reformed Church mede te delen, de de classis-East "zeer geïnteresseerd is", aangezien de synode niet de woordvoerster is van een classis tegenover derden".

3. T.a.v. het slot van dit voorstel uit te spreken:

"dat de synode van Carman 1958 niet aan het comité van de Christian Reformed Church het recht kan geven een beroep te doep op "mensen met talenten" aangezien deze mensen met talenten, mochten ze er zijn, daarover zelf alleen hebben te beschikken".

4. T.a.v. het voorstel van de kerk van Burlington (9—9):

"de synode van Carman 1958 der Can. Ref. churches benoeme een commissie met de opdracht te onderzoeken of de critiek, uitgebracht op de Revised Standard version terecht is, opdat de Can. Ref. Churches bij eventuele verwerping van de Revised Standard version dit niet doe op grond van haar verwerping door anderen. En voorts dat aan deze commissie wordt opgedragen aan de kerken rapport uit te brengen minstens een jaar voor de samenroeping van de volgende synode".

5. T.a.v. het voorstel van de kerk te Edmonton:

"De synode van Carman 1958 der Can. Ref. Churches besluit niet in te gaan op het voorstel van de kerk van Edmonton om het gebruik van de vertaling van het Ned. Bijb. genootschap aan te bevelen in onze kerken, aangezien haar betrouwbaarheid nog niet is bewezen".

De praeses geeft de voorstellen stuk voor stuk in bespreking:

Inzake punt 1, stelt Ds G. van Dooren voor:

"De synode verwijst de zaak van eventuele medewerking aan een nieuwe Engelse bijbelvertaling terug naar comm. IV met de opdracht om, uitgaande van de belangstelling, die onze kerken uiteraard hebben voor een Schriftgetrouwe nieuwe Engelse vertaling, een antwoordbrief op te stellen, waarin die belangstelling wordt uitgesproken, en een proeve van beantwoording van de voorgelegde vragenlijst gegeven wordt."

ARTIKEL 31

Sluiting. Om des tijds wille wordt de bespreking van het voorstel van Dooren uitgesteld tot de volgende zitting.

De praeses deelt mede, dat de kerkeraad van Homewood de broeders afgevaardigden ter Generale synode uitnodigt tot deelneming aan het Heilig Avondmaal op Zondag, 16 Maart.

Hij laat zingen Ps. 19 : 4 en 5, gaat voor in dankgebed en sluit de vergadering.

6e Zitting, d.d. 15 Maart 1958.

ARTIKEL 32

Opening. De praeses opent de zitting, laat zingen Ps. 21 : 1 en 10, leest 1 Thess. 2 : 13—19, en gaat voor in gebed.

ARTIKEL 33

Appèl nominaal Appèl nominaal wordt gehouden, alle broeders zijn aanwezig.

ARTIKEL 34

Zaak der Bijbelvertaling. De bespreking van de zaak der Bijbelvertaling met de voorstellen van de Comm. IV ad hoc wordt voortgezet (Acta, art. 30). Het voorstel-van Dooren wordt ten slotte aangenomen.

ARTIKEL 35

Revised Standard Version. Bespreking van het voorstel van classis-East, dat de synode "een commissie benoeme, die de vraag onder de ogen moet zien of The Revised Standard Version tot gebruik in onze kerken kan worden toegelaten en/of worden aanbevolen". (Acta, art. 30, 4e voorstel). Dit voorstel wordt aangenomen.

ARTIKEL 36

Vertaling Ned.Bijbelgenootschap. Besproken wordt het voorstel van de Bijlage XVII. kerk van Edmonton de vertaling van het Ned. Bijbelgenootschap aan te bevelen voor gebruik in onze kerken. De commissie stelt voor hier niet op in te gaan. (Acta art. 30, 5e voorstel). Tijdens de bespreking van dit voorstel dient Ds G. van Dooren tot twee maal toe een amendement in; Ds H. A. Stel doet hetzelfde; Ds J. T. van Popta stelt voor:

"De synode spreekt uit, naar aanleiding van het voorstel van de kerk van Edmonton, dat het gebruik van de vertaling van het Nederlands Bijbelgenootschap in de vrijheid der kerken staat omdat de kerken inzake het gebruik van de Bijbel in de Nederlandse taal geen uitspraak hebben gedaan". Ds G. van Dooren en Ds D. v. d. Boom hebben beide een amendement op dit voorstel. De commissie trekt haar voorstel in, en het voorstel-van Popta wordt met de amendementen-van Dooren en -v. d. Boom gesteld in handen van Comm. IV om een voorstel te concipiëren, waarin al deze gegevens zijn verwerkt.

ARTIKEL 37

Art. 66 K.O. Bijlage VII. Aan de orde komt Agendapunt 9—3, a, b, c.

Ds W. W. J. van Oene leest het rapport van Comm. III hierover. De commissie adviseert Art. 66 K.O. aldus te wijzigen: "...zal een bededag uitgeschreven worden door de kerken, die daartoe door de laatste generale synode zijn aangewezen".

Dit voorstel wordt aangenomen.

ARTIKEL 38

Benoemng Deputaten. Bijlage VII. Agenda-punt 9—4a.

Ds W. W. J. van Oene leest het Rapport van Commissie III dienaangaande. De commissie stelt voor het voorstel van de classis van de kerken in het Westen aan te nemen. Het wordt aanvaard in deze vorm: "De synode besluit, bij de benoeming van Deputaten zo te werk te gaan, dat, zoveel mogelijk, voor een bepaalde zaak Deputaten worden benoemd, die niet alleen met correspondentie zich moeten behelpen, maar die elkander op classes of anderszins ontmoeten kunnen en over hun opdracht spreken kunnen."

ARTIKEL 39

Benoeming Deputaten art. 49 en 79 K.O. Classis-East stelde voor "De synode besluite, waar bij het ontbreken van Particuliere synoden tot nu toe in ons kerkverband bepaalde Deputaatschappen niet fungeren kunnen, zelf Deputaten te benoemen naar Art. 49 en 79 K.O."

De commissie stelt voor tot deze benoeming over te gaan, met dien verstande, dat uit elke classis twee primi en twee secundi worden benoemd. Dit voorstel wordt aanvaard.

ARTIKEL 40

Besloten wordt, dat Maandag de commissies zullen vergaderen, en 's avonds de synode weer bijeenkomt.

ARTIKEL 41

Sluiting. De praeses sluit de vergadering, nadat gezongen is Ps. 105 : 24 en de eerste scriba is voorgegaan in dankgebed.

7e Zitting, d.d. 17 Maart 1958.

ARTIKEL 42

Opening. De praeses opent de 7e zitting van de synode, laat zingen Ps. 123 : 1, leest 1 Thess. 4 : 1—12, en gaat voor in gebed.

ARTIKEL 43

Appèl nominaal. Appèl nominaal wordt gehouden; Ds A. B. Roukema blijkt wegens ongesteldheid afwezig te zijn; Ds H. Scholten komt te laat ter vergadering.

ARTIKEL 44

Verjaardag. De praeses feliciteert qualitate qua br E. Wieringa, die zijn verjaardag viert; hij doet deze gelukwens vergezeld gaan van een passend geschenk.

ARTIKEL 45

Sluiting. Na vaststelling van het Kort verslag wordt de zitting beëindigd; de commissies gaan vergaderen.

8e Zitting d.d. 17 Maart 1958.

ARTIKEL 46

Opening. De praeses opent de zitting, te 7 uur des avonds, laat zingen Ps. 20 : 1, 3.

ARTIKEL 47

Appèl nominaal. Appèl nominaal wordt gehouden; Ds G. van Dooren wordt, waar Ds A. B. Roukema nog niet hersteld is, verzocht hem in deze vergadering te vervangen.

ARTIKEL 48

Nieuwe Engelse Bijbelvertaling. Comm. IV legt, in haar rapport in tweeder instantie op tafel een ontwerp antwoord-brief aan de commissie van Hoogleraren te Grand Rapids USA, betreffende een nieuwe Engelse Bijbelvertaling. Dit ontwerp komt in bespreking. Enige wijzigingen worden aangebracht; op voorstel van Ds G. van Dooren wordt, in plaats van de

mededeling van de namen van twee onzer predikanten, van wie aangenomen wordt, dat ze bereid en in staat zijn om aan het werk der Bijbelvertaling deel te nemen, ingelast:

“Ten aanzien van medewerking aan de vertaling door personen uit onze kerken is de synode overtuigd, dat u ongetwijfeld via Ds F. Kouwenhoven, wiens naam u reeds kent, desgewenst contacten kunt leggen met andere personen uit de kring onzer kerken”.

Op voorstel van Ds J. T. van Popta zal op de laatste vraag van de vragenlijst geantwoord worden: “Hierop kunnen wij niet antwoorden. Niet de synode kan en mag hierover beslissen, maar elk van de kerken. Dit raakt ook de inzameling van gelden”.

Op voorstel van Ds L. Selles zal op vraag 6 geantwoord worden:

“Deze vraag kan door de synode niet beantwoord worden, daar “the sponsoring and facilitating of the early production of a new translation of the Bible” niet tot haar competentie behoort”.

De commissie krijgt nu opdracht het aldus vastgestelde antwoord te vertalen en ter definitieve vaststelling aan de synode voor te leggen.

ARTIKEL 49

Deputaten Correspondentie met de Hoge Overheid. Ag.-punt 9—11. Bijlage XIII. Namens Comm. III rapporteert Ds W. W. J. van Oene over de voorstellen van de kerk van

Houston, B.C. en classis-East ter zake. De commissie stelt voor te besluiten: “niet aan het verzoek van de kerk te Houston en de suggestie van classis-East te voldoen, waar de noodzaak van zulke Deputaten niet is aangetoond”.

Ds G. van Dooren stelt voor: “De synode besluit, tot onderhouding van Art. 28 K.O. een deputaatschap in te stellen tot correspondentie met de Overheid, waarbij in de weg van dit deputaatschap de Canadian Reformed Churches zich officieel presenteren bij de Overheid, en, opdat door middel van deze deputaten de kerken, zo nodig, zich met hun zaken tot de Overheid wenden”.

Dit voorstel wordt verworpen.

Aangenomen wordt het voorstel van de commissie: de synode besluit niet aan het verzoek van de kerk te Houston te voldoen en de suggestie van classis-East, waar de noodzaak van zulke deputaten niet is aangetoond.

ARTIKEL 50

Correspondentie met de kerken in Nederland. Ag.-punt 8a, 9—12. Bijlage XII. Ds W. W. J. van Oene leest de brief van de Generale synode Enschede 1955/56, en het rapport der Comm. III. Op voorstel van de commissie besluit de synode, aan de kerken in Nederland te antwoorden:

“De synode van Homewood-Carman 1958 spreekt er haar leedwezen over uit, dat de synode van Homewood 1954 in gebreke gebleven is de motieven aan te geven, die haar hebben geleid tot een andere formulering van de regels tot correspondentie dan de Generale synode van Kampen 1951 had voorgesteld.

Zij is evenwel niet bij machte zich over deze motieven nader uit te spreken, aangezien haar daaromtrent niet meer bekend is dan wat in de Acta 1954 is vermeld.

Te uwer informatie vermelden wij enkele aanwijzingen, die in de Acta 1954 worden gevonden.

De synode overwoog, “dat correspondentie, zal zij zin hebben en vrucht

dragen voor het leven der kerken, uitvoerbaar moet zijn binnen het raam van het door de kerkenordening beschreven en voorgeschreven leven der kerken”.

De synode 1954 constateerde, “dat de correspondentie, zoals ze voorgesteld en gewenst wordt door de synode van Kampen 1951, niet in alle delen binnen het raam van het Gereformeerd kerkelijk leven uitvoerbaar of ook zelfs gewenst is”.

Voorts stelde de commissie voor enkele wijzigingen aan te brengen in de door Homewood 1954 vastgestelde regelen voor de correspondentie met Buitenlandse kerken, en deze dan, vergezeld van een bredere motivering, toe te zenden aan de zusterkerken in Nederland.

Voorgesteld wordt hieraan toe te voegen deze regelen ook toe te zenden aan de andere zusterkerken in het buitenland, met het verzoek de correspondentie met onze kerken te voeren naar deze regelen.

ARTIKEL 51

Besloten wordt op Dinsdag de commissies gelegenheid te geven voor haar werk, en in de avond in plenaire zitting bijeen te komen.

ARTIKEL 52

Sluiting. Nadat gezongen is Ps. 135 : 11, 12, brengt Lij monde van de assessor de synode den HEERE dank voor wat Hij gaf deze dag, en sluit de praeses deze zitting.

9e Zitting d.d. 18 Maart 1958.

ARTIKEL 53

De praeses opent de 9de zitting van de synode, laat zingen Ps. 22 : 2, 12, leest 2 Thess. 1, en gaat voor in gebed.

ARTIKEL 54

Appèl nominaal. Appèl nominaal wordt gehouden; Ds A. B. Roukema blijkt nog niet aanwezig te kunnen zijn.

ARTIKEL 55

Scribaat. Ds H. A. Stel wordt aangewezen de 1e scriba voor deze vergadering te vervangen.

ARTIKEL 56

Correspondentie met de kerken in Nederland. Ag.-punt 8a en 9—12. Voortgezet wordt de bespreking van de punten 8a en 9—12 van het agendum, voorzover deze nog niet afgehandeld zijn. De praeses geeft daartoe het tweede voorstel van Commissie III, inzake correspondentie met de Geref. Kerken in Nederland in verdere bespreking, waarvan echter geen gebruik wordt gemaakt.

Het voorstel van de commissie wordt dan ongewijzigd in stemming gegeven en aldus aanvaard. Dit voorstel inzake de te aanvaarden regels voor de correspondentie luidt als volgt:

“De synode besluit, dat de correspondentie met Gereformeerde kerken in andere delen der wereld zal moeten en kunnen bestaan in:

1. het toezenden aan elkander van het voorlopig agendum der meeste vergaderingen en het ontvangen van elkanders eventuele deputaten op de meeste vergaderingen als adviseurs,

2. het aanvaarden van elkanders attestaties,

3. het toelaten van elkanders dienaren des Woords tot de bediening des Woords en der Sacramenten,
 4. het informeren van elkander inzake genomen besluiten en eventuele wijziging of uitbouw van belijdenis, kerkenordening en de tucht,
 5. het op elkaar acht geven, dat niet worde afgeweken van de Gereformeerde belijdenis in de leer, de dienst, de kerkregering en de tucht,
 6. het doen van verantwoording terzake van correspondentie met derden.
- Aangenomen — zie boven.

ARTIKEL 57

Vervolg Correspondentie Buitenlandse kerken.

Vervolgens wordt het derde en laatste voorstel van Comm. III, in dit rapport aan de synode gedaan, in bespreking gegeven door de praeses. Het voorstel luidt als volgt:

“Indien de synode de door haar voorgestelde regels aanvaardt, stelt zij u voor dat aan de deputaten voor correspondentie van onze zusterkerken ook een exemplaar van dit rapport wordt toegezonden”.

Ds G. van Dooren dient op dit voorstel een amendement in als volgt:

“met het verzoek de correspondentie met onze kerken te voeren naar deze regelen”.

Dit wordt door de rapporteur overgenomen, waarna ook dit voorstel van Comm. III in stemming wordt gegeven, uitgebreid met het amendement van Ds G. van Dooren. Het wordt aangenomen.

Het geheel van het aangenomen voorstel luidt nu:

“Indien de synode de door haar voorgestelde regels aanvaardt, stelt ze u voor, dat aan de Deputaten voor correspondentie van onze zusterkerken ook een exemplaar van dit rapport wordt toegezonden, met het verzoek de correspondentie met onze kerken te voeren naar deze regelen.”

ARTIKEL 58

Vertaling Ned. Bijbelgenootschap. Aan de orde komt nu de afhandeling van Punt 9—10 van het Agendum, het voorstel van de kerk van Edmonton en het voorstel van de Commissie IV in dezen, dat naar de commissie teruggewezen was, (Acta, Art. 36).

De rapporteur leest een nieuw voorstel, luidende:

“De synode is wel van oordeel, dat het doel, hetwelk de kerk van Edmonton nastreeft: (opdat er een eenheid van handelen zij bij al onze kerken) zeer begerenswaardig is, en is eveneens van oordeel, dat het gebruik van deze vertaling van het Nederlands Bijbelgenootschap in de vrijheid der kerken staat, maar zij kan toch niet besluiten tot het aanbevelen van deze vertaling aan de kerken, aangezien de daarvoor aangevoerde grond in het voorstel van de kerk van Edmonton niet genoegzaam is, daar het gemakkelijker verstaan van deze vertaling door jonge lidmaten haar zonder meer nog niet aanbevelenswaardig maakt.”

Enkele ingediende voorstellen en ook dat van de commissie worden teruggenomen ten gunste van een voorstel van Ds G. van Dooren luidende:

“Ten aanzien van het voorstel van de kerk van Edmonton om aan de kerken het gebruik van de Nederlandse vertaling van het Nederlands Bijbelgenootschap aan te bevelen, spreekt de synode uit, dat zij tot deze aanbeveling de competentie mist; toestemming tot het gebruik van deze vertaling behoeft de synode niet te geven, omdat dit reeds in de vrijheid der kerken staat.”

Dit voorstel wordt aangenomen.

ARTIKEL 59

Bezoekers. De praeses heet het grote aantal bezoekers welkom.

ARTIKEL 60

Wijziging K.O. De praeses stelt aan de orde Agenda-punt 9—13a, een Bijlage VII. voorstel van de kerk van Edmonton om de wijzigingen in de K.O. aan te brengen welke door Deputaten te dezer zake van de synode van Homewood 1954 waren geadviseerd.

De volgende wijzigingen worden voorgesteld door de kerk van Edmonton:
Art. 4: in "ten andere": Gedeputeerden der (Part. Synode).

Art. 5: "Nederlandse Gereformeerde kerken" veranderen in "Canadese Gereformeerde kerken".

Art. 8: indien het de (Particuliere) synode goedvindt.

Art. 11: en van de Deputaten der (Particuliere) synode.

Art. 12: idem.

Art. 29: (de Particuliere synode).

Art. 36: hetwelk, de (Particuliere) synode heeft over de classis (en de Generale synode over de Particuliere).

Art. 41: voor de (Particuliere) synode verkoren worden.

Art. 45: desgelijks de (Particuliere of Generale) synode...

Art. 47: hierbij een voetnoot plaatsen: "dit artikel kan voorlopig niet worden uitgevoerd".

Art. 48: in plaats van "synode" lezen: classis (of synode) vrijstaan...
classis of classes (synode of synoden), in..."

Art. 49: hierbij een voetnoot plaatsen: "hoewel dit artikel klaarblijkelijk van de Particuliere synoden spreekt kan het ongewijzigd van toepassing geacht worden voor de Nationale synode."

Art. 50: hierbij een voetnoot plaatsen: "daar dit artikel voorlopig niet uitgevoerd kan worden in de bestaande vorm moet voorlopig als volgt gelezen worden: tot deze zullen vier dienaren en vier ouderlingen uit elke classis afgezonden worden. Voorts zal de kerk, die last heeft om de tijd en de plaats der Generale synode aan te wijzen, zo dezelve naar het oordeel van één der classes binnen de drie jaren te beroepen ware, met advies of onder goedkeuring van haar classis van de tijd en de plaats besluiten."

Art. 51: laten vervallen.

Art. 52: laten vervallen.

Art. 68: "in de Canadese kerken" in plaats van "in de Nederlandse kerken".

Art. 79: Deputaten der (Part.) synode.

Art. 84: laten vervallen.

Art. 87: (of synode).

Eveneens wordt hierbij aan de orde gesteld het voorstel van de classis van de kerken in het Oosten d.d. 29 Jan. en 12 Febr. 1958, als volgt luidende:

"ad 10b wordt nog besloten, hoewel reeds een besluit is genomen door de classis-Smithville (zie art. 10), dat het voorstel van Edmonton ad art. 50 K.O. alleen dan kan worden aangenomen als het totaal anders wordt geredigeerd. Verschillende woorden zullen moeten vervallen en twee woorden zullen moeten worden ingevoegd, zodat het slot van de voorgestelde voetnoot bij art. 50 als volgt komt te luiden: "Voorts zal de kerk, die last heeft om "de generale synode aan te wijzen", zulks doen, zo dezelve naar het oordeel van één der classes binnen de drie jaren te beroepen ware".

Commissie III heeft voor deze zaken een rapport verzorgd en haar Rap-

porteur, Ds W. W. J. van Oene, krijgt het woord om dit rapport te lezen.

Vervolgens wordt eerst het eerste gedeelte van het rapport in bespreking gegeven, dat handelt over de voorstellen van Edmonton.

Inzake het voorstel van de kerk van Edmonton om Art. 84 K.O. te laten vervallen wordt door Ds L. Selles het volgende voorstel ingediend: "De synode besluite art. 84 K.O. te laten staan omdat nog niet bewezen is, dat dit artikel vanwege de Canadese situatie gewijzigd of geschrapt moet worden".

Dit voorstel wordt aangenomen.

Ten aanzien van de voorgestelde voetnoot bij art. 50 stelt de commissie voor over te nemen van Ds H. Scholten het voorstel: "dat de synode de eerste zin van art. 50 K.O. toevoegt aan het begin van de door de commissie voorgestelde voetnoot".

Na stemming wordt ook dit voorstel aanvaard, zodat deze voetnoot nu als volgt luidt:

"De Nationale synode zal ordinairlijk alle drie jaren eens gehouden worden, ten ware dat er enige dringende nood ware om de tijd korter te nemen. Tot deze zullen vier dienaren en vier ouderlingen uit elke classis afgezonden worden. Voorts zal de kerk, die last heeft de tijd en de plaats der generale synode aan te wijzen, zo dezelve naar het oordeel van één der classes binnen de drie jaren te beroepen ware, met advies of onder goedkeuring van haar classis, van de tijd en de plaats besluiten".

Nu worden de voorgestelde wijzigingen van de kerk van Edmonton in stemming gegeven, met uitzondering van het voorstel om Art. 84 te laten vervallen en met insluiting van de uitgebreide voetnoot bij Art. 50.

Zo worden de voorgestelde wijzigingen aanvaard.

ARTIKEL 61

Wijziging K.O. (vervolg). Vervolgens komt het tweede gedeelte van het Rapport van de commissie in bespreking. Vanwege bezwaren, tijdens de bespreking ingebracht, stelt de Rapporteur voor, dat dit tweede gedeelte wordt teruggewezen naar de commissie, opdat deze er zich nader op berade.

Aldus besloten.

ARTIKEL 62

Bezwaarschrift br E. H. Pol. Aan de orde komt het bezwaarschrift van Bijlage XI.

br E. H. Pol van New Westminster tegen de uitspraak van de classis d.d. 5 April 1956 van de kerken in het Westen, inzake Art. 11 van de regelingen van de classis der kerken in het Westen, waarin, overeenkomstig classisbesluit van 27 November 1952, wordt vastgesteld, dat Art. 44 K.O. voorlopig niet uitgevoerd kan worden, omdat de classis het doen van gewone kerkvisitatie onmogelijk acht. Ag.-punt 10—9.

Br E. H. Pol verzoekt de synode uit te spreken, dat:

1. de classis van de kerken in het Westen d.d. 5 April 1956 ten onrechte heeft geoordeeld, dat "hoge kosten en andere belangrijke factoren" het niet-uitvoeren van Art. 44 K.O. wettigen;

2. de kerken in de classis van het Westen derhalve geroepen zijn hun trouw aan het kerkverband ook metterdaad te tonen door op hun eerstvolgende classisvergadering en kerkvisitatoren te benoemen, die jaarlijks de kerken visiteren.

De praeses geeft de Rapporteur van Comm. III het woord. Omdat de commissie niet in kan zien, dat de classis in het Westen voor de onmogelijk-

heid staat om kerkvisitatie te houden en ook de classis dit zelf niet zegt, stelt de commissie aan de synode voor:

“uit te spreken, dat de besluiten van de classis d.d. 27 Nov. 1954 en 5 April 1956 van de kerken in het Westen betreffende kerkvisitatie vervallen dienen te worden verklaard.”

Dit wordt aangenomen.

ARTIKEL 63

De praeses doet nog enige mededelingen inzake de werkzaamheden der synode; deelt verder mee, dat aan de afgevaardigden door het comité van ontvangst, tot ontspanning, een uitstapje naar Winnipeg is aangeboden. Voorts, dat Vrijdagavond geen zitting zal zijn, maar gelegenheid gegeven Zendingszaken te bespreken.

ARTIKEL 64

Sluiting. Er wordt gezongen Ps. 136 : 1, 2, 26, waarna br Joh. de Haas eindigt met dankzegging. De praeses sluit de zitting.

10e Zitting d.d. 19 Maart 1958.

ARTIKEL 65

Opening. De zitting wordt geopend om 9 uur, de praeses laat zingen Ps. 25 : 1, 2, leest 2 Thess. 2 : 1—12, waarna gebed.

ARTIKEL 66

Appèl nominaal. Appèl nominaal wordt gehouden. Ds A. B. Roukema is helaas door ziekte verhinderd.

ARTIKEL 67

Vaststelling Acta. De acta, art. 42—61 worden vastgesteld.

ARTIKEL 68

Kort verslag. Het Kort verslag wordt gelezen en vastgesteld.

ARTIKEL 69

Sluiting. De zitting wordt gesloten om in commissievergaderingen verder te werken.

11e Zitting d.d. 19 Maart 1958

ARTIKEL 70

Opening. De praeses opent te 7 uur des avonds de zitting, en laat zingen Ps. 27 : 5.

ARTIKEL 71

Appèl nominaal. Appèl nominaal wordt gehouden; alle broeders zijn aanwezig. Ds A. B. Roukema wordt gelukgewensd met zijn herstel.

ARTIKEL 72

Wijzigingen K.O. (zie Acta, Artt. 60, 61). Voortgezet wordt de bespreking van het Rapport “Wijzigingen K.O.” Agenda-punt 9—13 a en b. Ds W. W. J. van Oene leest het betreffende deel van het Rapport van Comm. III. De commissie stelt voor:
“De synode besluit het volgende te bepalen:

Ingeval één der beide classicale ressorten gesplitst wordt,

- I. 1. zullen voor dit ressort alle niet definitief gewijzigde of vervallen verklaarde artikelen der K.O. in de oude redactie gelden, met de volgende uitzonderingen:

- A. Bij Art. 47 zal de volgende noot geplaatst worden: Indien een Particulier-synodaal ressort bestaat uit twee classicale ressorten, zal het getal afgevaardigden gesteld worden op ten minste drie Dienaren en drie ouderlingen.
 - B. Art. 50 zal dan als volgt luiden: De Nationale synode zal ordinaairlijk alle drie jaren eens gehouden worden, ten ware, dat er enige dringende nood ware om de tijd korter te nemen. Tot deze zullen vier dienaren en vier ouderlingen uit de Particuliere synode en uit de niet-gesplitste classis gezonden worden. Voorts zal de kerk, die last heeft om de tijd en de plaats der synode aan te wijzen, zo dezelve, naar het oordeel der particuliere synode of de niet-gesplitste classis binnen de drie jaren te beroepen waren met advies of onder goedkeuring van haar particuliere synode (resp. classis) van de tijd en de plaats besluiten.
2. zullen de door deze synode te benoemen Deputaten naar artt. 4, 11, 49, 79 in functie zijn totdat op een particuliere synode zulke deputaten zijn benoemd.
 3. zal de hulp van het kerkverband naar artt. 4, 11, 49, 79 in het niet-gesplitste classicale ressort gegeven worden door de in 2e genoemde particulier-synodale deputaten ad hoc.
- II. In geval beide classicale ressorten gesplitst worden zullen alle niet-definitief gewijzigde of vervallen-verklaarde artikelen der K.O. in de oude redactie gelden, met de volgende uitzonderingen:
- A. Bij art. 47 zal de volgende voetnoot geplaatst worden: Indien een particulier-synodaal ressort bestaat uit twee classicale ressorten zal het getal afgevaardigden gesteld op ten minste drie dienaren en drie ouderlingen;
 - B. Art. 50 zal dan als volgt luiden: De Nationale synode zal ordinaairlijk alle drie jaren gehouden worden ten ware dat er enige dringende nood ware om dezelve tijd korter te nemen. Tot deze zullen vier dienaren en vier ouderlingen uit elke particuliere synode afgezonden worden. Voorts zal de kerk, die last heeft om de tijd en de plaats der Generale synode aan te wijzen, zo dezelve naar het oordeel van een particuliere synode binnen de drie jaren te beroepen ware, met advies of onder goedkeuring van haar particuliere synode van de tijd en de plaats besluiten."
- Dit voorstel wordt, na bespreking, aangenomen.

ARTIKEL 73

Opleiding tot de Dienst des Woords. Aan de orde komt de zaak van de Bijlage X. Opleiding tot de Dienst des Woords, Ag-punt 9—5 a, b, c. De praeses leest voor het Rapport der Deputaten ad hoc met Bijlage (Financieel verslag). Eveneens een brief van de Hoogleraren te Kampen.

Ds J. T. van Popta leest het voorstel van de kerk van Burlington, dat door de classis van de kerken in het Oosten d.d. 12 Juni 1957 gesteund wordt, met de Toelichting erop;

dan het voorstel van de kerk van Edmonton;
ten slotte het voorstel van de classis der kerken in het Westen.

Ds W. W. J. van Oene leest het Rapport van Comm. III over deze zaak, waarna de praeses de 4 voorstellen van de commissie puntsgewijs in bespreking geeft.

Voorstel I: "De synode

1. neemt kennis van de aanwezige rekening en verantwoording van de penningmeester van Deputaten voor de Opleiding tot de Dienst des Woords;

2. constateert, dat de beloofde Rekening en verantwoording tot 1 Jan. 1958 niet aanwezig is;

3. besluit de kerk van Coaldale te verzoeken de boeken van de penningmeester van Deputaten te willen nazien en van haar contrôle verslag uit te brengen aan de e.k. Generale synode."

Aldus besloten.

ARTIKEL 74

Vervolg: Opleiding tot de dienst des Woords, Art. 80, Acta 1954. Bijlage X. Voorstel II: De synode besluit de uitspraak van de synode 1954, Acta, Art. 80, dat tot op de tijd,

dat onze kerken voorzien kunnen worden van kandidaten, die zijn opgeleid aan een eigen Opleiding tot de Dienst des Woords, voor toelating tot het Praeparatoir of Peremptoir examen vereist zal zijn het Candidaatsexamen, afgelegd aan de Theol. Hogeschool der Gereformeerde kerken in Nederland, vervallen te verklaren."

Gronden:

1. de moeilijkheden, veroorzaakt door het verschil in vooropleiding hier en in Nederland, en de eisen voor toelating tot de Theol. Hogeschool te Kampen, zijn zodanig, dat het praktisch onuitvoerbaar is jonge mensen uit onze kerken te verplichten om, indien zij tot de kerkelijke examens wenselijk toegelaten te worden, eerst candidaatsexamen aan de Theol. Hogeschool onzer zusterkerken in Nederland af te leggen;

2. Opleiding van a.s. predikanten onzer kerken in Nederland brengt met zich het bezwaar, dat ze niet zo op de hoogte worden gebracht met de stand van zaken in theologisch opzicht op dit continent als gewenst en noodzakelijk is;

3. Jarenlang verblijf in Nederland tot volbrenging van de vereiste studie brengt met zich een jarenlang staan buiten de Canadese samenleving;

4. De afstand Canada—Nederland, het jarenlang van-huis-zijn met de praktische onmogelijkheid tussentijds heen en weer te reizen, mogelijke internationale spanningen en verbreking van communicatie veroorzaken een last, die onze kerken toch niet mogen opleggen."

Dit voorstel wordt aanvaard.

ARTIKEL 75

Vervolg Opleiding Dienst des Woords. Bijlage X. Voorstel III: De Synode besluit: 1. Opnieuw Deputaten te benoemen voor de Opleiding tot de Dienst des Woords.

2. Deze Deputaten op te dragen aan de eerstkomende synode rapport uit te brengen over een onderzoek naar kosten, plaats en inrichting van een eigen opleiding tot de Dienst des Woords, en dit rapport tenminste zes maanden voor de e.k. synode aan de kerken toe te zenden;

3. Van de kerken zes collecten, of een daaraan gelijkwaardig bedrag, per jaar te vragen, ter voorbereiding van een eigen opleiding, en het beheer dezer gelden op te dragen aan de Deputaten voor de Opleiding;

4. Aan Deputaten op te dragen jaarlijks de kerk tot welke de penningmeester van Deputaten behoort, te verzoeken de boeken van deze penningmeester te controleren en daarvan rapport uit te brengen aan de volgende synode.

Punt 2 wordt door Ds G. van Dooren aldus geamendeerd:

2. Deze Deputaten op te dragen de zaak van inrichting, kosten, plaats e.d. van een eigen Opleiding tot de Dienst des Woords te bestuderen, daarvan Rapport uit te brengen aan de eerstkomende synode, en dit Rapport ten minste zes maanden voor die e.k. synode aan de kerken toe te zenden.

Dit amendement wordt door de rapporteur overgenomen.

Ds H. Scholten stelt voor 8 collecten van de kerken te vragen "aangezien zo beter voldaan wordt aan de overtuiging, door de commissie uitgesproken, dat men zo haast mogelijk tot een eigen Opleiding moet komen."

Dit voorstel wordt verworpen.

In zijn gewijzigde vorm wordt het voorstel van de commissie nu aanvaard.

ARTIKEL 76

Vervolg Opleiding Dienst des Woords. Voorstel IV van Commissie III komt in behandeling. Echter wordt de bespreking ervan afgebroken om in een volgende vergadering te worden voortgezet.

ARTIKEL 77

Sluiting. De praeses laat nog zingen Ps. 138 : 1 en 3, waarna de 1e scriba dankt en de praeses de zitting sluit.

12e Zitting d.d. 20 Maart 1958.

ARTIKEL 78

Opening. De praeses opent de vergadering om 9 uur des morgens, laat zingen Ps. 31 : 1 en 7, leest 2 Thess. 2 : 13—3 : 5, en gaat voor in gebed.

ARTIKEL 79

Appèl nominaal. Appèl nominaal wordt gehouden; alle broeders afgevaardigden zijn aanwezig.

ARTIKEL 80

Acta. Acta, artt. 25—41 worden vastgesteld; daarna artt. 62—69.

ARTIKEL 81

Kort verslag. Het kort verslag wordt vastgesteld.

ARTIKEL 82

Commissie I uitgebreid. Op voorstel van het moderamen wordt Ds W. W. J. van Oene aan Comm. I toegevoegd om Ds J. T. van Popta in de gelegenheid te stellen zijn rapport voor de Commissie op te stellen, en wordt voor enkele zaken Ds. v. d. Boom benoemd tot samenroeper van de commissie.

ARTIKEL 83

Besloten wordt de volgende zitting te beginnen om 4 uur des namiddags en 's avonds niet te vergaderen om ruimte te maken voor een bespreking van zendingszaken.

ARTIKEL 84

Sluiting. De praeses sluit de zitting.

13e Zitting d.d. 20 Maart 1958.

ARTIKEL 85

Opening. De praeses opent de vergadering te 4.45 uur en laat zingen Ps. 125 : 1.

ARTIKEL 86

Appèl nominaal. Appèl nominaal wordt gehouden; alle broeders zijn aanwezig.

ARTIKEL 87

Acta. Acta artt. 70—84 worden gelezen en vastgesteld.

ARTIKEL 88

De praeses doet enkele mededelingen over de avondzitting; zij zal beginnen om half 8.

ARTIKEL 89

Sluiting. De praeses laat zingen Ps. 131 : 4, waarna br. C. Walinga voorgaat in dankzegging en de praeses de zitting sluit.

14e Zitting, d.d. 21 Maart 1958.

ARTIKEL 90

Opening. De praeses opent de zitting, laat zingen Ps. 33 : 1 en 11, leest 1 Tim. 1 : 1—11, en gaat voor in gebed.

ARTIKEL 91

Appèl nominaal. De praeses houdt appèl nominaal; alle broeders zijn aanwezig.

ARTIKEL 92

Foto. De praeses schorst de vergadering, daar br. G. Kuyl ter vergadering komt met een fotograaf om een foto te maken.

ARTIKEL 93

Antwoord aan profi. Calvin Seminary. De praeses heropent de vergadering en stelt aan de orde het door Commissie I opgestelde concept antwoord-schrijven in het Engels aan de hoogleraren van Calvin Seminary te Grand Rapids, dat met een paar kleine wijzigingen wordt aanvaard.

ARTIKEL 94

Art. 19 K.O. Praeses stelt aan de orde Agenda-punt 10—8, en het rapport van Comm. III, inzake het bezwaar van de kerken in het Westen tegen het besluit van de synode van Homewood 1954 in betrekking tot Art. 19 K.O., Acta art. 87.

De commissie stelt voor:

“De synode besluit de uitspraak van de synode van Homewood 1954, Acta art. 87, betreffende de uitvoering van Art. 19 K.O. vervallen te verklaren, aangezien de wijze van uitvoering van Art. 19 K.O. in dit artikel zelf, in de vrijheid der kerken gelaten is”.

Dit voorstel wordt aangenomen.

ARTIKEL 95

Correspondentie Buitenlandse kerken. Behandeld wordt het Rapport van Bijlage IX. De Deputaten voor correspondentie met Buitenlandse kerken, Ag.-punt 11—8.

Ds W. W. J. van Oene leest het Rapport van Deputaten voor. Depp. stellen voor:

“De synode spreke uit:

a. Correspondentie aan te gaan met de “Vrije Gereformeerde kerk in Suid Africa”, overeenkomstig de regels van correspondentie, vastgesteld

door de synode van Homewood 1954 en aangevuld door de synode van Homewood-Carman 1958;

b. Correspondentie aan te gaan met de kerk van Monte Allegre (Brasil), overeenkomstig de regels van Homewood 1954 en Homewood-Carman 1958;

c. dat ze de door de synode der Free Reformed Churches in Australia 1956 voorgelegde wijzigingen in de regels van correspondentie zoals die door de synode van Homewood 1954 zijn vastgesteld, niet kan overnemen op grond van de motieven, die geleid hebben tot het besluit van Homewood-Carman 1958 inzake correspondentie met de Gereformeerde kerken in Nederland;

De synode besluite:

Deze kerken, n.l. "Die Vrije Gereformeerde kerk in Suid Africa", "De Gereformeerde kerk te Monte Allegre" in Brazilië, en "The Free Reformed Churches in Australia" toe te zenden: Besluit en Rapport inzake Correspondentie met "De Gereformeerde kerken in Nederland".

De synode benoeme opnieuw Deputaten met de opdracht de correspondentie te oefenen overeenkomstig de daartoe vastgestelde regels Homewood 1954 en Homewood-Carman 1958."

Ds J. T. van Popta leest het Rapport over deze zaak, waarna het volgende door de synode wordt aanvaard:

"De synode:

1. constateert met blijdschap, dat alle kerken, met welke correspondentie is gezocht, hebben uitgesproken deze correspondentie met onze kerken te willen voeren;

2. constateert, dat "Die Vrije Gereformeerde kerk in Suid Africa" en "de Gereformeerde kerk te Monte Allegre, Brasil" deze correspondentie voeren willen overeenkomstig de regels voor correspondentie, vastgesteld door de synode van Homewood 1954;

3. constateert, dat "The Free Reformed Churches of Australia" de regels van de synode van Homewood 1954 niet ongewijzigd kunnen aanvaarden;

4. constateert, dat de regels voor de correspondentie door deze synode zijn gewijzigd;

5. besluit aan de genoemde kerken te verzoeken de correspondentie te willen voeren overeenkomstig de regels door deze synode vastgesteld voor de correspondentie;

6. besluit aan de genoemde kerken toe te zenden besluit en rapport inzake de correspondentie met de Gereformeerde kerken in Nederland;

7. besluit het Rapport van Deputaten in de Acta op te nemen;

8. besluit Deputaten te benemen voor de correspondentie met Buitenlandse kerken, met de opdracht deze correspondentie te voeren overeenkomstig de daarvoor door deze synode vastgesteld regels;

9. besluit Deputaten voor correspondentie op te dragen van tijd tot tijd bijzonderheden uit de door hen van zusterkerken ontvangen correspondentie te publiceren."

ARTIKEL 96

Toevoeging aan het Agendum. Naar aanleiding van een opmerking van

Ds G. van Dooren wordt aan het agendum toegevoegd als Punt 11—9: het Rapport van de archiefbewarende kerk.

ARTIKEL 97

Sluiting. De praeses laat zingen Ps. 139 : 1 en 14, br. A. W. de Leeuw gaat voor in dankgebed en de praeses sluit de zitting.

15e Zitting, d.d. 21 Maart 1958.

ARTIKEL 98

Opening. De praeses opent te 7½ uur des avonds de zitting, laat zingen Ps. 36 : 3, leest 1 Tim. 1 : 12—20, en gaat voor in gebed; daarna houdt hij appèl nominaal, waaruit blijkt, dat alle broeders aanwezig zijn.

ARTIKEL 99

Omslag kosten synode Homewood 1954. Aan de orde komt Ag.-punt 15: omslagkosten synode Homewood 1954, en aanwijzing van een kerk (kerken) voor de afwikkeling der financiën synode 1958.

Br K. Flokstra leest de door hr J. Poort (toentertijd te Homewood) opgemaakte en door de kerkeraad van Homewood gecontroleerde "Afrekening synode Homewood 1954". Hiernuit blijkt, dat de totaal-kosten van deze synode zijn geweest: \$ 1553.58. Omgeslagen over alle kerken wordt dit \$ 1.09 56/100 per bel. lid. De kerken van het Westen betaalden \$ 709.97, die van het Oosten \$ 843.61.

Van dit rapport wordt kennis genomen.

De kerken van Homewood-Carman en Smithville worden, op voorstel van de praeses, verzocht te zorgen voor de afwikkeling van de financiën van de synode van Homewood-Carman 1958.

ARTIKEL 100

"Zaak-Hendriks". Aan de orde komt Agenda-punt 10—1, 2, 3, 4: Bezwaarschrift tegen de uitspraak van de kerken in het Westen d.d. 5 Sept. 1957 inzake de candidaatstelling van een broeder ouderling te New Westminster.

- a. van br G. van Woudenberg te New Westminster.
- b. van brs E. C. Baartman, B. Bikker, C. de Jong, J. Schouten, E. H. Pol, C. A. v. d. Gugten, D. J. v. d. Gugten, P. v. d. Stoep.
- c. van br J. Hendriks.
- d. van Ds W. W. J. van Oene.

De behandeling van dit punt is voorbereid door Comm. II. Br C. Walinga leest het bezwaarschrift van Ds W. W. J. van Oene; de praeses dat van br J. Hendriks.

Ds G. van Dooren geeft daarna een overzicht van het bezwaarschrift van br G. van Woudenberg en de Bijlagen daarbij; dan leest hij de door br G. van Woudenberg aan de synode gerichte brieven. Tenslotte leest hij het Rapport van Commissie II, dat uitloopt op de volgende voorstellen:

"De synode heeft kennis genomen van de uitspraak van de classis d.d. 5 Sept. 1957 van de kerken in het Westen, tegen welke de bezwaren zich richten, welke uitspraak aldus luidt:

1. De classis, overwegende, dat het een gave des Heeren is, dat aan de Kerk te New Westminster een school gegeven is, waar de kinderen der Kerk schoolonderwijs gegeven wordt in trouw aan de Schrift en de leer der Kerk;
2. dat van de ouderlingen van deze Kerk verwacht mag worden, dat ze het volk van God te New Westminster de genade van God in de gave van God aan Zijn volk gegeven, steeds voor ogen houden;
3. dat br. H. zelf zich nog niet geroepen weet mede te werken deze school in stand te houden en derhalve blijk geeft voor deze genadegave van God geen oog te hebben;
4. dat deze broeder niet in staat is zijn ambt in deze gemeente naar behoren uit te voeren;

verklaart, dat de kerkeraad deze broeder niet had moeten candideren."

I. De synode spreekt uit, dat de uitspraak van de classis d.d. 5 Sept. 1957 van de kerken in het Westen dient vervallen verklaard te worden, omdat noch elk der vier overwegingen afzonderlijk, noch deze vier overwegingen gezamenlijk, de classis het recht gaven deze uitspraak te doen, die in feite een norm stelt voor de candidering tot het ambt in de kerk des Heeren.

Immers:

1. Hoewel de Heere te danken is voor "De Gereformeerde School NW" als gave van Gods genade, is het toch onjuist van de classis te constateren, dat deze school **aan de Kerk** gegeven is, en dus als zodanig door de ambtsdragers qualitate qua erkend en gewaardeerd moet worden; noch had de classis de competentie een oordeel uit te spreken over het **gebruik** van deze speciale gave in het onderwijs, metterdaad aan deze school gegeven: n.l. dat dit getrouw is aan de Schrift en de leer der Kerk.

2. Hoewel toegestemd moet worden, dat ambtsdragers onder meer de roeping hebben de gemeente op te wekken tot dankbaarheid voor de vele gaven, die de Heere aan Zijn kinderen schenkt, zo mag daaruit toch niet voortvloeien de eis dat zij de gemeente hebben te binden aan bepaalde niet-kerkelijke instituten, in casu de Geref. school NW;

3. Hoewel br H. zich blijkbaar nog niet geroepen acht mede te werken aan de Geref. school NW in het lidmaatschap daarvan en het zenden van zijn kinderen daarheen, en de indruk wekt geen oog te hebben voor de genadegift Gods in deze school behoeft dit niet persé in te sluiten, dat br H. niet getrouw is in het vervullen van de doopbeloften noch ook, dat hij onbekwaam is de gemeenteleden tot het getrouw nakomen van hun doopbeloften te vermanen;

4. Hoewel toegestemd kan worden, dat het te wensen ware, dat br. H. van harte ging meewerken aan de Geref. School NW, is door de classis niet bewezen uit Schrift, Belijdenis, Kerkenordening en Bevestigingsformulier, dat deze broeder niet beantwoorden **kan** aan de vereisten tot het ambt. Het oordeel over deze ambtsdrager (die, let wel, door zijn kerkeraad niet onbekwaam genoemd wordt) dat hij metterdaad onbekwaam is tot het ambt, kwam de classis zeker niet toe."

Voorstellen 2, 3 en 4 zijn later teruggenomen.

ARTIKEL 101

Op voorstel van het moderamen wordt besloten de bespreking van het rapport met de voorstellen uit te stellen tot Zaterdagmiddag.

ARTIKEL 102

Sluiting. Gezongen wordt nog Ps. 119 : 3, Ds H. Scholten dankt en de praeses sluit de zitting.

16e Zitting, d.d. Zaterdag 22 Maart 1958.

ARTIKEL 103

Opening. De praeses opent de zitting, laat zingen Ps. 40 : 8, leest 1 Tim. 3, en gaat voor in gebed.

ARTIKEL 104.

Appèl nominaal. Appèl nominaal wordt gehouden; alle broeders zijn aanwezig.

ARTIKEL 105

Sluiting. De praeses sluit de zitting, met het oog op commissievergaderingen.

17e Zitting d.d. 22 Maart 1958.

ARTIKEL 106

De praeses opent de vergadering te twee uur des namiddags en laat zingen Ps. 43 : 3, 4.

ARTIKEL 107

Appèl nominaal. Appèl nominaal wordt gehouden; alle broeders blijken aanwezig te zijn.

ARTIKEL 108

“Zaak-Hendriks”, Acta, Art. 100. Aan de orde komt de bespreking van de voorstellen van Commissie II t.a.v. de bezwaarschriften inzake de classisuitspraak van de kerken in het Westen d.d. 5 Sept. 1957, in de “zaak-Hendriks”.

De praeses verzoekt de vergadering met nadruk zich in deze bespreking te houden aan het punt, dat aan de orde is: de bezwaren tegen de uitspraak van de classis, en niet zich te verliezen in algemene beschouwingen over de Gereformeerde school.

Hij geeft dan de voorstellen van de commissie punt voor punt in bespreking. De vergadering wordt beëindigd na de bespreking van de 2e grond voor het 1e voorstel (zie art. 100). Zowel over deze 2e als over de 1e grond is geen beslissing gevallen.

ARTIKEL 109

Besloten wordt Maandagmiddag opnieuw in plenaire zitting bijeen te komen.

ARTIKEL 110

Sluiting. Nog wordt gezongen Ps. 145 : 1, br G. Antonides gaat voor in dankgebed, en de praeses sluit de zitting.

18e Zitting, d.d. 24 Maart 1958.

ARTIKEL 111

Opening. De praeses opent de vergadering, laat zingen Ps. 46 : 1, 2, leest 1 Tim. 4 en gaat voor in gebed.

ARTIKEL 112

Appèl nominaal. Appèl nominaal wordt gehouden; alle broeders zijn aanwezig.

ARTIKEL 113

Sluiting. De praeses sluit de zitting om gelegenheid te geven tot het houden van commissievergaderingen.

19e Zitting, d.d. 24 Maart 1958.

ARTIKEL 114

Opening. De praeses opent de vergadering, en laat zingen Ps. 47 : 1.

ARTIKEL 115

Appèl nominaal. Appèl nominaal wordt gehouden; alle broeders zijn aanwezig.

ARTIKEL 116

“Zaak-Hendriks”. Acta, Artt. 100, 108. Voortzetting der bespreking van de voorstellen van Comm. II in de “zaak-Hendriks”.

Tijdens de brede bespreking van deze voorstellen dienen Ds H. A. Stel, Ds L. Selles en Ds H. Scholten voorstellen in, die tenslotte in handen gegeven worden van de commissie ter nadere bestudering.

ARTIKEL 117

Sluiting. De zitting wordt gesloten om de afgevaardigden in de gelegenheid te stellen de rapporten, die in de avondvergadering zullen worden behandeld, te bestuderen.

20e Zitting d.d. 24 Maart 1958.

ARTIKEL 118

Opening. De praeses opent de vergadering en laat zingen Ps. 48 : 1.

Appel nominaal. Appel nominaal wordt gehouden; alle broeders zijn aanwezig.

ARTIKEL 120

“Zaak-Hamilton”. Bijlage II. Aan de orde komen de Agendapunten 10—5, 10—7 c, d, e:

Bezwaarschrift br E. Schilder van Toronto,
Bezwaarschrift van de First Can. Ref. Church of Hamilton tegen de classis-besluiten inzake de voorlopige schorsing van Ds W. Loopstra,
Publicatie inzake de achtergronden van deze schorsing,
Bijlage en Supplement bij deze Publicatie,
Begeleidend Schrijven.

Ds J. T. van Popta leest het Bezwaarschrift van de Raad der First Can. Ref. Church of Hamilton,

daarna het eerste gedeelte van het Rapport van Comm. I, handelende over de ontvankelijkheid van de Publicatie bovengenoemd. De commissie stelt aan de synode voor:

“De synode heeft kennis genomen:

1. Van het schrijven van de First Canadian Reformed Church of Hamilton, scriba Mr. T. Bergsma, d.d. Februari 1958, dat o.a. het bericht bevat, dat haar is toegezonden een “Publicatie uitgegeven door de kerkeraad der Can. Ref. Church of Hamilton d.d. September 1957, naar aanleiding van verzoeken om inlichtingen over de achtergronden, die geleid hebben tot de voorlopige schorsing van Ds W. Loopstra”.

2. Van de daaraan toegevoegde mededeling: “Uw vergadering kan hierin alle gegevens vinden, die zij nodig heeft ter beoordeling van de aan u voorgelegde bezwaren”.

De synode overweegt:

1. Uit de inhoudsopgave van deel A van de Publicatie blijkt, dat ze ook een beschrijving bevat van gebeurtenissen, die hebben plaats gehad vóór de komst van Ds W. Loopstra te Hamilton.

2. De gronden, waarop de raad van de kerk te Hamilton het schorsingswaardig-zijn van Ds W. Loopstra heeft uitgesproken, bedoelen zonden van hem aan te wijzen; ze bevatten geen vermelding van feiten, beschreven in het eerste gedeelte van deel A.

3. De keuze van de gegevens, waarvan de kennisname door de raad van de First Canadian Reformed Church voor de synode noodzakelijk wordt

geacht, wordt derhalve aan het subjectief inzicht van de synode overgelaten.

De synode besluit:

De Publicatie-in-haar-geheel voor niet-ontvankelijk te verklaren.

Gronden: 1. Zij mag zichzelf niet begeven in de verzoeking van het doen van een partijdige keuze.

2. Door het toegeven aan de suggestie de Publicatie-in-haar-geheel als bron der gegevens te gebruiken wordt het zo veel mogelijk waarborgen van een rechtvaardige beoordeling van de aan haar voorgelegde bezwaren in gevaar gebracht en dientengevolge de First Can. Ref. Church te Hamilton onrecht aangedaan.

Uw commissie verzoekt u ook uit te spreken:

De synode overweegt:

Genoemde raad verwijst in zijn bezwaarschrift zelf verscheidene malen naar de Publicatie om kennis te geven van officiële uitspraken van kerkelijke vergaderingen en personen en om haar bezwaren tegen de uitspraken van de classis Fergus, Hamilton en Orangeville temeer te funderen.

De synode besluit:

Die gedeelten van de Publicatie, waarnaar in het bezwaarschrift wordt verwezen, voor ontvankelijk te verklaren.

Grond: Het gebruik maken als zodanig van deze verwijzingen brengt een onpartijdige keuze van de gegevens, waarvan de kennisname door de zich beklagende vergadering noodzakelijk wordt geacht, niet in gevaar."

Na een brede bespreking, waarin een amendement van Ds G. van Dooren door de commissie wordt overgenomen, worden voorstel 1 en 2 aangenomen.

Naar Art. 33 K.O. stemt br G. Boot niet mee.

ARTIKEL 121

Sluiting. Besloten wordt de Dinsdagmorgen weer gelegenheid te geven voor commissievergaderingen en 's middags en 's avonds in plenaire zitting te vergaderen. Gezongen wordt Gez. 9 : 1 en 7, br G. Boot dankt en de praeses sluit de zitting.

21e Zitting d.d. 25 Maart 1958

ARTIKEL 122

Opening. De praeses opent de zitting, laat zingen Ps. 51 : 7, leest 1 Tim. 5 : 17—25 en gaat voor in gebed.

ARTIKEL 123

Appel nominaal. Appel nominaal wordt gehouden; alle broeders zijn aanwezig.

ARTIKEL 124

Acta. Acta Artt. 104—121 worden vastgesteld.

ARTIKEL 125

Kort verslag. Het Kort verslag wordt vastgesteld.

ARTIKEL 126

Sluiting. Na enkele mededelingen over het agendum van de middag- en avond-vergadering sluit de praeses de zitting om weer gelegenheid te geven tot het houden van commissievergaderingen.

22e Zitting d.d. 25 Maart 1958.

ARTIKEL 127

Opening. De praeses opent de zitting om twee uur des namiddags en laat zingen Ps. 54 : 1 en 4.

ARTIKEL 128

Appèl nominaal. Appèl nominaal wordt gehouden; alle broeders zijn aanwezig.

ARTIKEL 129

Kort verslag. Besloten wordt, dat voortaan de 2e scriba zorg zal dragen voor het "Kort verslag" om de assessor meer tijd te geven voor zijn arbeid als Rapporteur van Comm. I.

ARTIKEL 130

"Zaak-Laven". Aan de orde komt Agendapunt 106: het Bezwaarschrift Bijlage I. van br P. Laven tegen de uitspraak der classis van de kerken in het Oosten d.d. 7 September 1955, inhoudende een advies van de classis aan de kerk van Hamilton inzake de schorsing van br P. Laven als ouderling.

Ds. W. W. J. van Oene, rapporteur van Comm I voor deze zaak, leest het bezwaarschrift van br P. Laven; daarna het rapport van de commissie.

De commissie stelt voor:

"De synode spreekt uit:

1. dat de classis van 7 Sept. 1955 van de kerken in het Oosten ten onrechte heeft geconstateerd, dat br P. Laven door het schrijven van zijn bedoelde brief, gezondigd heeft tegen het vijfde gebod van des HEEREN wet;

2. dat de classis van 7 Sept. 1955 van de kerken in het Oosten ten onrechte heeft uitgesproken, dat br P. Laven schorsenswaardig was op grond van zonde tegen het vijfde gebod van des HEEREN wet."

In de discussie neemt de rapporteur het 2e voorstel van de tafel, omdat het in deze vorm onhoudbaar is.

Na verdere bespreking wordt ten slotte de gehele zaak naar de commissie teruggewezen ter nadere bezinning en formulering met opgave van gronden.

ARTIKEL 131

Sluiting. De praeses sluit de zitting.
23e Zitting d.d. 25 Maart 1958.

ARTIKEL 132

Opening. De praeses opent de zitting te zeven uur des avonds en laat zingen Ps. 56 : 5, 6.

ARTIKEL 133

Appèl nominaal. Appèl nominaal wordt gehouden; alle broeders zijn aanwezig.

ARTIKEL 134

"Zaak-Hendriks". Voortgezet wordt de bespreking van het rapport van Comm. II, met voorstellen inzake de uitspraak van de classis d.d. 5 Sept. 1957 van de kerken in het Westen inzake de candidaatstelling van br J. Hendriks te New Westminster (Acta, Artt. 100, 108, 116).

Ds G. van Dooren leest het Vervolrapport over voorstel I.

Tijdens de bespreking worden een paar kleine wijzigingen aangebracht: Onder 5 een nieuw punt b ingevoegd, en 5b veranderd in 5c.

Br. A. W. de Leeuw stelt voor het slot van 7 aldus te lezen: "omdat

met deze gronden niet klaar en duidelijk bewezen is, dat br. H. niet gecandideerd had moeten worden."

Ds G. van Dooren amendeert dit voorstel aldus: na "vervallen" te lezen: "omdat geen deugdelijke gronden zijn aangevoerd voor de uitspraak, dat br H. niet gecandideerd had moeten worden."

Bij stemming wordt het voorstel-de Leeuw verworpen; het amendement-van Dooren is hiermee vervallen.

Comm. II trekt nu haar eerste voorstel (Acta, Art. 100) in.

De praeses brengt het voorstel I uit het Vervolgrapport in stemming. Naar Art. 33 K.O. stemmen Ds W. W. J. van Oene en br. Joh. de Haas niet.

Het voorstel luidt nu aldus:

"De synode Homewood-Carman 1958 heeft kennisgenomen van de bezwaarschriften van de broeders E. C. Baartman, B. Bikker, C. de Jong, J. Schouten, E. H. Pol, C. A. v. d. Gugten, D. J. v. d. Gugten, en P. v. d. Stoep, alle behorende tot de Kerk des Heeren te New Westminster; van Ds W. W. J. van Oene, predikant te New Westminster; van br J. Hendriks, ouderling van dezelfde kerk; en van br G. van Woudenberg, lid van dezelfde kerk; al deze bezwaarschriften hebben betrekking op de uitspraak van de classis Edmonton d.d. 5 Sept. 1957 van de kerken in het Westen, betreffende de candidering van br H. voor het ambt van ouderling door de kerkeraad van New Westminster.

2. De synode heeft kennis genomen van de bedoelde uitspraak van genoemde classis, welke luidt:

"1. De classis, overwegende, dat het een gave des Heeren is, dat aan de Kerk te New Westminster een school gegeven is waar de kinderen der Kerk schoolonderwijs gegeven wordt in trouw aan de Schrift en de leer der Kerk;

2. dat van de ouderlingen dezer Kerk verwacht mag worden, dat ze het volk van God te New Westminster de genade van God in de gave van God aan Zijn volk gegeven, steeds voor ogen houden;

3. dat broeder H. zelf zich nog niet geroepen weet mede te werken deze school in stand te houden en derhalve blijk geeft voor deze genadegift van God nog geen oog te hebben;

4. dat deze broeder niet in staat is zijn ambt in deze gemeente naar behoren uit te voeren;

verklaart, dat de Kerkeraad deze broeder niet had moeten candideren."

3. Ten aanzien van de **eerste overweging** van deze classis constateert de synode:

a. de classis heeft niet bewezen, dat de Gereformeerde school te New Westminster (die immers gave des Heeren is aan en bezit van de ouders in hun Schoolvereniging) "een gave des Heeren" is "aan de Kerk te New Westminster";

b. de classis heeft niet bewezen, dat het onderwijs aan deze school "wordt gegeven in trouw aan de Schrift en de leer der Kerk"; zij was tot het uitspreken van dit oordeel ook niet competent.

CONCLUSIE: De synode concludeert, dat deze eerste overweging geen deugdelijke grond biedt voor de classis-uitspraak.

4. Ten aanzien van de **tweede overweging** constateert de synode:

a. de classis heeft niet bewezen, dat de ouderlingen der Kerk te New Westminster krachtens hun ambt de Gereformeerde School aldaar als een gave des Heeren aan Zijn Kerk te New Westminster hebben te erkennen en waarderen;

b. de classis heeft niet bewezen, dat deze ambtsdragers uit hoofde van

hun ambt geroepen zijn de gemeente te New Westminster de Gereformeerde School aldaar als genadegift aan Gods Kerk "steeds voor ogen te houden" en te vermanen deze school als zodanig te erkennen en waarderen.

CONCLUSIE: De synode concludeert, dat ook deze tweede overweging geen deugdelijke grond biedt voor de classis-uitspraak.

5. Ten aanzien van de **derde overweging** constateert de synode:

a. de classis heeft niet bewezen, dat br. H. in zijn ambtelijk werk te kort schiet, omdat hij "zelf zich nog niet geroepen weet mede te werken deze school in stand te houden";

b. de classis heeft niet bewezen, dat aan br. H. krachtens de Schrift en het bevestigingsformulier voor ouderlingen de eis gesteld moet worden voor de rechte bediening van zijn ambt "oog te hebben voor deze genadegift van God" (n.l.: als gave aan de Kerk des Heeren);

c. de classis heeft niet bewezen, dat uit het feit, dat br. H. "zelf zich nog niet geroepen weet mede te werken deze school instand te houden" noodzakelijkerwijs volgt, dat br. H. voor deze genadegift Gods "nog geen oog heeft".

CONCLUSIE: De synode concludeert, dat ook deze derde overweging geen deugdelijke grond biedt voor de classisuitspraak.

6. Ten aanzien van de **vierde overweging** constateert de synode:

a. de classis heeft niet bewezen, dat br. H. niet beantwoorden kan aan de Schriftuurlijke vereisten voor het ambt, en dus "niet in staat is zijn ambt in deze gemeente naar behoren uit te voeren".

b. de classis heeft niet bewezen, dat broeder H. metterdaad niet beantwoordt aan de eisen der Schrift voor de ambtsdienst.

CONCLUSIE: De synode concludeert, dat ook deze vierde overweging geen deugdelijke grond biedt voor de classis-uitspraak.

7. De synode besluit, in antwoord op de ingekomen bezwaarschriften, uit te spreken, dat deze uitspraak van de classis Edmonton d.d. 5 September 1957 van de kerken in het Westen dient te vervallen wegens gebrek aan deugdelijke gronden."

Dit wordt met algemene stemmen aangenomen.

De praeses spreekt zijn blijdschap en dankbaarheid uit over het feit, dat de synode, in deze moeilijke zaak, toch zo eenparig tot een besluit is gekomen.

ARTIKEL 135

"Zaak-Hendriks", bezwaarschrift-Woudenberg. De praeses stelt aan de orde voorstel II van Comm.

II inzake de klacht van br G. van Woudenberg, dat de classis-uitspraak d.d. 5 Sept. 1957 "te tweeslachtig en daarom nietszeggend is" (Acta, Art. 100).

Het wordt aangenomen, in deze vorm:

"In antwoord op zijn klacht, dat de classisuitspraak d.d. 5 Sept. 1957 te tweeslachtig en daarom nietszeggend is, oordeelt de synode te kunnen volstaan met br G. van Woudenberg te verwijzen naar haar uitspraak onder I".

Naar Art. 33 K.O. stemmen Ds W. W. J. van Oene en br Joh. de Haas niet.

ARTIKEL 136

"Zaak-Hendriks", vervolg bezwaarschrift Aan de orde komt voorstel
br G. van Woudenberg. III van Comm. II inzake de

klacht van br G. van Woudenberg ten aanzien van de houding van zijn kerkeraad na en ten opzichte van

de classisuitspraak d.d. 5 Sept. 1957 (Acta, Art. 100).

Na bespreking wordt het volgende voorstel van Ds J. T. van Popta aangenomen:

“De klacht van br G. van Woudenberg t.a.v. de houding van de kerkeraad te New Westminster na en t.o.v. de classisuitspraak d.d. 5 Sept. 1957 is niet ontvankelijk, omdat br G. van Woudenberg zich met deze klacht niet eerst tot de classis heeft gewend.”

Naar Art. 33 K.O. stemmen Ds W. W. J. van Oene en br Joh. de Haas niet.

ARTIKEL 137

Bezwaren van br G. van Woudenberg tegen zijn kerkeraad (Acta, Art. 100). Behandeld wordt het voorstel van Comm. II inzake de bezwaren van br G. van Woudenberg tegen zijn kerkeraad. Allereerst wordt de vraag gesteld of deze bezwaren ontvankelijk zijn ter synode. De commissie meent, dat br. van W. deze bezwaren op de classis heeft gebracht en nu tegen de classis-uitspraak in appèl komt bij de synode.

In de bespreking wordt echter duidelijk, dat dit niet zeker is, en, op voorstel van de praeses, wordt dit punt naar de commissie teruggewezen, met de opdracht zich nader te beraden over de ontvankelijkheid van deze bezwaren, en daartoe de Acta van de classis der kerken in het Westen op te vragen.

ARTIKEL 138

Agenda. De praeses deelt mee, dat de volgende dag, in de morgen, commissievergaderingen zullen worden gehouden, de middag beschikbaar gesteld wordt aan de synodeleden om “zich te vertreden”, opdat de rapporteur van Comm. I de gelegenheid hebbe rustig voort te werken aan zijn rapport.

ARTIKEL 139

Sluiting. Gezongen wordt Ps. 134, Ds J. T. van Popta gaat voor in dankzegging en de praeses sluit de zitting.

24e Zitting d.d. 26 Maart 1958.

ARTIKEL 140

Opening. De praeses opent de zitting, te negen uur des morgens, laat zingen Ps. 57 : 1 en 6, leest 1 Tim. 6 : 1—10 en gaat voor in gebed.

ARTIKEL 141

Appèl nominaal. Appèl nominaal wordt gehouden; alle broeders zijn aanwezig.

ARTIKEL 142

Acta. Acta, Artt. 122—126 worden vastgesteld.

ARTIKEL 143

Kort verslag. Het Kort verslag wordt vastgesteld.

ARTIKEL 144

Opname in het Kort verslag. Naar aanleiding van het kort verslag wordt besloten, dat daarin niet zullen worden opgenomen besluiten, die genomen worden naar aanleiding van bezwaar-

schriften van afzonderlijke leden der kerken, opdat niet het antwoord der synode worde gepubliceerd vóórdat de appellanten het persoonlijk ontvangen hebben.

ARTIKEL 145

Rapporten stencillen. Besloten wordt, dat de rapporten der commissie in hun definitieve vorm zullen worden gestencild.

ARTIKEL 146

Sluiting. De praeses sluit de zitting.

25e Zitting d.d. 26 Maart 1958.

ARTIKEL 147

Opening. De praeses opent de zitting te 7 uur des avonds en laat zingen Ps. 62 : 1 en 8.

ARTIKEL 148

Appèl nominaal. Appèl nominaal wordt gehouden; alle broeders zijn aanwezig.

ARTIKEL 149

Bezwaarschrift br G. v. Woudenberg Ds G. van Dooren leest het 2e Ver-
in "zaak-Hendriks". volrapport van Comm. II inzake
de ontvankelijkheid van de "12 punten" van br G. van Woudenberg (Acta, Art. 137).

De commissie stelt voor:

"Betreffende de ontvankelijkheid van de "Twaalf Punten" van br G. van Woudenberg:

1. De synode heeft kennis genomen van de "Twaalf punten" waarin br G. van Woudenberg zijn klachten over de handelingen van de kerkeraad van New Westminster tot uitdrukking brengt;

2. De synode constateert, dat in deze "Twaalf punten" door br G. van Woudenberg geen bezwaren worden ingebracht tegen enige classisuitspraak inzake de candidering van br. H., maar tegen handelingen van de kerkeraad (en predikant) van New Westminster tegenover br. G. van Woudenberg in zijn bezwaard-zijn over deze candidering;

3. De synode overweegt, dat br. G. van Woudenberg zich niet beklaagt verongelijkt te zijn door een classis-uitspraak ten aanzien van zijn bezwaren, genoemd in de "Twaalf punten";

4. De synode verklaart niet op de bezwaren van br G. van Woudenberg, genoemd in de "Twaalf punten" te mogen ingaan.

GROND: In deze "Twaalf punten" wordt niet geappelleerd tegen bepaalde classisbesluiten (Art. 31 K.O.).

N.B. Hiermee is het eerste "voorstel IV" van de commissie vervallen.

Na korte discussie wordt het voorstel aangenomen.

ARTIKEL 150

Slotvoorstel Comm. II. Ten slotte stelt de commissie voor aan alle appellanten, in antwoord op hun bezwaarschrift, afschrift van de uitspraak sub I te zenden, vergezeld van een afschrift van het commissie-rapport.

Van de besluiten II, III en IV afschriften te zenden aan br. G. van Woudenberg en aan de kerkeraad van New Westminster.

Dit voorstel wordt aangehouden tot na de behandeling van Punt 14 van het Agendum. (Art. 333).

ARTIKEL 151

Opleiding tot de Dienst des Woords. Aan de orde komt het Gewijzigd Bijlage X. Rapport van Comm. III over "De

Opleiding tot de Dienst des Woords". (Artt. 73, 74, 75).

Ds W. W. J. van Oene leest eerst de wijzigingen voor.

Dan de voorstellen in hun gewijzigde vorm.

De commissie stelt voor:

"De synode besluit:

1. Dat tot de tijd, dat onze kerken kunnen voorzien worden van candidaten, die zijn opgeleid aan een eigen inrichting voor de Opleiding tot de Dienst des Woords, voor toelating tot het praeparatoir en/of peremptoir examen vereist zal zijn een candidaatsbul, die de wetenschappelijke graad van candidaat in de Theologie of de B.A. en B.D. graad verleent;

2. dat, indien deze graad niet behaald is door studie en/of examen aan de Theologische Hogeschool van de Gereformeerde kerken in Nederland, een aanvullende studie en examen vereist zal zijn in bepaalde, voor de ambtelijke bediening in onze Gereformeerde kerken zo belangrijke "vakken" (als: Gereformeerde Dogmatiek, geschiedenis van de Gereformeerde kerken, Gereformeerd kerkrecht, enz.);

3. De eisen te doen formuleren voor dit examen en examinatoren te benoemen;

4. de regels aan te geven, waarnaar de kerkelijke examens zullen worden ingericht."

Ds W. W. J. van Oene geeft nog een korte toelichting, waarna de voorstellen van de commissie zonder verdere discussie worden aangenomen.

Geconstateerd wordt dat nu Deputaten moeten worden benoemd voor de Opleiding, voor het formuleren van de exameneisen en de regels, waarnaar de kerkelijke examens zullen worden ingericht, benevens examinatoren.

De synode besluit, dat t.z.t. het moderamen met een voorstel zal komen.

ARTIKEL 152

Engelse vertaling Heid. Cat., D.L., Lit. Form. De praeses stelt aan de Bijlage XV, XVI. orde Agenda-punt 9—6, 7a,

b, 9—14, handelend over: een Engelse vertaling van de Heidelbergse Catechismus, de Dordtse Leerregels, en de Liturgische Formulieren.

Ds H. A. Stel leest het Rapport van Comm. IV over deze zaak, met de volgende voorstellen:

"Inzake de voorstellen van de kerk van Edmonton, 25 Juni 1957, en van de classis Oost d.d. 4 December 1957, besluit de synode, in verband met het feit, dat onze kerken tot een eigen kerkboek zullen moeten komen:

a. de tekst van de Christian Reformed Psalter inzake de Heid. Catechismus niet te aanvaarden voor onze kerken, aangezien de kerken nog niet rijp zijn voor zulk een beslissing, doch deze vooralsnog in de vrijheid der kerken te laten;

b. voorts andere Deputaten te benoemen met de opdracht aan de kerken een jaar vóór de e.k. synode een ontwerp-definitieve tekst voor te leggen, waarin, uitgaande van de C.-tekst, die wijzigingen zijn aangebracht, die noodzakelijk of wenselijk zijn, en die in hun arbeid zo dicht mogelijk blijven bij de door onze kerken aanvaarde Nederlandse tekst".

"Inzake de uitspraak van classis Oost d.d. 29 Jan. 1958 en 12 Febr. 1958 besluit de synode:

a. de C.-tekst van de Dordtse Leerregels voorlopig in de vrijheid van de kerken te laten,

b. andere Deputaten te benoemen met de opdracht aan de kerken een jaar voor de e.k. synode een ontwerp-definitieve tekst van de D.L. in de Engelse taal voor te leggen, waarin, uitgaande van de C-tekst, die wijzigingen zijn aangebracht, die noodzakelijk of wenselijk zijn, en die in hun arbeid zo dicht mogelijk zullen blijven bij de door de kerken aanvaarde Nederlandse tekst."

"Inzake de Engelse tekst van de Nederlandse Geloofsbelijdenis besluit de synode het mandaat van deputaten 1954 te continueren, met dien verstande, dat hun opdracht zó wordt uitgebreid, dat ze de kerken een jaar voor de e.k. synode een ontwerp-definitieve tekst doen toekomen."

"Inzake het voorstel van de classis-Oost d.d. 24 December 1957 betreffende de Engelse tekst der Liturgische Formulieren, besluit de synode:

a. de C-tekst van deze Formulieren voorshands in de vrijheid van gebruik der kerken te laten,

b. niet opnieuw deputaten te benoemen, maar de tekst, die deputaten-1954 de kerken als ontwerp-definitieve tekst in hun rapport hebben aangeboden, ter bestudering bij de kerken aan te bevelen."

ARTIKEL 153

De praeses heet alle belangstellenden uit de gemeente van Homewood-Carman en van Winnipeg welkom; en wenst de broeders en zusters van Homewood-Carman geluk met het door de kerkeraad aangekochte kerkgebouw, dat deze middag door enkele synodeleden is bewonderd. Bijna lyrisch bezingt hij de schoonheden van het gebouw, en troost de broeders en zusters over enkele onvolkomenheden ervan.

ARTIKEL 154

Engelse tekst Catechismus.
Bijlage XV.

Besproken wordt het 1e voorstel van Comm. IV over de Engelse tekst van de Heid. Catechismus (Acta, Art. 152).

In de brede discussie dient Ds G. van Dooren het volgende voorstel in:

"De synode heeft kennis genomen van het voorstel van de kerk van Edmonton en van het voorstel van de classis Oost d.d. 4 Dec. 1957;

de synode constateert, dat geen bezwaren tegen de C-tekst van de catechismus binnengekomen tegen het Rapport der Deputaten ad hoc;

de synode constateert, dat geen bezwaren tegen de C-tekst van de catechismus zijn ingekomen;

de synode overweegt, dat de vaststelling van de tekst der Belijdenisgeschriften tot de kerken in het gemeen behoort;

de synode besluit de C-tekst van de catechismus bij de kerken aan te bevelen;

de synode spreekt de verwachting uit, dat de kerken, indien zij bij het gebruik van deze tekst de noodzaak van wijzigingen constateren, daarover met voorstellen tot de meeste vergadering komen;

de synode spreekt uit, dat voorlopig alleen de Nederlandse tekst van de catechismus authentiek is".

Na bespreking ook van dit voorstel wordt het met verschillende andere suggesties in handen van de commissie gegeven om de zaak opnieuw te overwegen en daarbij zich ook af te vragen wat dit eventueel betekent voor de voorstellen inzake de andere Formulieren.

De aandacht der commissie wordt voorts gevestigd op het Formulier van de Openbare Belijdenis des geloofs, en het Bevestigingsformulier voor ouderlingen en diakenen.

ARTIKEL 155

Sluiting. Nadat de praeses nog enkele mededelingen verstrekt heeft over de regeling van de volgende dag, laat hij zingen Gez. 23 : 1 en 2, en sluit de vergadering, nadat de 1e scriba is voorgegaan in dankgebed.

26e Zitting d.d. 27 Maart 1958.

ARTIKEL 156

Opening. De praeses opent de vergadering, laat zingen Ps 63 : 1, 2, leest 1 Tim. 6 : 11—21 en gaat voor in gebed.

ARTIKEL 157

Appèl nominaal. Appèl nominaal wordt gehouden; alle broeders zijn aanwezig.

ARTIKEL 158

Acta. Acta Artt. 127—146 worden vastgesteld.

ARTIKEL 159

Kort verslag. Kort verslag wordt vastgesteld.

ARTIKEL 160

Middagvergadering. Besloten wordt de middagvergadering aan te vangen om half twee.

ARTIKEL 161

American Reformed Church. Besloten wordt, dat Comm. I de bespreking van het bezwaarschrift van the First Canadian Reformed Church te Hamilton tegen de opname van the American Reformed Church in het kerkverband van de classis-East zal voorbereiden, voor zover mogelijk.

Comm. IV dat tegen het besluit van de classis der kerken in het Oosten over het voorgaan van predikanten der Prot. Ref. Churches in de Can. Ref. Church of Hamilton. (Art. 323).

ARTIKEL 162

Hierna sluit de praeses de zitting.

27e Zitting d.d. 27 Maart 1958.

ARTIKEL 163

De praeses opent de zitting te half twee des namiddags en laat zingen Ps. 65 : 1 en 3.

ARTIKEL 164

Appèl nominaal. Appèl nominaal wordt gehouden; alle broeders zijn aanwezig.

ARTIKEL 165

“Zaak-Hamilton”. Aan de orde komt het beroep van de Raad der First Classis-Fergus. Can. Ref. Church of Hamilton tegen de uitspraken van de classis der kerken in het Oosten inzake de schorsing van Ds W. Loopstra van Hamilton.

Ds J. T. van Popta leest het bezwaarschrift van de Raad der First Can. Ref. Church of Hamilton voor;

Ds D. v. d. Boom het bezwaarschrift van br E. Schilder van Toronto in deze zaak;

Ds J. T. van Popta het Rapport van Comm. I;

Ds D. v. d. Boom de voorstellen van de commissie.

ARTIKEL 166

Bespreking. De praeses stelt eerst aan de orde het antwoord, dat de commissie voorstelt te zenden aan de Raad der First Can. Ref. Church of Hamilton.

Verschillende redactie-wijzigingen worden voorgesteld, die door de rapporteur worden aanvaard ter nadere overweging door de commissie.

Een voorstel van Ds W. W. J. van Oene om in het Rapport en de conclusie van de commissie de woorden "voorlopige schorsing" tussen "-" te plaatsen, "omdat de K.O. heel deze figuur niet kent" wordt verworpen. Br G. Boot onthoudt zich van stemming.

Daarna worden de overwegingen van de commissie stuk voor stuk gezien en tenslotte, op voorstel van de rapporteur, naar de commissie teruggewezen om ze nader te formuleren.

ARTIKEL 167

Bezwaarschrift-Schilder. Daarna wordt behandeld het voorgestelde antwoord aan br E. Schilder te Toronto.

Deel A wordt aanvaard in deze vorm:

"De synode heeft kennis genomen van het bezwaar van br E. Schilder, luidende: 'de classis heeft ten onrechte de voorlopige schorsing van Ds W. Loopstra veroordeeld als zijnde in strijd met art. 79 K.O.';

Zij constateert, dat, blijkens overweging a3, dit bezwaar zich richt tegen uitspraak I van de classis Fergus d.d. 18 Juli 1957 van de kerken in het Oosten."

Deel B van de Overwegingen wordt besproken; verschillende suggesties en redactiewijzigingen worden de commissie in overweging gegeven. De rapporteur aanvaardt ze om ze met de commissie te bespreken.

Daarna worden de overwegingen punt voor punt gelezen en besproken en worden nog enkele wijzigingen voorgesteld. Ten slotte wordt het gehele voorstel naar de commissie teruggewezen, opdat zij zich kan bezinnen op enkele redactiewijzigingen.

ARTIKEL 168

Sluiting. De praeses sluit de middagvergadering.

28e Zitting d.d. 27 Maart 1958.

ARTIKEL 169

Opening. De praeses opent de zitting, te zeven uur des avonds, en laat zingen Ps. 66 : 1 en 2.

ARTIKEL 170

Appèl nominaal. Appèl nominaal wordt gehouden; alle broeders zijn aanwezig.

ARTIKEL 171

Psalmberijming. De praeses stelt aan de orde: Agenda-punt 9—8 over Bijlage XIV. de Psalmberijming.

a. een voorstel der classis van de kerken in het Oosten: de suggesties van de Deputaten voor de Psalmberijming over te nemen, met enkele wijzigingen en toevoegingen;

b. een voorstel van de classis der kerken in het Westen: opnieuw Deputaten te benoemen voor de Psalmberijming en zo veel mogelijk dezelfde als hebben meegewerkt aan de tot stand-koming van het uitgebrachte

rapport: "Op weg naar een Engelse Reformatorische Psalmberijming";
c. voorstel van de kerk van Chatham: the Psalter van the Christian Reformed Church alsmede sommige Hymns in de vrijheid der kerken te laten; Deputaten voor de Psalmberijming her te benoemen;

Mededeling van deze kerkeraad, dat hij het besluit van Homewood '54 inzake het niet-gebruiken van the Psalter niet voor vast en bondig houdt;

d. van de kerk te New Westminster: voorstel het gebruik van the Psalter en enkele Hymns der Chr. Ref. Church in de vrijheid der kerken te laten.

Ds H. A. Stel leest het rapport van Comm. IV met de voorstellen.

Ds G. van Dooren verstrekt als Deputaat enkele inlichtingen over het werk der Deputaten '54 na de verschijning van het rapport "Op weg naar een Reformatorische Engelse Psalmberijming". Hij deelt mee, dat de uitgaven voor het Rapport zijn geweest \$ 306.—; de Inkomsten waren: aan verkochte exemplaren: \$ 118.—, en aan de synode geleverde exemplaren: \$ 23.25; in totaal waren de inkomsten dus \$ 141.25. Het tekort op de uitgave van het Rapport is dus: \$ 164.75.

ARTIKEL 172

De praeses geeft het voorstel van de Commissie in bespreking.

Enkele redactiewijzigingen en amendementen worden door de commissie overgenomen. Het voorstel van de commissie luidt nu aldus:

"1. De synode van Homewood-Carman 1958 benoemt Deputaten met de opdracht een Psalmbundel samen te stellen in de Engelse taal, met, zo mogelijk, ook andere liederen der Schrift, naar de richtlijnen van het Rapport Depp. 1954, en bij de samenstelling daarvan gebruik te maken van hetgeen in the Psalter van de Chr. Reformed Church en eventueel andere Psalters geboden wordt, in zover de berijming Schriftgetrouw is en de melodie aan kerkmuzikale normen beantwoordt;

2. De synode benoemt zo veel mogelijk dezelfde Deputaten, welke hebben meegewerkt aan het tot stand komen van het Rapport "Op weg naar een Engelse Reformatorische Psalmbundel";

3. De synode oordeelt het wenselijk, dat Depp. terwille van de uniformiteit nauw samenwerken met zusterkerken in andere Engels sprekende landen;

4. De synode draagt Depp. op aan de kerken zo spoedig mogelijk en in elk geval een jaar voor de e.k. synode een Proefbundel toe te zenden, met het verzoek deze Proefbundel terstond als zodanig te gaan gebruiken;

5. De synode geeft Depp. het recht de te maken onkosten te declareren bij de kerken, die zijn aangewezen voor de afwikkeling van de financiën der synode, met dien verstande, dat \$ 200.— aan Depp. ter beschikking wordt gesteld;

6. De synode besluit in haar Acta op te nemen dat gedeelte van art. 56 van de Acta Homewood 1954, dat in de gedrukte Nederlandse tekst is uitgevallen, luidende: 'De synode besluit in de vrijheid der kerken te laten het gebruik van de 34 berijmde Psalmen in de Engelse taal zoals zij voorkomen in the Psalter van de Chr. Ref. Church die kunnen worden gezongen op de Geneefse wijzen, zo lang wij niet in staat zijn een definitief besluit in deze belangrijke zaak te nemen';

voorts besluit de synode een commissie te benoemen met de opdracht de gehele zaak van de Psalmberijming in de Engelse taal te bestuderen, en over deze zaak aan de kerken te rapporteren een jaar voor de e.k. synode'."

In deze vorm wordt het voorstel van de commissie met algemene stemmen aangenomen.

De praeses spreekt zijn blijdschap uit over deze eenparigheid.

ARTIKEL 173

Verzoek van de kerk van Chatham. In bespreking komt het verzoek van inzake Acta 1954 art. 56. de kerk van Chatham om "op grond van Art. 69 K.O. het besluit van de synode Homewood 1954 Acta Art. 56 niet langer voor haar rekening te nemen."

Na een paar wijzigingen luidt het commissie-voorstel als volgt:

"De synode verwerpt het verzoek van de kerk van Chatham om, op grond van Art. 69 K.O. het besluit van de synode van Homewood 1954, Acta Art. 56 niet langer voor haar rekening te nemen, aangezien Acta Art. 56 niet het aantal te zingen psalmen verminderde, maar in de vrijheid der kerken liet om 34 van deze 150 psalmen ook nog in het Engels te zingen."

Het voorstel wordt aangenomen.

ARTIKEL 174

Verzoeken van de kerken van Chatham en New Westminster. Thans komt in bespreking het 3e voorstel van de commissie over de voorstellen van de kerken van Chatham en New Westminster om het gebruik van the Psalter van de Chr. Ref. Church in de vrijheid der kerken te laten.

Om des tijds wille wordt de bespreking van deze voorstellen afgebroken.

ARTIKEL 175

Gezongen wordt nog Ps. 150, br J. Buist gaat voor in dankgebed, en de praeses sluit de zitting.

29e Zitting d.d. 28 Maart 1958.

ARTIKEL 176

Opening. De praeses opent de vergadering om 9 uur des morgens, laat zingen Ps. 67 : 1, leest 2 Tim. 1 : 1—14, en gaat voor in gebed.

ARTIKEL 177

Appel nominaal. Appel nominaal wordt gehouden; alle broeders zijn aanwezig.

ARTIKEL 178

Acta en Kort verslag. Acta Artt. 147—173 en Kort verslag worden vastgesteld.

ARTIKEL 179

"Zaak-Hamilton". Het gewijzigd voorstel van antwoord aan the First Classis-Fergus. Canadian Reformed Church of Hamilton wordt behandeld (Acta, Art. 166). Ds J. T. van Popta leest het voor; daarna wordt het besproken en in stemming geven. Ds G. van Dooren onthoudt zich van stemming, omdat hij overtuigd is, dat deze zaak hem, als praeses van de kerkeraad der naastgelegen gemeente, persoonlijk aangaat.

Br. G. Boot stemt niet naar Art. 33 K.O.

Het voorstel wordt met algemene stemmen aangenomen. Het luidt als volgt:

"De synode heeft kennis genomen van het verzoek van de First Canadian Reformed Church of Hamilton, om uit te spreken, dat uitspraak I van de

classis der Canadian Reformed Churches in Oost Canada 18 Juli 1957 te Fergus gehouden, n.l., "dat deze schorsing onwettig en onrechtvaardig is en terstond dient te worden opgeheven", te haastig en ten onrechte is geschied.

De synode overweegt:

1. dat deze voorlopige schorsing geschiedde nadat de kerkeraad van de naastgelegen gemeente als zijn oordeel had uitgesproken, dat op de hem ter toetsing voorgelegde gronden Ds Loopstra niet schorsenswaardig was;

2. Deze voorlopige schorsing geschiedde in strijd met art. 79 K.O., welke zegt, dat ambtsdragers zullen geschorst worden door voorgaand oordeel des kerkeraads derzelve en der naastgelegen gemeente;

3. De classis had daarom niet de roeping eerst te onderzoeken of de kerkeraad van Hamilton in een noodsituatie verkeerde. Ze had de roeping dadelijk te constateren, dat deze schorsing in strijd met art. 79 K.O. was geschied;

4. De kerkeraad van Hamilton mag bedoeld hebben geen schorsing naar Art. 79 K.O. uit te spreken, niettemin heeft hij in strijd met dit artikel van de kerkenordening gehandeld door tot voorlopige schorsing van de predikant over te gaan, nadat de raad van de naastgelegen gemeente had geoordeeld, dat Ds Loopstra niet geschorst mocht worden.

5. Artikel 79 K.O. heeft voorgeschreven, dat de ambtsdragers zullen worden geschorst door het oordeel van de eigen en de naaste kerkeraad om een rechtvaardige tuchttoefening over ambtsdragers zo veel mogelijk te waarborgen.

6. De classis heeft daarom terecht opgemerkt:

a. dat art. 79. K.O. onder meer bedoelt de rechtspositie van de ambtsdragers veilig te stellen,

b. dat de kerkeraad van Hamilton door deze schorsing de rechtspositie van de ambtsdragers in de kerk heeft aangetast,

c. dat de kerkeraad van Hamilton door deze wijze van schorsen het recht in eigen handen heeft genomen.

7. Het gebruik van het woord "onrechtvaardig" in de uitspraak van de classis is als zodanig geen vooruitgrijpen op de afwijzing van de schorsingsgronden in uitspraak II van deze classis, omdat door deze onwettige schorsing het recht des HEEREN op de trouw van de kerk van Hamilton aan de ook door haar aanvaarde kerkenordening is verloochend.

Dit alles overwegende concludeert de synode:

Uitspraak I van de classis Fergus 18 Juli 1957 is niet te haastig geschied.

Uitspraak I van de classis Fergus 18 Juli 1957 is terecht geschied.

Weshalve de synode besluit:

aan dit verzoek van de raad van de First Canadian Reformed Church of Hamilton niet te voldoen."

Besloten wordt met de publicatie van dit besluit te wachten tot na de sluiting van de synode.

ARTIKEL 180

Bezwaarschrift-Schilder. Vervolgens wordt behandeld het gewijzigde voorstel van antwoord aan br. E. Schilder te Toronto. (Acta, art. 167).

Ds J. T. van Popta leest het voor; het wordt besproken en in stemming gegeven; Ds G. van Dooren onthoudt zich wederom, br. G. Boot stemt ook nu niet (Art. 179).

Het voorstel wordt aangenomen, als volgt:

"De synode heeft kennis genomen van het bezwaar van br E. Schilder, luidende:

"De classis heeft ten onrechte de voorlopige schorsing van Ds W. Loopstra veroordeeld als zijnde in strijd met art. 79 K.O."

Zij constateert:

dat blijkens overweging a3 dit bezwaar zich richt tegen uitspraak I van de classis Fergus 18 Juli 1957.

Zij overweegt:

1. Artikel 87 K.O. zegt:

a. Het ligt alleen in de bevoegdheid van de synode de kerkenordening te veranderen, te vermeerderen of te verminderen;

b. Een classis heeft deze bevoegdheid niet. Zij zal de kerkenordening naarstig onderhouden, totdat anders van een Generale synode verordend wordt.

2. Daarom was het besluit van de classis van de kerken in Oost Canada, 7 Maart 1956 te Watford gehouden, waardoor de schorsing van br P. Laven, die, tegen het voorgaand oordeel van de kerkeraad van de naastgelegen gemeente in, was geschied, was goedgekeurd, geen bindende regel, overeenkomstig welke elke volgende classis van de kerken in het Oosten had te handelen in soortgelijke gevallen.

3. Om dezelfde reden heeft elke classis elke soortgelijke zaak te toetsen aan de Schrift en aan de kerkenordening.

4. Artikel 79 K.O. zegt duidelijk, dat ambtsdragers in hun dienst zullen worden geschorst door voorgaand oordeel des kerkeraads derzelver en der naastgelegen gemeente.

5. De kerkeraad van Hamilton heeft in strijd met dit artikel gehandeld door Ds Loopstra in zijn dienst te schorsen, nadat de raad van de naastgelegen gemeente als zijn oordeel had uitgesproken, dat op de hem ter toetsing voorgelegde gronden de predikant van Hamilton niet schorsingswaardig was.

6. De kerkeraad heeft niet aan de classis Fergus 18 Juli 1957 medegedeeld, dat met het voorlopig schorsen slechts bedoeld was hem een preekverbod op te leggen.

7. De qualificatie van deze voorlopige schorsing als een preekverbod is niet ter zake doende, omdat een predikant ook door een preekverbod in zijn ambtsdienst wordt geschorst.

Dit alles overwegende, concludeert de synode:

dat de classis Fergus 18 Juli 1957 de voorlopige schorsing van Ds W. Loopstra terecht als in strijd met art. 79 K.O. veroordeeld heeft.

Waarom de synode besluit:

dit bezwaar van br E. Schilder als ongegrond af te wijzen."

ARTIKEL 181

Sluiting. De praeses sluit de zitting.

30e Zitting d.d. 28 Maart 1958.

ARTIKEL 182

Opening. De praeses opent de zitting, te half twee des namiddags, en laat zingen Ps. 68 : 5.

ARTIKEL 183

Appel nominaal. Appel nominaal wordt gehouden; br. Joh. de Haas komt te laat ter vergadering.

ARTIKEL 184

“Zaak-Laven”. De praeses stelt aan de orde het vervolg van de bespreking van het bezwaarschrift van br P. Laven, (Acta, Art. 139).

Ds W. W. J. van Oene leest het Rapport met het aanvullend Rapport van Commissie I.

De praeses geeft het voorstel van de commissie puntsgewijs in bespreking. Om des tijds wil wordt deze bespreking afgebroken.

ARTIKEL 185

Sluiting. De praeses sluit de zitting.

31e Zitting d.d. 28 Maart 1958.

ARTIKEL 186

Opening. De praeses opent de zitting om 7 uur des avonds, en laat zingen Ps. 69 : 14.

ARTIKEL 187

Appèl nominaal. Appèl nominaal wordt gehouden; allen zijn aanwezig.

ARTIKEL 188

Regeling kerkelijke examens. Ds G. van Dooren leest voor het “Ontwerp Bijlage V. regeling voor de kerkelijke examens” (Acta, art. 151). Het wordt punt voor punt besproken, en daarna aangenomen.

De regeling luidt als volgt:

“I. Praeparatoir Examen.

1. Het praeparatoir examen moet met goed gevolg zijn afgelegd om in één der kerken beroepbaar te zijn.

2. Het praeparatoir examen wordt afgenomen door de classis, waarin de examinandus zijn domicilie heeft.

3. Bij het praeparatoir examen moet overgelegd worden:

a. bewijs van met goed gevolg afgelegde wetenschappelijke examens als bedoeld in de besluiten van Homewood-Carman 1958 te dezen (Acta, Art. 151),

b. attestatie van de kerk of kerken tot welke de examinandus de laatste drie jaren behoorde.

4. Bij het praeparatoir examen wordt onderzoek gedaan naar het volgende:

a. geschiktheid voor de prediking; daartoe wordt de examinandus hoogstens drie weken van te voren een tekst opgegeven, over welke hij ter classis een preekvoorstel leest; bespreking van dit preekvoorstel.

b. bekwaamheid in de uitlegging van de Heilige Schrift volgens de grondtekst aan de gemeente; waartoe minstens veertien dagen tevoren aan de examinandus een hoofdstuk uit het Oude Testament en een uit het Nieuwe Testament worden opgegeven.

c. Kennis van de leer der kerk.

5. Bij gunstige afloop van het praeparatoir examen moet de examinandus beloven, bij zijn optreden voor de gemeente niets te zullen leren, dat niet in overeenstemming is met de gereformeerde belijdenis, en wordt hij daarna als proponent beroepbaar gesteld, waarvan hem acte wordt verleend.

6. Het praeparatoir examen wordt kosteloos afgenomen, wanneer het samenvalt met een gewone vergadering.

Opmerking: De synode is van gedachte, dat het zogenoemde "onderzoek naar de beweegredenen tot het zoeken van het ambt" niet een apart "vak" moet zijn, maar behoort te geschieden tijdens en door de wijze van het onderzoek, beschreven onder 4.

II. Peremptoir examen.

1. Het examen wordt afgenomen door de classis tot welke de beroepende kerk behoort, onder medewerking van minstens twee der deputaten, die de particuliere synode hiervoor zal aanwijzen.

2. Voor het examen moet bij de classis ter tafel zijn:

a. de beroepsbrief en de verklaring van aanneming.

b. bewijs van de goede uitslag van het examen, waardoor de beroepene in de kerken beroepbaar gesteld was.

c. Attestatie van de kerk of kerken, tot welke hij sedert dat praeparatoir examen behoorde.

3. Het examen duurt minstens drie uur, en loopt over de volgende onderwerpen:

a. preekvoorstel van de examinandus over een door hem zelf gekozen tekst; bespreking van dit preekvoorstel.

b. de uitlegging van de Heilige Schrift volgens de grondtekst; waartoe minstens drie weken van te voren de beroepene twee hoofdstukken uit het Oude Testament en twee uit het Nieuwe Testament opgegeven worden.

c. Kennis van de inhoud der Heilige Schrift, waaronder niet slechts verstaan wordt de bijbelse geschiedenis als zodanig met aanverwante theologische "vakken", maar kennis van de hoofdinhoud van de Bijbelboeken, zodat blijkt, dat de examinandus genoegzaam thuis is in de Heilige Schrift.

d. kennis van de leer der kerk, alsmede haar geschiedenis, haar verdediging en haar verklaring.

e. de geschiedenis der kerk.

f. kennis van de geboden des HEEREN in hun betekenis voor het christelijk leven.

g. kennis van de kerkenordening.

h. kennis van de vereisten voor de uitoefening van de onderscheiden ambtelijke diensten.

Opmerking: de verdeling van de examentijd over de verschillende onderdelen staat aan de classis.

4. De beroepene ondertekent na gunstige afloop van het examen de verklaring, die voor de dienaren des Woords is vastgesteld in 1619.

5. Bij conflict tussen de classis en de deputaten der particuliere synode inzake de beoordeling van het examen staat de beslissing aan de particuliere synode.

6. Wanneer het peremptoir examen samenvalt met een gewone vergadering der classis, wordt het kosteloos afgenomen."

ARTIKEL 189

Engelse tekst Belijdenisgeschriften. Aan de orde wordt gesteld het Bijlage XV.

Aanvullend rapport van Commissie IV over de Engelse tekst van de Belijdenisgeschriften en de Formulieren, met voorstellen, handelend over de voorstellen van de kerk van Edmonton d.d. 25 Juni 1957, en het voorstel van de classis d.d. 4 December 1957 van de kerken in het Oosten, inzake de C-tekst van de Catechismus en het voorstel van de classis d.d. 29 Jan. en 12 Febr. 1958 van de

kerken in het Oosten inzake de C-tekst van de Dordtse Leerregels. Ds H. A. Stel leest het rapport.

ARTIKEL 190

Bespreking. Over het rapport met de voorstellen komt een brede bespreking. Ds G. van Dooren stelt een amendement voor ter aanduiding van de C-tekst van the Psalter, dat door de rapporteur wordt overgenomen; de rapporteur zelf heeft eveneens een amendement, dat als 2e overweging wordt toegevoegd. Ten slotte wordt het voorstel van de Commissie aanvaard in deze vorm:

"1. De synode heeft kennis genomen van de voorstellen van de kerk van Edmonton d.d. 25 Juli 1957 en van de classis d.d. 4 December 1957 van de kerken in het Oosten inzake de tekst, voorkomend in the Psalter der Christian Reformed Churches, uitgegeven door the Publication committee of the Chr. Reformed Church te Grand Rapids, Mich., USA, van de Heidelbergse Catechismus, (C-tekst), en van het voorstel van de classis d.d. 29 Jan. en 12 Febr. 1958 der kerken in het Oosten, inzake de C-tekst der Dordtse Leerregels;

2. De synode overweegt, dat de zaak der Belijdenisgeschriften een zaak is, die behoort tot de kerken in het gemeen;

3. De synode overweegt, dat deze C-tekst in gebruik is in the Christian Reformed Churches, waarmee onze zusterkerken in Nederland tot op de Vrijmaking in correspondentie hebben gestaan;

4. De synode overweegt, dat tegen de C-tekst van de Heidelbergse Catechismus en de Dordtse Leerregels noch door de Deputaten 1954 noch uit de kerken overwegende bezwaren zijn ingebracht;

5. Daarom besluit de synode de C-tekst van deze Belijdenisgeschriften bij de kerken aan te bevelen, waarbij ze de verwachting uitspreekt, dat de kerken, indien zij, bij gebruik, de noodzaak tot wijziging constateren, daarover met voorstellen tot de meeste vergadering komen;

6. De synode spreekt uit, dat voorlopig alleen de Nederlandse tekst van de Heidelbergse Catechismus en de Dordtse Leerregels authentiek is."

ARTIKEL 191

Engelse tekst van de Ned. Gel. Bel. Behandeld wordt van Comm. IV het volgende voorstel:

"Inzake de Engelse tekst van de Nederlandse Geloofsbelijdenis besluit de synode het mandaat van Deputaten 1954 in dezen te continueren, met dien verstande, dat hun opdracht zó wordt uitgebreid, dat zij de kerken één jaar voor de e.k. synode een **ontwerp-definitieve** tekst doen toekomen".

Naar aanleiding van een mededeling van Ds J. T. van Popta, Deputaat van de synode van Homewood 1954 voor deze zaak, neemt de synode echter het volgende voorstel van Ds G. van Dooren aan: "De synode neemt kennis van de mededeling, ter synode gedaan, dat het Rapport van Deputaten 1954 inzake de Engelse tekst van de Nederlandse Geloofsbelijdenis binnenkort bij de kerken kan worden verwacht".

ARTIKEL 192

Engelse tekst van de Lit. Formulieren. De praeses brengt in bespreking Bijlage XVI. het voorstel van Comm. IV over de Engelse tekst van de Liturgische Formulieren. Het voorstel luidt als volgt:

"De synode overweegt, dat de kerken nog niet rijp zijn voor een verantwoorde beslissing inzake de Liturgische Formulieren. Daarom dringt de

synode de bestudering van het Rapport van Deputaten 1954 inzake de Engelse tekst van de Liturgische Formulieren, bij de kerken aan, opdat zo uit de kerken voorstellen in dezen op de meeste vergadering worden gebracht".

In de discussie dienen Ds L. Selles en Ds G. van Dooren een voorstel in, dat wordt aangenomen, en luidt:

"De synode besluit aan de broeders E. C. Baartman, J. Hendriks en Ds W. W. J. van Oene op te dragen aan de kerken aan te bieden een tekst van de Liturgische Formulieren en Gebeden, waarin zijn opgenomen de in het Rapport van de Deputaten 1954 voorgestelde wijzigingen".

Hiermede is het Commissie-voorstel vervallen.

ARTIKEL 193

Tijdens de discussie spreekt de praeses een woord van lof aan het adres der Deputaten, die, in opdracht van de synode van Homewood 1954, deze arbeid hebben verricht. Al is het resultaat van de besprekingen ter synode, op sommige punten, vrij mager, het moeilijke en tijdrovende werk van Deputaten is toch zeer goed geweest. Hij zegt hun daarvoor hartelijk dank. De Rapporteur van Commissie IV stemt met deze lof in.

ARTIKEL 194

Verzoeken van de kerken van Chatham en New Westminster inzake Psalter, Thans stelt de praeses aan de orde het voorstel van Comm. IV over het verzoek

van de kerken van Chatham en New Westminster (Acta, Art. 174). Na een amendement van Ds G. van Dooren, overgenomen door de Rapporteur, luidt het aldus:

"De synode besluit niet in te gaan op het verzoek van de kerk van Chatham en die van New Westminster om the Psalter van the Christian Reformed Church in de vrijheid der kerken te laten, gezien het feit, dat zeer betekenisvolle bezwaren tegen deze bundel-als-geheel zijn ingebracht in het Rapport van Deputaten Homewood 1954".

Ds. L. Selles, die bij de eerdere behandeling van deze zaak reeds een voorstel had ingediend, heeft aan dat voorstel nu de gronden toegevoegd, zodat het luidt als volgt:

"De synode besluit het gebruik van the Psalter, uitgegeven door the Publication Committee of the Christian Reformed Church, alsmede de in the Hymnal opgenomen Songs of Mary, Zacharias, Simeon, the versification of the Lords Prayer en A mighty fortress is our God (Nrs 1-327, 343, 344, 420, 431), in de vrijheid der kerken te laten tot de tijd toe, dat door Deputaten aan de kerken een Proefbundel als onder besluit 1 genoemd, zal worden toegezonden.

Gronden:

1. de enige door Homewood 1954 aangevoerde grond om het kerkgezag in het Engels tot "de 34" te beperken was de melodie;
2. een aantal van 34 Psalmen is beslist onvoldoende wanneer regelmatig Engelse diensten worden gehouden;
3. het is liturgisch onjuist om in een Engelse dienst afwisselend Psalmen in het Engels en in het Nederlands te zingen."

De bespreking hiervan wordt echter om des tijds wille afgebroken.

ARTIKEL 195

Afscheid br A. W. de Leeuw. De praeses richt een woord van afscheid tot br A. W. de Leeuw, die voor het laatst ter synode is. Hij zegt, dat het ons "oprecht verdriet", dat br de Leeuw niet

tot het einde van de synode kan blijven meewerken; hij dankt hem voor de arbeid, die hij heeft verricht, en wenst hem een voorspoedige thuisreis.

Br A. W. de Leeuw dankt de praeses voor zijn goede woorden; ook hem spijt het, dat hij niet kan blijven; hij heeft het eervolle gezien in het afgevaardigd worden naar de synode, maar ook steeds dieper gevoeld de verantwoordelijkheid, die de synode draagt tegenover de kerken en tegenover de Heere. Hij hoopt, dat het werk der synode gericht moge blijven naar de "uiterste hoeksteen", Jezus Christus. En mogen we steeds meer zien de liefde van Hem, die, ondanks onze zonden en ons tekort, Zijn kerk vergaderen blijft.

ARTIKEL 196

Sluiting. Nadat de synode met de vele gasten uit de gemeente van Homewood Ps. 147 : 1 heeft gezongen, en br A. W. de Leeuw de HEERE gedankt heeft voor Zijn trouw en goedheid, sluit de praeses om 10 uur des avonds de zitting.

32e Zitting d.d. 29 Maart 1958.

ARTIKEL 197

Opening. De praeses opent de vergadering te 9 uur des morgens, laat zingen Ps. 72 : 1, 2, leest 2 Tim. 2 : 1—13, en gaat voor in gebed.

ARTIKEL 198

Appèl nominaal. Appèl nominaal wordt gehouden. Br A. W. de Leeuw is vervangen door br K. de Wit van Homewood, die door de praeses wordt welkom geheten. Br K. de Wit tekent de presentielijst.

ARTIKEL 199

Acta. Acta Artt. 174—190 worden vastgesteld.

ARTIKEL 200

Kort verslag. Het Kort verslag wordt vastgesteld.

ARTIKEL 201

Rapport Archiefbewarende kerk. Het rapport van de archiefbewarende Bijlage VI. kerk, (Agenda-punt 10—9) is thans binnengekomen, en wordt in handen gesteld van Commissie II.

ARTIKEL 202

Sluiting. De praeses sluit de zitting.

33e Zitting d.d. 29 Maart 1958.

ARTIKEL 203

Opening. De praeses opent de vergadering te twee uur des namiddags, en laat zingen Ps. 74 : 2, 15, 20.

ARTIKEL 204

Appèl nominaal. Appèl nominaal wordt gehouden; alle broeders zijn aanwezig.

ARTIKEL 205

Acta. Acta Artt. 190—191 worden vastgesteld.

ARTIKEL 206

Rapport Archiefbewarende kerk. De praeses stelt aan de orde het Rapport van de Archiefbewarende kerk van Homewood-Carman. Ds G. van Dooren leest het rapport van Comm. II hierover. De synode neemt hiervan kennis. De dank der synode zal worden overgebracht aan de archiefbewarende kerk.

ARTIKEL 207

Opbouw van het Archief. Commissie II doet naar aanleiding van het rapport, onder art. 206 genoemd, de volgende suggesties:

“Voor de schriftelijke vastlegging van de geschiedenis onzer kerken is het zeer wenselijk, dat:

1. niet slechts alle synode-bescheiden (inclusief de gehele correspondentie van de roepende kerk) bewaard worden,

2. maar ook, dat het Generaal Archief ontvangt: afschrift van de Acta of Notulen van de classes Oost en West. Waar uw commissie meent te weten, dat deze gecyclostyleerd worden, kan aan deze wens gemakkelijk worden voldaan.

3. Dan hoort voorts in dit archief thuis alle correspondentie en bescheiden van Generale Deputaatschappen, wanneer deze ze niet zelf meer nodig hebben voor de vervulling van hun opdracht.

4. Hier en daar zwerven bij kerkeraden of particulieren schriftelijke bijzonderheden rond over de allereerste tijd van ons kerkelijk leven in Canada, die later van grote waarde zullen blijken te zijn. De Generale Archivaris zou moeten trachten deze zo veel mogelijk te verzamelen.

5. Elke kerkeraad worde gevraagd of hij in zijn archief stukken heeft, die van meer dan plaatselijke betekenis zijn, en dus een gewenste plaats in het Generaal Archief zouden vervullen.

6. Ditzelfde geldt zoveel mogelijk van de classicale archieven. Uw Commissie denkt b.v. aan de notulen van de eerste classis Canada. Mogelijk zouden deze kunnen worden vermenigvuldigd en aan alle kerken toegezonden, en het origineel in het Generaal Archief gedeponneerd.

7. Tenslotte zou de Archivaris-Generaal verzoeken kunnen om alle plaatselijke bulletins, Jaarboekjes e.d. te mogen ontvangen; foto's van kerkgebouwen en wat dies meer zij.”

De synode spreekt uit het wenselijk te achten, dat het Generaal Archief wordt opgebouwd overeenkomstig de suggesties der commissie, en besluit deze suggesties te publiceren. Ds H. Scholten zal met de archiefbewarende kerk van Homewood-Carman overleg plegen over de vraag of een dergelijke opbouw ligt binnen de mogelijkheden, waarover zij beschikt. Hierover zullen nadere inlichtingen worden verstrekt.

ARTIKEL 208

Acta Homewood 1954. Uit het rapport (Art. 206) is voorts gebleken, dat het voornaamste stuk: de officiële Acta van de Synode van Homewood 1954, ondertekend door het moderamen, in het archief ontbreekt. De commissie heeft het spoor verloren in Hamilton; besloten wordt, dat de 2e scriba zal trachten het daar terug te vinden.

ARTIKEL 209

Verzoeken van de kerken van Chatham en New Westminster over gebruik van Psalter. Voortgezet wordt de behandeling van het verzoek van de kerken van Chatham en New Westminster inzake het gebruik van the Psalter van the Christian Reformed Church. (Acta, Artt. 173, 174, 194).

Alvorens de synode overgaat tot stemming over de ter tafel liggende voorstellen van Comm. IV en Ds L. Selles (art. 194) stelt Ds W. W. J. van Oene voor “het besluit van Homewood 1954, (Acta, 1954, Art. 56) vervallen te verklaren, aangezien daar als enig motief voor het gebruik van ‘de 34’

wordt genoemd de melodie, en dit voor een kerkelijke uitspraak geen deugdelijke grond is".

Daar de uitslag van de stemming over het voorstel van Oene niet duidelijk is, omdat de één opgeeft: staking-van-stemmen, en de ander 9—7, neemt Ds W. W. J. van Oene, gezien het feit, dat bij zóvelen zo ernstige bezwaren tegen zijn voorstel leven, het van de tafel. Hierna wordt het commissie-voorstel aangenomen; het voorstel-Selles is daarmee vervallen.

ARTIKEL 210

Sluiting. De praeses sluit de zitting.

34e Zitting d.d. 29 Maart 1958.

ARTIKEL 211

Opening. De praeses opent de zitting te zeven uur des avonds, en laat zingen Ps. 75 : 1, 6.

ARTIKEL 212

Appel nominaal. Appel-nominaal wordt gehouden; allen zijn aanwezig.

ARTIKEL 213

"Zaak-Hamilton". In bespreking komt het vervolg van het Rapport van Classis-Fergus. Comm. I over de "zaak-Hamilton".

Ds J. T. van Popta leest het Rapport.

De praeses geeft gelegenheid tot een algemene bespreking.

Daarna worden de overwegingen met betrekking tot de bezwaren tegen de vijf gronden voor de schorsing van Ds W. Loopstra behandeld.

Ten slotte worden de overwegingen en de conclusies van de commissie met algemene stemmen voorlopig aanvaard, als volgt:

"De synode heeft kennis genomen van het verzoek van de First Canadian Reformed Church of Hamilton, om uit te spreken, dat uitspraak II van de classis der Canadian Reformed Churches in Oost-Canada 18 Juli 1957 te Fergus gehouden, n.l.:

'a. dat de kerkeraad van Hamilton door Ds W. Loopstra te schorsen zich zwaar heeft misgaan tegenover zijn Dienaar des Woords en, in hem, tegenover diens Zender;

b. dat mitsdien de kerkeraad onverwijld deze schorsing dient op te heffen en zich met zijn predikant te verzoenen.'

ten onrechte is geschied.

A. De synode overweegt voor wat de eerste schorsingsgrond betreft:

1. Ds Loopstra heeft, bij zijn bevestiging als herder en leraar van de kerk te Hamilton, beloofd zich te onderwerpen aan de kerkelijke vermaning volgens de gemene ordening der kerken.

2. Overeenkomstig de ondertekening, genoemd in Art. 53 van die gemene ordening der kerken, had de kerkeraad van Hamilton altijd het recht om gewichtige zaken van nadenken, tot behoud van de enigheid en zuiverheid in de leer, van hem te vereisen zijn nader gevoelen en verklaring over enig artikel van de drie Formulieren van Enigheid.

3. Deze ondertekening gaf de kerkeraad van Hamilton niet het recht van Ds Loopstra inzage van zijn preek te eisen, zodat deze niet verplicht was de kerkeraad inzage te verlenen.

4. Om die reden alleen al had de kerkeraad een weigering om aan die eis te voldoen niet mogen aanmerken als een niet-eerbiedigen van het gezag van de kerkeraad en mitsdien als een zonde tegen het 5e gebod des

HEEREN, en derhalve nog minder als een in art. 79 en 80 K.O. bedoelde openbare grove zonde.

B. De synode overweegt voor wat de tweede schorsingsgrond betreft:

1. De eerste weigering van Ds Loopstra zich aan een gemaakte afspraak te houden hield in, dat hij niet overeenkomstig de naar het oordeel van de kerkeraad gemaakte afspraak de bezwaren tegen zijn preek ging behandelen, toen deze schriftelijk waren ingediend.

2. De kerkeraad heeft zelf metterdaad berust in deze weigering door de vergadering twee uur te schorsen, blijkbaar om aan het verlangen van de predikant, om de op schrift gestelde bezwaren eerst te overwegen, te voldoen.

3. Voor het besef van de kerkeraad was deze weigering toen blijkbaar geen in Art. 79 en 80 K.O. bedoelde openbare grove zonde, waarin hij om des Heeren wil niet mocht berusten.

4. De tweede weigering van Ds Loopstra zich aan een gemaakte afspraak te houden was een reactie op hem prikkelende uitlatingen van enige broeders.

5. Om die reden alleen al mag deze weigering geen in Art. 79 en 80 K.O. bedoeld openbare, grove zonde tegen het 3e, 5e en 9e gebod genoemd worden.

C. De synode overweegt voor wat de derde schorsingsgrond betreft:

1. De kerkeraad had besloten het comité voor Gereformeerd onderwijs nader te onderwijzen aangaande een zonde, die het, naar het oordeel van de kerkeraad, had bedreven.

2. Ds Loopstra was lid van dit comité.

3. Er zijn twee mogelijkheden:

a. de kerkeraad besloot dat Ds Loopstra zich zelf moest laten onderwijzen;

b. de kerkeraad besloot, dat Ds Loopstra mee moest helpen het comité te onderwijzen.

4. Ten aanzien van de eerste mogelijkheid:

a. indien Ds Loopstra bereid gebleken was zich te laten onderwijzen, dan had hij voor zijn deel meegeholpen aan de uitvoering van het besluit;

b. hij had dan niet gezondigd tegen het 5e gebod van de wet des Heeren door aan de kerkeraad ongehoorzaam te zijn;

c. hij behoefde zich dan niet op een meerdere vergadering te beroepen;

d. hij had dan geen in Art. 79 en 80 K.O. bedoelde openbare en grove zonde bedreven.

5. Ten aanzien van de tweede mogelijkheid:

a. dit besluit had ingehouden, dat Ds Loopstra het comité had moeten onderwijzen aangaande een zonde, waarvan hij meende het comité niet te mogen beschuldigen;

b. de kerkeraad had dan van hem een daad geëist, die tegen zijn conscientie inging, hetgeen de kerkeraad niet geoorloofd was;

c. Ds Loopstra's weigering aan de uitvoering van zulk een besluit mede te werken, mocht dan niet worden aangemerkt als een in Art. 79 en 80 K.O. bedoelde openbare en grove zonde;

d. hij had zich, na de kerkeraad meegedeeld te hebben om des gewetens wil niet te kunnen meewerken aan de uitvoering van dit besluit, dan op een meerdere vergadering moeten beroepen;

e. door dat niet te doen had hij zich niet gehouden aan de gemene ordening der kerken;

f. dat was dan geen zonde tegen Art. 31 K.O., omdat zondigen een overtreding is van de wet des HEEREN;

g. hier is dan niet het bedrijven van een in Art. 79 en 80 K.O. bedoelde zonde bewezen.

D. De synode overweegt voor wat de vierde schorsingsgrond betreft:

1. Ds Loopstra wordt hierin beschuldigd zich niet aan de vermaning en tucht van de kerkeraad te willen onderwerpen en daarnaar te handelen;

2. De HEERE gebiedt ons in het 5e gebod van Zijn wet, dat elk zich met behoorlijke gehoorzaamheid moet onderwerpen aan de goede leer en straf van allen, die over hem zijn gesteld (Cat. Zond. 39);

3. De kerkeraad bewees niet, dat de hier door hem bedoelde vermaning en tucht een goede leer en straf was;

4. De reactie van Ds Loopstra op de vermaningen van de kerkeraad bestond, volgens overweging d. uit het "stellen van een aantal vragen en het maken van een aantal opmerkingen, welke niet inhielden om zich te rechtvaardigen op grond van de Schrift en de Belijdenis, maar veeleer een poging om van aangeklaagde aanklager te worden", wat naar het oordeel van de kerkeraad van de zonde van onboetvaardigheid getuigt;

5. In deze overweging ontbreekt het bewijs, dat het stellen van die vragen en het maken van die opmerkingen getuigen van onboetvaardigheid.

6. Te minder is hier aangetoond, dat Ds Loopstra door het stellen van die vragen en het maken van die opmerkingen een in Art. 79 en 80 bedoelde openbare en grove zonde bedreven heeft.

E. De synode overweegt voor wat de vijfde schorsingsgrond betreft:

1. De kerkeraad constateert, dat Ds Loopstra er blijk van gegeven had niet de vereiste bekwaamheid, kennis en inzicht te hebben, welke nodig zijn voor de uitoefening van zijn ambt;

2. Aan deze beschuldiging is ten grondslag gelegd de inhoud van de in overweging d. aangeduide vragen en opmerkingen;

3. De inhoud van deze vragen en opmerkingen wordt evenmin als in de 4e schorsingsgrond ook maar enigszins concreet weergegeven;

4. In deze schorsingsgrond is dus niet bewezen, dat Ds Loopstra metterdaad blijk heeft gegeven niet de vereiste bekwaamheid, kennis en inzicht te hebben, welke nodig zijn voor de uitoefening van zijn ambt.

Dit alles overwegende concludeert de synode, dat in deze vijf constateringen en overwegingen niet is bewezen, dat Ds Loopstra in Art. 79 en 80 K.O. bedoelde zonden tegen het 3e, 5e, en 9e gebod van de wet des HEEREN en Art. 31 K.O. heeft bedreven."

In verband met een gemaakte opmerking wordt besloten met de definitieve vaststelling te wachten tot deze zaak in haar geheel is afgehandeld. (Art. 321)

Ds G. van Dooren onthoudt zich van stemming om de onder Acta, Art. 179 genoemde reden; br. G. Boot stemt niet naar Art. 33 K.O.

ARTIKEL 214

"**Zaak-Hamilton**", classis Fergus. Daarna worden punt voor punt besproken de overwegingen t.a.v. het bezwaar van de First Canadian Reformed Church of Hamilton tegen de overwegingen van de classis-Fergus, (zie ben.) Ook deze overwegingen en conclusie worden met algemene stemmen aangenomen. Ds G. van Dooren onthoudt zich wederom van stemming (Acta, Art. 179) en br. G. Boot stemt niet naar Art. 33 K.O.

Overwegingen en conclusies luiden als volgt:

"F. De synode overweegt ten aanzien van het bezwaar van de First Canadian Reformed Church of Hamilton tegen overweging IIa van de classis-Fergus, welke overweging aldus luidt: 'dat niet het bewijs geleverd is van grove en openbare zonden tegen het 3e, 5e en 9e gebod van de wet des HEEREN en Art. 31 K.O.':

1. Betreffende de 1e, 2e en 3e schorsingsgrond wordt in het bezwaarschrift alleen gezegd, dat die voor de classis Fergus toch duidelijk genoeg waren zoals ze waren geformuleerd.

2. Betreffende de bewijskracht van de 4e en 5e schorsingsgrond wordt dat niet gezegd; ze worden in het geheel niet genoemd.

3. Van de schorsingsgronden wordt in het algemeen nog alleen gezegd, dat ze in de classis van Fergus zijn toegelicht.

4. Wat ter toelichting toen is gezegd wordt niet vermeld.

Dit alles overwegende concludeert de synode, dat geen gegronde bezwaren zijn ingebracht tegen overweging IIa van de classis-Fergus.

G. De synode overweegt ten aanzien van het bezwaar tegen overweging IIb van de classis-Fergus, die aldus luidt: "dat in de schorsingsacte genoemde gronden noch ieder afzonderlijk, noch gezamenlijk Ds Loopstra schorsingswaardig maken naar Art. 79 en 80 K.O.".

1. Genoemde raad leest in deze overweging in plaats van "gronden" het woord "zonden".

2. Zijn bezwaar, dat de classis gezegd zou hebben, dat de in de schorsingsacte genoemde "zonden" noch ieder afzonderlijk noch gezamenlijk Ds Loopstra schorsingswaardig maken naar Art. 79 en 80 K.O. berust op een verkeerd lezen van deze overweging en is dus ongegrond.

Dit alles overwegende constateert de synode, dat geen gegronde bezwaren tegen overweging IIb van de classis Fergus zijn ingebracht."

ARTIKEL 215

"Zaak-Hamilton". Classis-Fergus. Tenslotte wordt het voorstel van de commissie om aan het verzoek, onder Acta, Art. 213 genoemd, niet te voldoen, met algemene stemmen aanvaard, in deze vorm:

"Op grond van al de voorafgaande overwegingen en constateringen besluit de synode niet te voldoen aan het verzoek van de First Canadian Reformed Church of Hamilton, om uit te spreken, dat uitspraak II van de classis der Canadian Reformed Churches in Oost Canada 18 Juli 1957 te Fergus gehouden, n.l.:

'a. dat de kerkeraad van Hamilton door Ds Loopstra te schorsen zich zwaar heeft misgaan tegenover zijn dienaar en in hem tegenover diens Zender;

b. dat mitsdien de kerkeraad onverwijld deze schorsing dient op te heffen en zich met zijn predikant te verzoenen.'

ten onrechte is geschied."

ARTIKEL 216

Gasten. De praeses spreekt zijn blijdschap uit over het feit, dat er ook op deze Zaterdagavond zo veel gasten aanwezig zijn; in de grote belangstelling, die de synode mag ondervinden, ziet hij een bewijs van de liefde der broeders en zusters tot de Kerk des Heeren.

ARTIKEL 217

Afwikkeling financiën. Meegedeeld wordt, dat er bericht is binnengekomen, dat de kerk van Homewood-Carman het

verzoek der synode om, met de kerk van Smithville, te zorgen voor de afwikkeling van de financiën der synode (Acta, Art. 99), heeft ingewilligd. Br. A. Bergsma is aangewezen in dezen voor de kerkeraad op te treden.

ARTIKEL 218

Sluiting. Nadat nog gezongen is Gez. 5 : 1, 2, 6, 10, en br K. de Wit is voorgedaan in dankgebed, sluit de praeses de zitting.

35e Zitting d.d. 31 Maart 1958.

ARTIKEL 219

Opening. De praeses opent te 9 uur des morgens de zitting, laat zingen Ps. 81 : 1, 2, 11, 12, leest 2 Tim. 2 : 14—26, en gaat voor in gebed.

ARTIKEL 220

Appèl nominaal. Appèl nominaal wordt gehouden; alle broeders zijn aanwezig; de praeses spreekt zijn blijdschap en dankbaarheid hierover uit.

ARTIKEL 221

Acta. Acta Artt. 193—208 worden vastgesteld.

ARTIKEL 222

Kort verslag. Kort verslag wordt vastgesteld.

ARTIKEL 223

Sluiting. De praeses sluit de zitting.

36e Zitting d.d. 31 Maart 1958, gehouden in de kerkzaal van de gemeente te Homewood-Carman.

ARTIKEL 224

Opening. De praeses opent de zitting, en laat zingen Ps. 84 : 1, 6.

ARTIKEL 225

Appèl nominaal. Appèl nominaal wordt gehouden; alle broeders zijn aanwezig.

ARTIKEL 226

“Zaak-Laven”. Ds. W. W. J. van Oene leest het derde rapport van Comm. I Bijlage I. in de zaak-Laven, met voorstellen.

De praeses brengt de overwegingen en uitspraken van het voorstel puntsgewijs in bespreking.

Voorstel I wordt, met enkele wijzigingen in zijn geheel aanvaard als volgt:

“De synode heeft kennis genomen van het bezwaarschrift van br P. Laven tegen de uitspraak van de classis van 7 September 1955 van de kerken in het Oosten, luidende: ‘De classis spreekt voorts uit, dat br Laven metterdaad gezondigd heeft tegen het vijfde gebod. Hij heeft de orde in de kerk des Heeren omgekeerd, door, in plaats van zijn bezwaren bij de voorganger, de kerkeraad en/of de meerdere vergadering in te brengen, regelrecht de gemeente te waarschuwen tegen de ambtelijke leiding in dezen en op te roepen het ambtelijk gebed in dezen niet mee te bidden. (Matth. 18; Zond. 39 H.C.; Ondertekeningsformulier voor Dienaren des Woords, Ouderlingen en Diakenen; Art. 31 K.O.).

De synode constateert:

1. dat de classis uitsprak, dat br Laven gezondigd had tegen het 5e gebod,
2. dat de classis als grond hiervoor aanvoerde, dat br Laven de orde in de kerk des Heeren had omgekeerd,

3. dat dit de classis gebleken is hieruit, dat br Laven regelrecht de gemeente gewaarschuwd heeft tegen de ambtelijke leiding in dezen en opge-roepen heeft niet mee te bidden.

De synode overweegt:

dat het niet duidelijk is, wat, naar het oordeel der classis, de orde in de kerk des Heeren is, waaraan br. Laven zich dan had moeten houden.

Want: de synode constateert, dat door de classis is aangehaald:

1. Matth. 18, klaarblijkelijk als bewijs voor de stelling, dat br Laven zich met zijn bezwaren tot de voorganger had moeten wenden;

2. Zondag 39 en "Ondertekeningsformulier voor Dienaren des Woords, ouderlingen en diakenen", klaarblijkelijk als bewijs voor de stelling, dat br Laven zich met zijn bezwaren eerst tot de kerkeraad had moeten wenden;

3. Art. 31 K.O., klaarblijkelijk als bewijs voor de stelling, dat br Laven zich met zijn bezwaren eerst tot een meerdere vergadering had moeten wenden.

De synode overweegt:

ad 1. dat een niet-handelen naar de regel door de Heiland in Matth. 18 geboden geen zonde is tegen het vijfde gebod;

ad 2. a. dat in Zondag 39 deze orde niet geboden wordt;

b. dat de classis niet heeft bewezen, dat deze orde wel in een, naar haar oordeel bestaand ondertekeningsformulier wordt aangegeven;

ad 3. dat een niet-handelen naar Art. 31 K.O. geen zonde is tegen het vijfde gebod en dat tegen een artikel der K.O. niet gezondigd kan worden doch alleen tegen de geboden des Heeren.

De synode concludeert:

dat de classis niet heeft bewezen, dat br Laven door het schrijven van zijn brief gezondigd heeft tegen het vijfde gebod van des HEEREN wet.

De synode spreekt uit:

dat deze uitspraak onjuist is en dient te vervallen."

ARTIKEL 227

"Zaak-Laven". Daarna komt Punt II van het Commissie-voorstel in be-handeling. Na een brede discussie, waarin verschillende suggesties en een voorstel de Commissie aan de hand worden gedaan, schorst de praeses de vergadering voor een kwartier om de commissie gelegenheid te geven zich nader te beraden.

Na opheffing van de schorsing deelt de commissie mede voorstel II en III van de tafel te nemen, en het volgende in te dienen:

"De synode heeft kennis genomen van het bezwaarschrift van br. P. Laven tegen de uitspraak van de classis van 7 Maart 1956 van de kerken in het Oosten, luidende: 'dat de voorlopige schorsing terecht is geschied, en dat de voorlopige schorsing door de afzetting naar Art. 79 K.O. dient ver-vangen te worden', in welk bezwaarschrift deze broeder verzoekt uit te spreken: 'dat hij door het schrijven van zijn brief aan de gemeente niet schorsenswaardig was, omdat er geen bewijs geleverd is, dat hij zich schuldig maakte aan de zonden genoemd in Artt. 79 en 80 K.O.'.

De synode overweegt:

1. de classis van 7 Maart 1956 in het Oosten heeft uitgesproken, dat de voorlopige schorsing van br Laven terecht is geschied en dat de voor-lopige schorsing door de afzetting naar Art. 79 K.O. dient vervangen te worden;

2. de classis heeft daarmede verklaard, dat deze broeder schorsenswaar-dig was naar Art. 79 K.O.;

3. de classis heeft voor deze uitspraak geen gronden genoemd;
4. volgens officiële classis-handelingen en -notulen is de grond voor deze uitspraak blijkbaar de beschuldiging van zonde tegen het vijfde gebod, zoals deze beschuldiging nader geformuleerd is in de vermelde uitspraak van 7 September 1955;

5. de onjuistheid van deze beschuldiging is in onder 1. aangetoond en uitgesproken;

6. de synode is niet competent om in het algemeen te oordelen over de schorsingswaardigheid van een ambtsdrager; daarom moet zij zich in deze zaak beperken tot de gronden, waarop de classis-uitspraak rust.

De synode spreekt uit, dat de classis van 7 Maart 1956 met haar uitspraak ten onrechte heeft verklaard, dat br. Laven op grond van zonde tegen het vijfde gebod schorsingswaardig was."

Dit wordt in zijn geheel aanvaard.

De praeses spreekt er zijn dankbaarheid over uit, dat de synode in deze moeilijke zaak tot een besluit is kunnen komen.

ARTIKEL 228

Sluiting. De zitting wordt gesloten.

37e Zitting d.d. 31 Maart 1958, in de kerkzaal.

ARTIKEL 229

Opening. De praeses opent de vergadering, en laat zingen Ps 85 : 1, 2, 4.

ARTIKEL 230

Appèl nominaal. Appèl nominaal wordt gehouden; alle broeders zijn aanwezig.

ARTIKEL 231

"Zaak-Hamilton", classis-Fergus. Aan de orde komt dat gedeelte van het Rapport van Commissie I in de "zaak-Hamilton", dat handelt over het verzoek van de First Canadian Reformed Church of Hamilton om uit te spreken, dat uitspraak II van de classis Fergus d.d. 18 Juli 1958 van de kerken in Oost-Canada te haastig is geschied.

Voor de commissie leest Ds W. W. J. van Oene het Rapport. De commissie stelt voor uit te spreken:

"De synode overweegt:

1. De kerkeraad van Hamilton had de vijf overwegingen en constateringen als schorsingsgronden der toetsing aan de kerkeraad van Burlington voorgelegd;

2. De kerkeraad van Burlington oordeelde, dat Ds Loopstra op deze gronden niet geschorst mocht worden;

3. De kerkeraad van Hamilton heeft niettemin zijn predikant op deze gronden geschorst;

4. De kerkeraad van Burlington was daarom gerechtigd op de classis van Fergus zijn bezwaren tegen deze daad van de kerkeraad van Hamilton in te brengen;

5. De bezwaren tegen deze schorsingsgronden zijn derhalve wettig door de kerkeraad van Burlington aan het oordeel der classis voorgelegd;

6. De kerkeraad van Hamilton heeft de gelegenheid ontvangen en gebruikt om de schorsingsgronden toe te lichten en te trachten de wettigheid ervan aan te tonen.

Dit alles overwegende spreekt de synode uit:

aan het verzoek van de Raad der First Canadian Reformed Church of Hamilton niet te kunnen voldoen."

Na bespreking wordt dit aangenomen met algemene stemmen.

Ds G. van Dooren onthoudt zich van stemming (Art. 179), en br G. Boot stemt niet, naar Art. 33 K.O.

ARTIKEL 232

"Zaak-Hamilton", classis Fergus. Hierna geeft de praeses in bespreking het volgende voorstel van Commissie I:

"De synode heeft kennis genomen van het verzoek van de Raad der First Canadian Reformed Church of Hamilton uit te spreken, dat uitspraak III van de classis-Fergus, 'dat het niet tot haar competentie behoort in deze momenteel advies te geven, maar dat ze slechts Ds Loopstra wijst op zijn verantwoordelijkheid als Dienaar des Woords in de Kerk van Hamilton', te haastig en ten onrechte is geschied.

De synode overweegt:

1. Voor dit verzoek worden geen andere argumenten aangevoerd dan voor het verzoek nopens uitspraak II;

2. Deze argumenten zijn ongegrond gebleken.

Dit overwegende spreekt de synode uit:

aan dit verzoek niet te kunnen voldoen."

Dit voorstel wordt met algemene stemmen aanvaard; Ds G. van Dooren onthoudt zich wederom van stemming, (Art. 179), en br. G. Boot stemt niet naar Art. 33 K.O.

ARTIKEL 233

Bezwaarschrift-Schilder. Voorts wordt behandeld het bezwaar van br E. Schilder van Toronto tegen de uitspraak van de classis Fergus, dat n.l. 'de classis heeft gehandeld in strijd met Art. 31 K.O.'. De commissie stelt voor uit te spreken:

"De synode overweegt:

1. De classis had terecht geconstateerd, dat deze 'voorlopige schorsing' was geschied in strijd met Art. 79 K.O., en daarom onwettig en onrechtvaardig was;

2. De classis sprak daarom terecht uit, dat ze terstond diende te worden opgeheven, omdat het geen der kerken vrij staat in strijd met de kerkenordering te handelen;

3. De classis had terecht geconstateerd, dat de vijf constatering en overwegingen geen wettige grond boden voor het schorsen van Ds Loopstra;

4. De classis sprak daarom terecht uit, dat de kerkeraad onverwijld deze schorsing diende op te heffen en zich met zijn predikant te verzoenen, wyl het geen kerkeraad vrij staat een ambtsdrager op onwettige gronden te schorsen.

Dit alles overwegende concludeert de synode:

dat de classis-Fergus niet in strijd met Art. 31 K.O. heeft gehandeld,

waarom zij uitspreekt:

het bezwaar van br Schilder als ongegrond te moeten afwijzen."

Ook dit voorstel wordt aangenomen op dezelfde wijze als de vorige voorstellen.

ARTIKEL 234

"Zaak-Hamilton"; classis Hamilton. Ds D. v. d. Boom leest namens Commissie I het volgende stuk van het Rapport, handelend over het verzoek van de First Canadian Reformed

Church of Hamilton om uit te spreken, dat de uitspraak van de classis-Hamilton d.d. 24 Juli 1957 van de kerken in het Oosten, 'dat de ambtsdragers, die momenteel de meerderheid vormen, indien zij geen blijk geven van inkeer door op zijn minst voor hun deel er aan mede te werken, dat deze schorsing wordt opgeheven, ipso facto afzettingswaardig zijn', te haastig en ten onrechte is geschied.

Commissie I stelt voor.

"V. De synode heeft kennis genomen van het verzoek van de raad van de First Canadian Reformed Church of Hamilton, om uit te spreken, dat de uitspraak van de classis Hamilton, 24 Juli 1957 van de kerken in het Oosten: 'dat de ambtsdragers, die momenteel deze meerderheid vormen, indien zij geen blijk geven van inkeer door op zijn minst voor hun deel er aan mede te werken, dat deze schorsing onverwijld wordt opgeheven, ipso facto, afzettingswaardig zijn', te haastig en ten onrechte is geschied.

A. De synode overweegt voor wat het bezwaar tegen de aanhef van de uitspraak betreft:

1. Deze "voorlopige schorsing" mocht na de mededeling van het oordeel van de kerkeraad van Burlington niet geschieden;

2. Door deze "voorlopige schorsing" was Ds Loopstra metterdaad in zijn ambtsbediening geschorst;

3. De classis-Hamilton heeft daarom in de aanhef van zijn uitspraak niet ten onrechte het woord "schorsing" gebruikt in plaats van "voorlopige schorsing".

B. De synode overweegt voor wat het bezwaar betreft tegen het "immers 2e":

1. Het gebruiken van het woord "onrechtvaardig" in uitspraak I van de classis-Fergus is als zodanig geen vooruitgrijpen op de afwijzing van de schorsingsgronden in uitspraak II van deze classis, omdat door deze onwettige schorsing het recht des Heeren op de trouw van de kerk des Heeren te Hamilton aan de ook door haar aanvaarde kerkenordening was verloochend.

C. De synode overweegt voor wat het bezwaar betreft tegen het "immers 3e":

1. De kerkeraad van Hamilton had niet de bewijslast, dat Ds Loopstra schorsingswaardig was, omdat hij niet tot de classis gekomen was met het verzoek zulks uit te spreken;

2. Ds Loopstra en de kerkeraad van Burlington hadden de bewijslast, dat Ds Loopstra niet schorsingswaardig was, omdat zij bezwaren aantekenden tegen de schorsingsgronden.

3. De classis had niet de bewijslast, dat Ds Loopstra schorsingswaardig was, omdat zij de schorsingsgronden en de ertegen ingebracht bezwaren had te toetsen;

4. De raad van Burlington heeft zijn bezwaren ingebracht en de bewijslast op zich genomen;

5. De classis werd dus in staat gesteld om aan haar toetsingsplicht te voldoen.

D. De synode overweegt voor wat het bezwaar betreft tegen het "immers 4e":

1. Wanneer iemand niet in alles feilloos handelt, dan houdt dat nog niet in, dat hij in duidelijk aanwijsbare zonden en in verharding daarin leeft;

2. Dwalen en mistasten is niet identiek met zondigen en zich verharden in zonden.

E. De synode overweegt voor wat het bezwaar betreft tegen het "immers 5e":

1. Het welzijn van de gemeente te Hamilton was ook hierin gelegen, dat de kerkeraad zich hield aan zijn belofte van trouw aan de kerkenordening, waardoor de rechtspositie van de ambtsdragers wordt gewaarborgd.

2. Door de voorlopige schorsing te veroordelen als in strijd met Art. 79 K.O. heeft de classis gewaakt voor de rechtspositie van de ambtsdragers in de kerk des Heeren;

3. Dusdoende heeft de classis metterdaad het welzijn van de gemeente te Hamilton gediend.

F. De synode overweegt voor wat het bezwaar betreft tegen het "immers 6e":

1. De kerkeraad van Hamilton kon inderdaad niet van een "noodpositie" spreken. Door overeenkomstig het Woord van God naar de gemaakte afspraken te leven, ook voor wat Art. 79 K.O. betreft, zou de kerk van Hamilton naar luid van Gods belofte niet in een noodsituatie gekomen zijn.

G. De synode overweegt voor wat het bezwaar betreft tegen het "immers 7e":

1. Schorsingsgronden moeten de zonden zo duidelijk vermelden, dat een onderzoek naar wat de aangeduide feiten en uitlatingen eigenlijk inhielden, niet nodig behoeft te zijn;

2. De schorsing was geschied in strijd met Art. 79 K.O. De classis-Fergus moest om die reden alleen al dadelijk uitspreken, dat de schorsing onwettig was;

3. Die uitspraak mocht derhalve niet afhankelijk gesteld worden van de resultaten van een in te stellen onderzoek;

4. Om die reden is het feit, dat de classis-Fergus zulk een onderzoek niet heeft ingesteld geen bewijs, dat ze niet objectief wilde oordelen;

5. Van de waarheid van de klacht, dat de classis-Fergus Ds Loopstra wel, en de kerkeraad van Hamilton niet op zijn woord heeft geloofd, is de synode niets gebleken;

6. Voor de waarheid van deze klacht wordt in het bezwaarschrift geen enkel bewijs aangevoerd;

7. De afgevaardigden naar de classis-Fergus konden onpartijdig oordelen over de aan hen voorgelegde zaak door zulks te doen in trouw aan de Schrift en aan de kerkenordening, waartoe zij krachtens de belofte van de zalving des Geestes in staat waren;

8. Het feit, dat zij met de zaak en de daarbij betrokken personen bekend waren, is derhalve geen bewijs, dat zij niet in staat waren onpartijdig te oordelen.

Dit alles overwegende spreekt de synode uit:

"Aan het verzoek van de raad der First Canadian Reformed Church of Hamilton om uit te spreken, dat deze uitspraak van de classis Hamilton te haastig is geschied, niet te kunnen voldoen."

De praeses geeft de voorstellen puntsgewijze in bespreking.

Daarna worden de overwegingen en het eerste voorstel met algemene stemmen aanvaard; Ds G. van Dooren onthoudt zich (Art. 179), br G. Boot stemt niet naar Art. 33 K.O.

ARTIKEL 235

"Zaak-Hamilton"; classis-Hamilton. Tenslotte leest Ds D. v. d. Boom een gedeelte van het Rapport handelend over de uitspraak van de classis-Hamilton van de kerken in het Oosten, en luidende:

'de classis, van oordeel, dat de meerderheid van de kerkeraad van Hamilton het aangegane accoord van samenleving binnen het kerkverband met voeten treedt en daardoor de gemeente van Hamilton verscheurt en mitsdien zich schuldig maakt aan de in Art. 80 K.O. genoemde zonde van openbare scheurmaking,

spreekt uit, dat ambtsdragers, die momenteel deze meerderheid vormen, indien zij geen blijk geven van inkeer door op zijn minst voor hun deel eraan mede te werken, dat deze schorsing onverwijld wordt opgeheven, ipso facto afzettingswaardig zijn."

De bespreking over deze zaak wordt om tien uur des avonds afgebroken.

ARTIKEL 236

Nadat gezongen is Ps. 139 : 1 en 14 en de eerste scriba is voorgegaan in dankgebed, sluit de praeses de zitting.

38e Zitting d.d. 1 April 1958

ARTIKEL 237

Opening. De praeses opent de vergadering om 9 uur des morgens, laat zingen Ps. 86 : 6, lees 2 Tim. 3 : 1—5, 10—17, en gaat voor in gebed.

ARTIKEL 238

Appèl nominaal. Appèl nominaal wordt gehouden; alle broeders zijn aanwezig.

ARTIKEL 239

Acta. Acta, Artt. 209—236 worden vastgesteld.

ARTIKEL 240

Kort verslag. Het Kort verslag wordt vastgesteld.

ARTIKEL 241

Sluiting. De praeses sluit de zitting.

39e Zitting d.d. 1 April 1958.

ARTIKEL 242

Opening. De praeses opent de vergadering om 2.57 uur des namiddags en laat zingen Ps. 89 : 9, 13.

ARTIKEL 243

Appèl nominaal. Appèl nominaal wordt gehouden; alle broeders zijn aanwezig.

ARTIKEL 244

"Zaak-Hamilton"; classis-Hamilton. De bespreking van het Vervolgorapport van Comm. I in de zaak-Hamilton wordt voortgezet. De rapporteur deelt mee, dat de beide laatste bladzijden van het in de 37e zitting behandelde rapport (Acta, Art. 235) worden vervangen. Hij leest dit vervangende deel voor.

ARTIKEL 245

"Zaak-Hamilton"; classis-Hamilton. De praeses geeft de overwegingen en voorstellen van de commissie puntsgewijs in bespreking. Na brede bespreking gaat dit gedeelte, met enkele uit de vergadering opgekomen suggesties en voorstellen naar de commissie terug, opdat zij zich nader bezinne.

ARTIKEL 246

Sluiting. De praeses sluit de zitting.

40e Zitting d.d. 1 April 1958.

ARTIKEL 247

Opening. De praeses opent de zitting om 8 uur des avonds. Hij deelt mede, dat er deze avond niet vergaderd zal worden, omdat Commissie I rustig tijd moet hebben haar rapport verder voor te bereiden.

ARTIKEL 248

Sluiting. De praeses laat zingen Ps. 90 : 1, Ds G. van Dooren dankt en de praeses sluit de vergadering.

41e Zitting d.d. 2 April 1958.

ARTIKEL 249

Opening. De praeses opent de zitting, laat zingen Ps. 92 : 7, 8, leest 2 Tim. 4 : 1—8, en gaat voor in gebed.

ARTIKEL 250

Appèl nominaal. Appèl nominaal wordt gehouden; alle broeders zijn aanwezig.

ARTIKEL 251

Sluiting. De praeses sluit de zitting om de commissies gelegenheid te geven hun arbeid te verrichten.

42e Zitting d.d. 2 April 1958.

ARTIKEL 252

Opening. De praeses opent de zitting, te 7¼ uur des avonds, en laat zingen Ps. 93 : 1—4.

ARTIKEL 253

Appèl nominaal. Appèl nominaal wordt gehouden; allen zijn aanwezig.

ARTIKEL 254

Uitbreiding Comm. I. De praeses deelt mede: 1e. dat Ds W. W. J. van Oene is toegevoegd aan Commissie I om het werk van die commissie te bespoedigen; 2e. dat aan Commissie IV in handen is gegeven het bezwaarschrift van de First Canadian Reformed Church of Hamilton tegen de opname van the American Reformed Church in het verband van de classis der kerken in Oost-Canada.

ARTIKEL 255

“Zaak-Hamilton”; classis-Hamilton. Aan de orde komt het vervolg van het Rapport van Comm. I over de zaak-Hamilton met voorstellen.

Ds J. T. van Popta leest het rapport voor.

Na bespreking wordt het voorstel der commissie aangenomen, luidende: “Dit alles overwegende (zie Acta, Art. 234) spreekt de synode uit, aan het verzoek (van de First Canadian Reformed Church of Hamilton) uit te spreken, dat deze uitspraak (van de classis Hamilton d.d. 24 Juli 1957 van de kerken in het Oosten) ten onrechte is geschied, niet te kunnen voldoen.”

Ds G. van Dooren onthoudt zich van stemming, (Acta, Art. 179), br. G. Boot stemt niet naar Art. 33 K.O.

ARTIKEL 256

“Zaak-Hamilton”; classis-Hamilton. De Praeses stelt aan de orde het Commissie-voorstel, “te verklaren,

dat bepaalde onderdelen van de uitspraak van de classis-Hamilton onjuist zijn”.

Na een brede bespreking wordt het voorstel met de overwegingen naar de commissie teruggewezen om het geheel iets overzichtelijker te formuleren; enkele suggesties worden haar hierbij aan de hand gedaan.

ARTIKEL 257

“**Zaak-Hamilton**”; classis-Hamilton. Hierna komt aan de orde het volgende voorstel van de commissie:

“De synode heeft kennis genomen van het verzoek van de raad van de First Canadian Reformed Church te Hamilton om uit te spreken, dat uitspraak II van de Classis Hamilton, 24 Juli 1957, ‘dat deze minderheid van de kerkeraad inderdaad gerechtigd is om eventuele verharding in de zonde van schorsing van de broeders, die thans de meerderheid van de kerkeraad van Hamilton vormen vast te stellen, en zich vrijmakend van het schorsingsbesluit, de gemeente op te roepen getrouw te blijven aan den Opperherder der schapen’, te haastig en ten onrechte is geschied.

Zij overweegt, dat in het bezwaarschrift van genoemde raad niet enig bezwaar tegen deze uitspraak wordt ingebracht.

Zij spreekt daarom uit aan dit verzoek niet te kunnen voldoen.”

Dit voorstel van de commissie wordt met algemene stemmen aanvaard.

Ds G. van Dooren onthoudt zich van stemming, Art. 179; br G. Boot stemt niet naar Art. 33 K.O.

ARTIKEL 258

Bezwaarschrift-Schilder. Ds W. W. J. van Oene leest het rapport van Comm. I over het bezwaar, dat br E. Schilder van Toronto inbrengt tegen de classis-Hamilton, welk bezwaar luidt:

“De classis heeft gehandeld in strijd met Art. 31 K.O. door onvoorwaardelijke onderwerping te eisen van de kerkeraad, terwijl de weg van appèl openstond”.

Eerst geeft de praeses gelegenheid tot een algemene bespreking; daarna worden de voorstellen van de commissie puntsgewijze behandeld.

Tenslotte wordt het voorstel met de overwegingen teruggewezen naar de commissie ter bezinning op de vraag of de classis-Hamilton in haar uitspraak heeft gesproken over een uit-het-verband-plaatsen, en of de voorgestelde conclusie niet ook in deze zin moet worden gewijzigd.

ARTIKEL 259

“**Zaak-Hamilton**”; classis-Hamilton. Ds J. T. van Popta leest dat gedeelte van het Rapport van Commissie I, dat handelt over de geschiedenis van de zaak-Hamilton van de classis-Hamilton d.d. 24 Juli 1957 tot de classis-Orangeville d.d. 2 October 1957, met voorstellen.

De bespreking van dit gedeelte wordt om des tijds wille afgebroken.

ARTIKEL 260

Lening. De kerk van Carman deelt mede, ter dekking van onmiddellijk te betalen synode-kosten, een lening van \$ 1000.— te sluiten bij de kerk van Fergus-Guelph.

De synode neemt kennis van deze mededeling.

ARTIKEL 261

Sluiting. Gezongen wordt Ps. 125 : 1—4, waarna br. E. Wieringa voorgaat in dankgebed en de praeses de zitting sluit.

43e Zitting d.d. 3 April 1958

ARTIKEL 262

Opening. De praeses opent de zitting te 9 uur des morgens, laat zingen Ps. 95 : 1, 3, leest 2 Tim. 4 : 9—22, en gaat voor in gebed.

ARTIKEL 263

Appèl nominaal. Appèl nominaal wordt gehouden; alle broeders zijn aanwezig.

ARTIKEL 264

Acta. Acta, Artt. 237—251 worden vastgesteld.

ARTIKEL 265

Kort verslag. Het Kort verslag wordt vastgesteld.

ARTIKEL 266

Sluiting. De praeses sluit de vergadering.

44e Zitting d.d. 3 April 1958.

ARTIKEL 267

Opening. De praeses opent de zitting te twee uur des namiddags en laat zingen Ps. 97 : 1, 7.

ARTIKEL 268

Appèl nominaal. Appèl nominaal wordt gehouden; alle broeders zijn aanwezig.

ARTIKEL 269

Br Joh. de Haas. Br Joh. de Haas deelt mede, dat hij bericht heeft ontvangen, dat hij in zijn zaak en gezin niet langer gemist kan worden. Hij verzoekt toestemming met de eerste gelegenheid te mogen vertrekken. Deze toestemming wordt verleend. Geconstateerd wordt, dat de secundus van br Joh. de Haas, br A. Meints, van Houston, te ver weg woont om nog ter synode te komen. De synode besluit in dit feit te berusten.

ARTIKEL 270

“Zaak-Hamilton”; classis-Hamilton. Ds J. T. van Popta leest de voorstellen van comm. I inzake uitspraak I van classis-Hamilton, die na bespreking worden aanvaard. Br G. Boot stemt niet naar Art. 33 K.O.

Het voorstel luidt als volgt:

“Voorts spreekt de synode betreffende uitspraak I van de classis-Hamilton, 24 Juli 1957, uit:

Zij constateert:

De classis overwoog, dat de kerkeraad van Hamilton tegen het oordeel van de kerkeraad der naastgelegen gemeente en van de classis in, zich verhardde in de zonde door handhaving van de onwettige en onrechtvaardige schorsing van zijn predikant zonder enige deugdelijke grond aan te voeren.

Zij overweegt:

1. De classis heeft dat terecht overwogen, immers:

- a. de kerkeraad had Ds Loopstra in strijd met Art. 79 K.O. geschorst;
- b. de kerkeraad had Ds Loopstra op ondeugdelijke gronden geschorst;
- c. de kerkeraad handhaafde de schorsing tegen het oordeel van de classis-Fergus in.

2. Verwacht mocht worden, dat de classis zou uitspreken, dat de kerkeraad de kerkenordening met voeten trad.

3. Zij sprak evenwel uit:

a. van oordeel te zijn, dat de meerderheid van de kerkeraad van Hamilton het aangegane accoord van samenleving binnen het kerkverband met voeten trad en daardoor de gemeente van Hamilton verscheurde en mitsdien zich schuldig maakte aan de in Art. 80 K.O. genoemde zonde van openbare scheurmaking;

b. dat de ambtsdragers, die op dat moment de meerderheid vormden, indien zij geen blijk gaven van inkeer door op zijn minst voor hun deel eraan mede te werken, dat deze schorsing onverwijld werd opgeheven ipso facto afzettingswaardig waren.

4. In plaats van een uitspraak te doen aangaande de zonde van de kerkeraad, sprak zij van de zonde van individuele ambtsdragers van die kerk.

5. De classis gaf dusdoende gevolg aan het verzoek van Ds Loopstra uit te spreken, dat die leden van de kerkeraad, die zijns inziens zich schuldig maakten aan afzettenswaardige zonden van hun dienst door de Heere Christus afgezet werden, indien zij niet van deze voor de gemeente en voor hen zelf verderfelijke weg haastiglijk terugkeerden, welk verzoek inhield te verklaren, dat genoemde ambtsdragers van de kerk van Hamilton afzettenswaardig waren, indien zij zich niet bekeerden.

6. Ds Loopstra kwam, blijkens zijn bezwaarschrift, met dit verzoek bij de classis niet in beroep tegen een uitspraak door de kerkeraad van Hamilton te dezen gedaan.

7. De vraag of die genoemde ambtsdragers afzettenswaardig waren werd hierdoor onwettig, wijl in strijd met Art. 31 K.O. aan de classis ter beantwoording voorgelegd.

8. De classis had daarom op dit verzoek van het bezwaarschrift van Ds Loopstra niet mogen ingaan en om die reden aan zijn verzoek geen gevolg mogen geven.

Dit alles overwegende verklaart de synode:

dat de onder overweging 3 aangehaalde onderdelen van Uitspraak I van de classis-Hamilton ten onrechte zijn uitgesproken."

ARTIKEL 271

Bezwaarschrift-Schilder. Ds W. W. J. van Oene leest de gewijzigde voorstellen van Comm. I inzake het bezwaar van br E. Schilder van Toronto (Art. 258).

Di H. A. Stel en L. Selles stellen een amendement voor op overweging 8, dat door de rapporteur wordt overgenomen. De rapporteur geeft zelf nog een redactie-wijziging in de conclusie. Het voorstel luidt nu aldus:

"De synode heeft kennis genomen van het bezwaar van br. E. Schilder tegen de concluderende uitspraak van de classis Hamilton, dat naar haar oordeel 'de meerderheid van de kerkeraad van Hamilton het aangegane accoord van samenleving binnen het kerkverband met voeten treedt en daardoor de gemeente van Hamilton verscheurt en mitsdien zich schuldig maakt aan de in Art. 80 K.O. genoemde zonde van openbare scheurmaking', waarna zij uitsprak, 'dat de ambtsdragers, die momenteel de meerderheid vormen, indien zij geen blijk geven van inkeer door op zijn minst voor hun deel er aan mede te werken, dat deze schorsing onverwijld wordt opgeheven, ipso facto afzettingswaardig zijn';

welk bezwaar luidt: 'De classis heeft gehandeld in strijd met Art. 31 K.O. door onvoorwaardelijke onderwerping te eisen van de kerkeraad, terwijl de weg van appèl openstond'.

De synode overweegt:

1. Deze classis sprak uit, dat de schorsing onverwijld opgeheven diende te worden;

2. Br. E. Schilder is van oordeel, dat de classis door deze uitspraak de kerkeraad van Hamilton verzocht heeft tot zonde, waar deze kerkeraad zich om des gewetens wille niet kon conformeren;

3. De schorsing van Ds. Loopstra tegen het oordeel van de genabuurde kerkeraad in was duidelijk in strijd met Art. 79 K.O.;

4. De kerkeraad van Hamilton had de K.O. aanvaard bij toetreding tot het kerkverband;

5. De kerkeraad had daardoor ook tevoren aanvaard de mogelijkheid, dat tot schorsing van een ambtsdrager niet kon worden overgegaan, al zou hij zelf van oordeel zijn, dat een broeder schorsenswaardig was.

6. De uitspraak van de classis, dat de schorsing van Ds. Loopstra onverwijld diende te worden opgeheven, waar deze geschied was in strijd met Art. 79 K.O., was slechts een terugroepen van deze kerkeraad tot de trouw aan de vrijwillig gegeven belofte.

7. De kerkeraad van Hamilton zou, naar de belofte des HEEREN, niet in conscientienood komen, als hij zijn eden hield.

8. De classis sprak niet uit, dat buiten-het-verband-plaatsing zou volgen bij een niet-opheffen van de schorsing. Br E. Schilder heeft op geen enkele wijze aangetoond, dat buiten-het-verband-plaatsing wel zou volgen.

9. De weg van appél was voor de kerkeraad van Hamilton niet afgesneden.

De synode concludeert:

de classis heeft niet het "tenzij" van Art. 31 K.O. veranderd in een "totdat", toen zij met haar uitspraak verklaarde, dat de schorsing onverwijld diende te worden opgeheven.

De synode besluit: het bezwaar van br E. Schilder als ongegrond af te wijzen."

In deze vorm wordt het voorstel van de commissie met algemene stemmen aanvaard. Ds G. van Dooren onthoudt zich van stemming (Art. 179), br G. Boot stemt niet naar Art. 33 K.O.

ARTIKEL 272

"Zaak-Hamilton"; classis-Orangeville. Ds J. T. van Popta leest verder het Rapport van Comm. I over het verzoek van de First Canadian Reformed Church of Hamilton om uit te spreken "dat de classis van de kerken in het Oosten d.d. 2 October 1957 te Orangeville gehouden, als rechtsinstantie is tekort geschoten en daarmee de rechtszekerheid in de kerken heeft aangetast".

Na een brede bespreking wordt dit voorstel naar de commissie teruggevoerd om het nader te bezien; enkele suggesties worden haar aan de hand gedaan.

ARTIKEL 273

Correspondentie Prof. Ref. Churches. Bijlage III. De praeses stelt aan de orde: Agenda-punt 9—15 a, b, c, d, handelend over de Correspondentie met de P.R.C. Hierin worden behandeld:

a. een voorstel van de kerk van Chatham opnieuw Deputaten te benoemen;

b. voorstel van de kerk van Brampton: idem;

- c. voorstel van de kerk van Hamilton: idem;
 - d. voorstel van de kerk van Toronto: de correspondentie aan te gaan.
- Comm. II heeft deze behandeling ter synode voorbereid.

Ds G. van Dooren leest eerst de Inleiding uit het Rapport van de Deputaten van de synode van Homewood 1954, die de opdracht hadden de mogelijkheid van Correspondentie met de P.R.C. te onderzoeken, en die hun rapport aan de kerkeraden hadden toegezonden; deze inleiding geeft een overzicht over wat de Depp. Homewood 1954 hebben gedaan.

Daarna leest hij het Rapport van Comm. II over deze zaak.

De bespreking wordt uitgesteld tot de avond-vergadering.

ARTIKEL 274

Br Joh. de Haas. De praeses spreekt br. Joh. de Haas toe, die voor het laatst ter synode is. Hij dankt hem voor het werk, dat hij verricht heeft, en dat, hoewel het voor een groot deel "in een hoek" geschiedde, toch zeer werd gewaardeerd. Hij wenst hem een goede thuisreis en Gods zegen in gezin en werk. Br. Joh. de Haas dankt de praeses voor zijn goede woorden.

ARTIKEL 275

Sluiting. De praeses sluit de zitting.

45e Zitting d.d. 3 April 1958.

ARTIKEL 276

Opening. De praeses opent de zitting te 7 uur des avonds en laat zingen Ps. 99 : 1, 3, 8.

ARTIKEL 277

Appèl nominaal. Appèl nominaal wordt gehouden; alle broeders zijn aanwezig.

ARTIKEL 278

Correspondentie P.R.C. In algemene bespreking komt het Rapport van Comm. II over de zaak van de Correspondentie met de P.R.C. (Art. 273). Verschillende suggesties worden ter overweging aanbevolen. Daarna gaat het Rapport naar de Commissie terug ter nadere formulering van haar voorstellen.

ARTIKEL 279

Sluiting. Gezongen wordt Ps. 145 : 1, 2; br G. Boot gaat voor in dankzegging, en de praeses sluit de zitting.

46e Zitting d.d. 4 April 1958.

ARTIKEL 280

Opening. De praeses opent de vergadering om 9 uur des morgens, laat zingen Ps. 101 : 1—4, leest Titus 1 : 1—9, en gaat voor in gebed.

ARTIKEL 281

Appèl nominaal. Appèl nominaal wordt gehouden; alle broeders zijn aanwezig.

ARTIKEL 282

Acta. Acta, Artt. 252—279 worden vastgesteld.

ARTIKEL 283

Kort verslag. Kort verslag wordt vastgesteld.

ARTIKEL 284

Sluiting. De praeses sluit de zitting om gelegenheid te geven tot commissie-vergaderingen.

47e Zitting d.d. 4 April 1958.

ARTIKEL 285

Opening. De praeses opent de vergadering om 2.30 uur, en laat zingen Ps. 103 : 4, 6.

ARTIKEL 286

Appèl nominaal. Appèl nominaal wordt gehouden; alle broeders zijn aanwezig.

ARTIKEL 287

“Zaak-Hamilton”; classis-Orangeville. Aan de orde komt het voorstel van Comm. I over het verzoek van de First Canadian Reformed Church of Hamilton om “uit te spreken, dat de classis der kerken in het Oosten d.d. 2 Oct. 1957 te Orangeville gehouden, als rechtsinstantie is tekort geschoten en daardoor de rechtszekerheid in de kerken heeft aangetast” (Acta, Art. 272).

Na brede bespreking en nadat enkele wijzigingen zijn aangebracht wordt het voorstel met algemene stemmen aangenomen, waarbij wederom Ds G. van Dooren zich van stemming onthoudt, (Art. 179) en br. G. Boot niet stemt naar Art. 33 K.O.

Het nu aangenomen voorstel luidt als volgt:

“De synode heeft kennis genomen van het verzoek van de raad der First Can. Ref. Church of Hamilton om uit te spreken, dat de classis van de kerken in het Oosten, 2 October 1957 te Orangeville gehouden, als rechtsinstantie is tekort geschoten en daarmee de rechtszekerheid in de kerken heeft aangetast.

De synode constateert:

1. De kerkeraad van Hamilton (praeses L. Klapwijk) had de classis Orangeville verzocht te verklaren:

A. dat de uitspraak van de classes van 18 en 24 Juli 1957 te haastig waren geschied;

B. dat de uitspraken van de classes van 18 en 24 Juli 1957 ten onrechte waren geschied.

2. Hij had zijn Publicatie (delen A, B, C) aan de classis toegezonden als volledige argumentatie en documentatie van dit verzoek.

3. De classis heeft dit verzoek afgewezen op grond van de volgende overwegingen:

ten eerste: dat het niet op de weg van de classis ligt de bewijzen te leveren voor de door de zich noemende kerkeraad van Hamilton ter tafel gebrachte zaak;

ten tweede, dat dientengevolge niet volstaan kan worden met een blote verwijzing naar de Publicatie van de zich noemende kerkeraad van Hamilton;

ten derde, dat voor punt A en B in het revisieverzoek zelf geen argument is aangevoerd;

ten vierde, dat desgevraagd de broeders ook ter vergadering in gebreke gebleven zijn duidelijk te argumenteren, dat de gronden voor de classis-besluiten van 18 en 24 Juli niet juist zijn.

De synode overweegt:

1. De classis is wel tekort geschoten hierin, dat ze in haar uitspraak niet heeft aangewezen waarom het aanvaarden en gebruiken van de Publicatie-in-haar-geheel als de argumentatie en documentatie van het revisieverzoek met zich bracht, dat de classis zelf de bewijzen moest leveren ter rechtvaardiging van het revisieverzoek;

2. Zij heeft niettemin naar waarheid overwogen, dat met een louter verwijzen naar de Publicatie door de appellerende vergadering niet kon worden volstaan;

Immers:

a. Uit de Inhoudsopgave van deel A van de Publicatie blijkt, dat ze ook een beschrijving bevat van gebeurtenissen, die hebben plaats gehad voor de komst van Ds Loopstra te Hamilton;

b. De gronden, waarop de raad van de kerk te Hamilton het schorsenswaardig zijn van Ds Loopstra had uitgesproken, bedoelden zonden van hem aan te wijzen. Ze bevatten geen vermelding van feiten, beschreven in het eerste gedeelte van deel A.

c. De keuze van de gegevens, waarvan de kennisname door de appellerende vergadering voor de classis noodzakelijk werd geacht, werd derhalve aan het subjectief oordeel van de classis overgelaten;

d. Dat bracht met zich mee, dat metterdaad de bewijslast op de classis werd gelegd.

e. Het lag niet op de weg van de classis die bewijslast op zich te nemen.

3. Ook kan niet gezegd worden, dat die afgevaardigden, die verklaarden niet tevoren kennis te hebben genomen van de Publicatie, onbekwaam waren te oordelen over de vraag of de appellerende vergadering kon volstaan met een louter verwijzing naar de Publicatie als argumentatie en documentatie van haar revisieverzoek. Immers, men beroept zich niet op afgevaardigden, maar op de meerdere vergadering, die er eerst is, nadat ze geconstitueerd is.

Dit alles overwegende verklaart de synode:

dat de classis Orangeville niet als rechtsinstantie tekort geschoten is en de rechtszekerheid in de kerken niet heeft aangetast."

ARTIKEL 288

"Zaak-Hamilton"; kerkeraad Hamilton. Behandeld wordt het Commissie-voorstel inzake het verzoek van de raad der First Can. Ref. Church of Hamilton om "uit te spreken, dat de kerkeraad van Hamilton in genen dele de rechtspositie van Ds Loopstra heeft aangetast, daar hij volledig het recht behield zich te beroepen op de meerdere vergadering i.c. de classis en de synode."

Het voorstel van de commissie luidt aldus:

"De synode heeft kennis genomen van het verzoek van de raad der First Canadian Reformed Church of Hamilton om uit te spreken:

'dat de kerkeraad van Hamilton in genen dele de rechtspositie van Ds Loopstra heeft aangetast, daar hij volledig het recht behield zich te beroepen op de meerdere vergadering i.c. de classis en synode'.

De synode overweegt:

1. De rechtspositie van ambtsdragers in de kerk des Heeren wordt niet alleen beschermd door de afspraak der kerken, dat zij zich op een meerdere vergadering mogen beroepen tegen een huns inziens onwettig schorsingsbesluit van hun kerkeraad;

2. De rechtspositie van ambtsdragers wordt ook beschermd door de afspraak der kerken, dat zij eventueel overeenkomstig Art. 79 K.O. in hun ambtsdienst zullen worden geschorst door het voorgaand oordeel van de kerkeraad van eigen en van de kerkeraad van de naastgelegen gemeente;

3. De kerkeraad van Hamilton verbrak deze afspraak door Ds Loopstra te schorsen tegen het oordeel van de kerkeraad van de naastgelegen gemeente in.

Dit overwegende spreekt de synode uit:

dat de kerkeraad van Hamilton dusdoende terdege de rechtspositie van Ds Loopstra in de kerk des Heeren aantastte."

Het voorstel wordt, na bespreking, aangenomen. Ds G. van Dooren onthoudt zich van stemming, (Art. 179), br G. Boot stemt niet naar Art. 33 K.O.

ARTIKEL 289

"Zaak Hamilton"; Ds Loopstra. Vervolgens wordt behandeld het voorstel van de commissie inzake het verzoek van de raad der First Canadian Reformed Church of Hamilton om uit te spreken, dat Ds Loopstra van dat recht ten volle had behoren gebruik te maken in plaats van door ongehoorzaam te zijn aan zijn kerkeraad, oorzaak te worden van de scheur in de gemeente van Hamilton.

De commissie stelt voor:

"De synode heeft kennis genomen van het verzoek van de raad der First Canadian Reformed Church of Hamilton om uit te spreken:

'dat Ds Loopstra van dat recht ten volle had behoren gebruik te maken in plaats van door ongehoorzaam te zijn aan zijn kerkeraad oorzaak te worden van de scheur in de gemeente van Hamilton'.

De synode overweegt:

1. Het besluit van de kerkeraad van Hamilton Ds Loopstra te schorsen was door de classis-Fergus terecht als onwettig, onrechtvaardig en ongegrond veroordeeld;

2. De handhaving van deze schorsing tegen het oordeel van de classis-Fergus in was door de classis-Hamilton terecht veroordeeld als een met voeten treden van de kerkenordening;

3. Ds Loopstra had derhalve, overeenkomstig Gods Woord en de K.O., het volste recht zich van dit onwettig, onrechtvaardig en ongegrond schorsingsbesluit vrij te maken, om aan zijn roeping zijn ambt te bedienen gehoorzaam te zijn;

4. Door zich vrij te maken was hij naar het Woord des Heeren Gode meer gehoorzaam dan mensen.

Dit overwegende verklaart de synode:

dat Ds Loopstra door zich van het besluit tot handhaving van zijn 'voorlopige' schorsing vrij te maken, niet de oorzaak van de scheuring in de gemeente te Hamilton is geworden."

Het voorstel wordt aanvaard, met onthouding van Ds G. van Dooren (Art. 179) en terwijl br G. Boot niet stemt naar Art. 33 K.O.

ARTIKEL 290

Correspondentie P.R.C. De praeses stelt aan de orde het Vervolg-Rapport Bijlage III. van Commissie II inzake de Correspondentie met de Protestant Reformed Churches, (Acta, Artt. 273, 278).

Ds G. van Dooren leest het Rapport met de nader-geformuleerde voorstellen, aldus:

1. "De synode heeft kennis genomen van het 'Report Deputies of the General Synod of Homewood for contact with the Protestant Reformed Churches';

Zij nam eveneens kennis van het voorstel van de kerk des HEEREN te Toronto, om 'correspondentie aan te gaan met de Protestant Reformed Churches als zijnde buitenlandse kerken, die met ons op dezelfde grondslag staan'; deze raad sprak tevens de hoop uit, 'dat niet de verhouding tot andere kerken het beheersende zou worden in de bespreking van het contact met de Protestant Reformed Churches, doch uitsluitend het één-zijn in Christus naar Woord en Confessie;

Voorts nam zij kennis van de voorstellen van de kerken van Chatham, Hamilton en Brampton die de synode verzoeken 'opnieuw deputaten te benoemen met de opdracht het contact voort te zetten', 'opdat onze kerken alles in het werk stellen wat mogelijk is om de eenheid van Christus' Kerk te bevorderen;

De kerkeraad van Hamilton verzocht bovendien de synode zich duidelijk uit te spreken over enkele zaken, die in genoemd Deputaten-rapport bijzonder naar voren getreden zijn als moeilijkheden op de weg naar wederzijdse erkenning en correspondentie.

2. De synode constateert:

a. op de vraag van Deputaten-Homewood 1954 of de uitspraak van de Synod 1954 van de Protestant Reformed Churches inzake de inhoud van de 'Declaration', te weten: 'that these doctrinal points are explained more fully and better in the Three Forms of Unity' (Acts, art. 68, Synod 1954) moet gewaardeerd worden als een officiële kerkelijke uitspraak, die de inhoud van genoemde 'Declaration of Principles' verklaart confessie-inhoud te zijn, is geen klaar antwoord gekomen van de synod 1957 van de Protestant Reformed Churches, aangezien deze wel de uitspraak van synod-1954 herhaalt, (dat n.l. 'the Declaration of Principles is without force as a synodically approved expression') maar niet verklaart dat de genoemde uitspraak omtrent de 'doctrinal points' van 'the Declaration' vervallen is;

b. de laatste brief van de Deputaten der Protestant Reformed Churches bevat de mededeling: 'We cannot share your approach to this question of church-relation', te weten 'you can have no church-relations with such churches' als de Christian Reformed Churches, die correspondentie heeft met de (gebonden) 'Gereformeerde kerken'; deze deputaten verklaren daarom: 'if that is actually your position as churches then there is perhaps not much reason for any further correspondence'. Elke vruchtbare gedachtenwisseling over 'issues that are vital to our relations as churches of Christ in our respective places' achten zij onmogelijk, als niet 'we have the purpose and approach of our correspondence clearly in mind first of all'. (Report, brief no. 10).

3. De synode overweegt:

a. Deputaten Homewood-1954 hebben zich terecht in het aansnijden van de onder punt 2 a en b genoemde punten gehouden aan de regels voor correspondentie met buitenlandse kerken, die onder meer vermelden:

'4. het informeren van elkander inzake genomen besluiten en eventuele wijziging of uitbouw van belijdenis en liturgie;

6. het doen van verantwoording terzake van correspondentie met derden.
b. Binnen het raam van deze (ook door de synode-1958 gehandhaafde) regels is het noodzakelijk te achten, dat verhinderingen als genoemd in de punten a en b worden weggelaten, te weten:

(1): voor onze kerken de onzekerheid betreffende de strekking van de genoemde uitspraak synod-1954 over de inhoud van 'the Declaration of Principles' (als 'explained more fully and better in the Three Forms of Unity');

(2): voor the Protestant Reformed Churches: hun moeite met het feit, dat naar de overtuiging onze kerken correspondentie met haar uitsluit die met 'the Christian Reformed Church' en de (gebonden) 'Gereformeerde kerken in Nederland', vanwege de volgehouden zonden dezer gemeenschappen.

c. Het "één-zijn in Christus naar Woord en Confessie" kan mede afhankelijk blijken te zijn van 'de verhouding tot andere kerken';

d. Het feit, dat over de genoemde punten wederzijds moeilijkheid en/of onzekerheid bestaat sluit in zich de plicht om wederzijds al het mogelijke te doen om tot klaarheid en zekerheid te komen. Eerst dan zal beslist mogen en kunnen worden of de wederzijdse erkenning als zusterkerken en de correspondentie naar de regels van de synode Homewood-1958 kan aanvangen. Deze regels zijn immers gefundeerd op de katholieke belijdenis, dat de Zone zich uit alle volken en talen een gemeente vergadert door Zijn Woord en Geest in enigheid des waren geloofs.

4. De synode concludeert:

a. dat wegens de wederzijds-bestaande onzekerheid en/of moeilijkheid inzake de voor correspondentie zo belangrijke punten deze erkenning en correspondentie op dit tijdstip nog niet kan plaatsvinden;

b. dat de briefwisseling dient te worden voortgezet, opdat onder de zegen des Heeren de verhinderingen voor het aangaan van correspondentie worden weggelaten.

5. De synode besluit:

a. de kerkeraad te Toronto te berichten, dat zij om de bovengenoemde redenen het voorstel van deze raad op dit tijdstip niet kan aanvaarden.

b. de kerkeraad te Hamilton te berichten, dat zij op de door deze raad gestelde vragen onder (a) en (b) (te weten schriftuurlijke bewijsvoering voor de vraag naar de 'motieven, die tot verwerping van de 'Declaration' hebben geleid en het al of niet accepteren van 'het standpunt der Protestant Reformed Churches ten opzichte van eventuele erkenning van andere kerkengroepen') slechts antwoorden mag en kan met de overwegingen, hierboven genoemd onder 3.

c. op voorstel van de kerken te Brampton, Chatham en Hamilton deputaten te benoemen voor schriftelijke correspondentie met deputaten ad hoc van de Protestant Reformed Churches; hun taak zal zijn:

(1): de aangevangen briefwisseling voort te zetten;

(2): aan de deputaten der Protestant Reformed Churches duidelijk uiteen te zetten waarom onze kerken, naar Christus' gebod juist zulke correspondentie dienen te zoeken als omschreven is in de door deze synode opnieuw vastgestelde regels voor correspondentie, zulks beginnende met toezending van deze regels, en het desbetreffende rapport dat ter synode diende.

(3): deze deputaten mede te delen dat onzerzijds de moeilijkheden ten aanzien van de uitspraak Synod 1954 terzake van de inhoud van de 'Declaration' als 'explained more fully and better in the Three Forms of Unity' verdwijnen zouden als deze uitspraak vervallen verklaard werd.

(4): van hun arbeid rapport uit te brengen aan de e.k. synode, welk rapport vroegtijdig ter kennisneming aan de kerken gezonden worde."

Deze voorstellen worden eerst in algemene bespreking genomen en daarna punt voor punt behandeld. Enkele wijzigingen worden aangebracht.

Tenslotte worden de commissie-voorstellen met algemene stemmen aanvaard.

ARTIKEL 291

Sluiting. Gezongen wordt Ps. 133 : 1, 3; Ds D. v. d. Boom dankt en de praeses sluit de zitting.

48e Zitting d.d. 5 April 1958.

ARTIKEL 292

Opening. De praeses opent de zitting, om 9 uur des morgens, laat zingen Ps. 105 : 1, 3, leest Titus 1 : 10, 2 : 1, 11—15, en gaat voor in gebed.

ARTIKEL 293

Appèl nominaal. Appèl nominaal wordt gehouden; alle broeders zijn aanwezig.

ARTIKEL 294

Felicitatie Praeses. De assessor wenst de praeses, namens de synode, geluk met de verjaardag van zijn echtgenote.

ARTIKEL 295

Acta. Acta, Artt. 280—291 worden vastgesteld.

ARTIKEL 296

Kort verslag. Het Kort verslag wordt vastgesteld.

ARTIKEL 297

Sluiting. De praeses sluit de zitting.

49e Zitting d.d. 5 April 1958.

ARTIKEL 298

Opening. De praeses opent de zitting te 2 uur des namiddags, en laat zingen Ps. 106 : 2, 3.

ARTIKEL 299

Appèl nominaal. Appèl nominaal wordt gehouden; alle broeders zijn aanwezig.

ARTIKEL 300

"Zaak-Hamilton"; Afzettingsbesluit. De praeses stelt aan de orde het vervolg van het Rapport van Commissie I over de "zaak-Hamilton".

Ds W. W. J. van Oene leest het Rapport met het commissie-voorstel over het verzoek van de raad der First Canadian Reformed Church of Hamilton "uit te spreken, dat het nemen van het afzettingsbesluit door de minderheid van de kerkeraad van Hamilton in samenwerking met de kerkeraad van Burlington, op de wijze waarop het is geschied, in strijd is met Art. 31 K.O.". De praeses geeft eerst het Rapport in algemene bespreking, en daarna de voorstellen punt voor punt.

Tenslotte wordt het naar de commissie teruggewezen, omdat uit de ver-

gadering de wens opkomt, dat opzet der voorstellen onder dit hoofdstuk te wijzigen.

ARTIKEL 301

“Zaak-Hamilton”; classis Orangeville. Ds J. T. van Popta leest het vervolg van het Rapport van Commissie I, nogmaals handelend over het verzoek van de raad der First Canadian Reformed Church of Hamilton om “uit te spreken, dat de classis Orangeville d.d. 2 October 1957, als rechtsinstantie tekort is geschoten en daarmee de rechtszekerheid in de kerken heeft aangetast”.

De beslissing hierover wordt uitgesteld tot na die over de onder Acta Art. 300 genoemde voorstellen.

ARTIKEL 302

Acta. Acta, Artt. 292—297 worden vastgesteld.

ARTIKEL 303

Sluiting. Nadat gezongen is Gez. 18 : 1, 4 en br. E. Wieringa heeft gedankt sluit de praeses deze laatste zitting in de week voor Pasen.

50e Zitting d.d. 7 April 1958

ARTIKEL 304

Opening. De praeses opent de zitting te 10 uur 15 des morgens, laat zingen Ps. 108 : 1, 2, leest Titus 3 en gaat voor in gebed.

ARTIKEL 305

Appèl nominaal. Appèl nominaal wordt gehouden; alle broeders zijn aanwezig.

ARTIKEL 306

Acta. Acta, Artt. 298—303 worden vastgesteld.

ARTIKEL 307

Kort verslag. Het Kort verslag wordt vastgesteld.

ARTIKEL 308

“Zaak-Hamilton”; afzettingsbesluit. In behandeling komt het vervolg van het Rapport van Commissie I over de “zaak-Hamilton”, handelend over het verzoek van de raad van de First Canadian Reformed Church of Hamilton om “uit te spreken, dat het nemen van een afzettingsbesluit door de kerkeraadsminderheid van de kerkeraad van Hamilton in samenwerking met de kerkeraad van Burlington op de wijze waarop dit is geschied, in strijd is met Art. 31 K.O.”

De praeses geeft het Rapport met voorstellen in algemene bespreking. Daarna de voorstellen puntsgewijze.

Bij stemming worden ze tenslotte aanvaard. Ds G. van Dooren onthoudt zich van stemming (art. 179), br G. Boot stemt niet naar Art. 33 K.O.

De voorstellen luiden aldus:

XII. “De synode heeft kennis genomen van het verzoek van de raad der First Canadian Reformed Church of Hamilton, om uit te spreken:

2e. ‘dat het nemen van een afzettingsbesluit door de kerkeraadsminderheid van de kerkeraad van Hamilton, in samenwerking met de kerkeraad van Burlington, op de wijze waarop dit is geschied, in strijd is met Art. 31 K.O.’

A. De synode overweegt voor wat betreft de uitdrukking "de kerkeraads-minderheid der kerkeraad van Hamilton":

1. De kerkeraad van Hamilton had tegen het oordeel van de classis Fergus (18 Juli 1957) in de 'voorlopige schorsing' van Ds Loopstra gehandhaafd;

2. De classis-Hamilton (24 Juli 1957) had dat besluit terecht veroordeeld als een met voeten treden van de kerkenordening;

3. De kerkeraad van Hamilton weigerde de besluiten van de classes Fergus en Hamilton voor vast en bondig te houden door de schorsing van Ds Loopstra te handhaven;

4. De broeders, diaken J. J. Knecht, ouderling J. C. J. Kuntz en Ds W. Loopstra, ambtsdragers in de kerk des Heeren te Hamilton, hielden de besluiten van de classes-Fergus en -Hamilton wel voor vast en bondig door zich van het onwettig, onrechtvaardig, ongegrond besluit van de kerkeraad vrij te maken;

5. Dusdoende bewezen deze drie ambtsdragers de door Gods Woord geboden trouw aan de ook door de kerkeraad van Hamilton aanvaarde gemeene ordening der kerken, waarin door de kerken o.a. deze afspraken zijn vastgelegd, dat:

a. ambtsdragers eventueel om openbare grove zonden zullen worden geschorst,

b. ambtsdragers dan door het oordeel van de raad der eigen gemeente en van die van de naastgelegen gemeente zullen worden geschorst.

6. Derhalve was de vergadering, waartoe alle ambtsdragers waren geconvoceerd, een wettige vergadering van de kerkeraad, ook al waren alleen deze drie ambtsdragers ter vergadering verschenen;

7. Door aan de oproep tot deze vergadering geen gevolg te geven, onttrokken de negen broeders zich aan de trouwe ambtsdienst en maakten ze van dat ogenblik af geen deel meer uit van de kerkeraad.

8. De synode mag om die reden niet uitspreken, dat de vergadering van deze drie ambtsdragers een vergadering was van de minderheid van de kerkeraad van Hamilton.

9. Dat zou ze doen, als ze aan het bovenvermelde verzoek gevolg zou geven.

Op grond van deze overwegingen spreekt de synode uit:

aan dit verzoek niet te kunnen voldoen.

ARTIKEL 309

"Zaak-Hamilton"; afzettingsbesluit. Daarna wordt gehandeld over het volgende voorstel van Commissie I, dat als volgt wordt aangenomen:

B. "Voor wat de klacht aangaande het zgn. afzettingsbesluit betreft constateert de synode:

1. De kerkeraad van Burlington sprak uit van oordeel te zijn, dat de negen niet ter vergadering verschenen broeders door hun openbare zonden ipso facto en derhalve door Jezus Christus afgezet waren, naar Art. 79 en 80 K.O.;

2. De kerkeraad van Hamilton heeft overeenkomstig het oordeel van die van Burlington aan de negen niet ter kerkeraadsvergadering verschenen ambtsdragers medegedeeld, dat zij van dat moment af naar Art. 79 K.O. geen deel meer uitmaakten van de raad der Canadian Reformed Church te Hamilton, in dit verband sprekende van een afzettingsbesluit.

De synode overweegt:

Voor wat het onder 1 geconstateerde betreft:

1. Alleen het Ondertekeningsformulier voor Dienaren des Woords spreekt van een 'ipso facto' van de dienst geschorst te zullen zijn;

2. dit geldt alleen in het geval er sprake is van een afwijkend gevoelen inzake enig punt der leer en verbreking van de belofte met het oog hierop afgelegd;

3. dit geval deed zich hier niet voor;

4. in Art. 53 K.O. wordt alleen gesproken van een "de facto" geschorst worden;

5. dit geldt alleen bij weigering de Drie Formulieren van Enigheid te ondertekenen;

6. Ook in dat geval heeft schorsing plaats door kerkeraad of classe en wordt een "automatisch" geschorst-zijn uitgesloten;

7. dit geval deed zich hier evenmin voor;

8. Art. 79 en 80 K.O. spreken niet van een ipso facto door openbare zonden afgezet zijn.

Voor wat het onder 2 geconstateerde betreft:

1. Art. 79 K.O. spreekt niet van een niet langer deel uitmaken van de kerkeraad door een ipso facto afgezet zijn;

2. Art. 79 K.O. spreekt alleen van een afgezet zijn van ambtsdragers door het oordeel van de kerkeraad derzelfer gemeente en van die van de naastgelegen gemeente;

3. Door naar het oordeel van de kerkeraad van Burlington te vragen, gaf de kerkeraad van Hamilton blijk zich geroepen te achten, de 'negen' broeders af te zetten naar Art. 79 K.O.;

4. Dat afzetten was onnodig;

Immers: a. door aan de oproep om tot de vergadering van de kerkeraad te komen geen gevolg te geven, hadden de 'negen' broeders zich aan de trouwe ambtsdienst onttrokken en maakte ze van dat moment af geen deel meer uit van de kerkeraad;

b. de kerkeraad kon volstaan met dat te constateren.

5. Dat afzetten was onmogelijk,

Immers: a. de 'negen' broeders hadden dan nog geacht moeten worden deel uit te maken van de kerkeraad, hetgeen niet meer het geval was;

b. de 'drie' broeders zouden dan een minderheid van de kerkeraad hebben gevormd, hetgeen ook niet meer het geval was;

c. het oordeel van een minderheid van de kerkeraad zou dan als het oordeel van de kerkeraad gegolden hebben, hetgeen onmogelijk was.

Op grond van deze constatering en overwegingen concludeert de synode:

1. Het oordeel van de kerkeraad van Burlington was onjuist.

2. Het zgn. afzettingsbesluit van de kerkeraad van Hamilton was onnodig en onmogelijk naar Art. 79 K.O. te nemen.

waarom de synode verklaart:

1. dat de raad van de kerk te Burlington dat oordeel vervallen dient te verklaren;

2. dat de raad van de kerk van Hamilton het zgn. afzettingsbesluit vervallen dient te verklaren."

Ds G. van Dooren, br J. Buist en br G. Boot stemmen niet naar Art. 33 K.O.

ARTITKEL 310

"Zaak-Hamilton"; afzettingsbesluit. Voorts wordt gehandeld over het laatste voorstel van de commissie in dezen, dat eveneens wordt aangenomen, waarbij Ds G. van Dooren zich wederom onthoudt van stemming (Art. 179) en br G. Boot niet stemt naar Art. 33 K.O.

Het voorstel luidt aldus:

"C. Voor wat het verzoek betreft om uit te spreken, dat het afzettingsbesluit genomen is in strijd met Art. 31 K.O., constateert de synode:

1. Volgens de appellerende vergadering hadden de "drie" broeders zich overeenkomstig het advies van de classis-Hamilton, 24 Juni 1957, moeten vrij maken van het besluit van de kerkeraad de schorsing van Ds Loopstra te handhaven, in plaats van het afzettingsbesluit te nemen;

2. Dientengevolge is volgens de appellerende vergadering het afzettingsbesluit genomen in strijd met Art. 31 K.O.

De synode overweegt:

1. Art. 31 K.O. spreekt niet van een zich vrijmaken van besluiten van een kerkeraad maar van besluiten van een meerdere vergadering;

2. De "drie" ambtsdragers hebben zich metterdaad van de schorsingsbesluiten van de kerkeraad van Hamilton vrijgemaakt doordat zij een kerkeraadsvergadering bijeenriepen en dusdoende hun ambtsrechten weer uitoefenden;

3. Dat deden ze overeenkomstig het gebod des Heeren Gode meer gehoorzaam te zijn dan mensen;

4. Het zgn. afzettingsbesluit werd na hun daad van vrijmaking genomen.

5. Dat besluit moet niet getoetst worden aan Art. 31 K.O. maar aan Art. 79 K.O.;

6. Getoetst aan Art. 79 K.O. blijkt het zgn. afzettingsbesluit een fictie te zijn, omdat het niet naar Art. 79 K.O. genomen kon worden.

Ook op grond van deze constatering en overwegingen besluit de synode aan dit verzoek van de Raad van de First Canadian Reformed Church of Hamilton niet te voldoen.

ARTIKEL 311

"Zaak-Hamilton"; classis-Orangeville. Aan de orde komt nog het reeds aangenomen voorstel van Commissie I inzake het verzoek van de Raad van de First Canadian Reformed Church of Hamilton met betrekking tot de classis-Orangeville, (Acta, Art. 301).

De commissie stelt de volgende wijzigingen voor:

XII veranderen in XIII.

Toevoegen: "De synode constateert: de appellerende vergadering heeft dit verzoek ook gedaan op grond van haar oordeel, dat de classis Orangeville heeft gehandeld in strijd met Art. 79 K.O. door de broeders G. Boot en W. Loopstra te aanvaarden als wettige afgevaardigden van de Canadian Reformed Church te Hamilton.

XIA veranderen in XIAA.

Deze wijzigingen worden aanvaard. Ds G. van Dooren onthoudt zich van stemming (Acta 177); br G. Boot stemt niet naar Art. 33 K.O.

Het voorstel is nu aangenomen in deze vorm:

"XIII. De synode heeft andermaal kennis genomen van het verzoek

van de Raad der "First Canadian Reformed Church of Hamilton" om uit te spreken: '5e; dat de classis, in vergadering bijeen te Orangeville, als rechtsinstantie is tekort geschoten en daarmee de rechtszekerheid in de kerken heeft aangetast'.

De synode constateert: de appellerende vergadering heeft dit verzoek ook gedaan op grond van haar oordeel, dat de classis Orangeville heeft gehandeld in strijd met Art. 79 K.O. door de broeders G. Boot en W. Loopstra te aanvaarden als wettige afgevaardigden van de Canadian Reformed Church te Hamilton.

De synode overweegt:

1. De wettigheid van de vergadering van de broeders Knecht, Kuntz en Loopstra als raad van de kerk des Heeren te Hamilton staat op grond van de onder XIA vermelde feiten vast;

2. Deze vergadering had de broeders G. Boot en W. Loopstra naar de classis-Orangeville afgevaardigd.

Op grond van deze overwegingen concludeert de synode:

dat de classis-Orangeville, 2 October 1957, de broeders G. Boot en W. Loopstra als wettige afgevaardigden van de Canadian Reformed Church te Hamilton moest ontvangen.

Waarom zij besluit:

ook om deze reden aan dit verzoek van de raad van de "First Canadian Reformed Church of Hamilton" niet te voldoen.

ARTIKEL 312

Sluiting. De praeses sluit de morgenzitting.

51e Zitting d.d. 7 April 1958.

ARTIKEL 313

Opening. De praeses opent de zitting te 2.45 uur des namiddags en laat zingen Ps. 111 : 2, 6.

ARTIKEL 314

Appèl nominaal. Appèl nominaal wordt gehouden; alle broeders zijn aanwezig.

ARTIKEL 315

Acta. Acta, Artt. 304—312 worden vastgesteld.

ARTIKEL 316

Kort verslag. Kort verslag wordt vastgesteld.

ARTIKEL 317

Bezwaarschrift-Schilder. Aan de orde komt Hoofdstuk V van het Rapport van Commissie I in de "zaak-Hamilton", bezwaarschrift br E. Schilder van Toronto.

Ds J. T. van Popta geeft als rapporteur enkele aanvullingen op het rapport. Daarna leest hij het rapport met de voorstellen van de commissie.

De praeses geeft overwegingen en voorstellen in algemene bespreking; daarna worden de voorstellen punt voor punt behandeld.

Tenslotte worden ze met algemene stemmen aangenomen; Ds G. van Dooren onthoudt zich van stemming, (Art. 179), br G. Boot stemt niet naar Art. 33 K.O.

Het aangenomen voorstel luidt als volgt:

"V. De synode heeft kennis genomen van het bezwaar van br E. Schilder: 'De classis heeft in strijd met Art. 79 K.O. gehandeld door Ds Loopstra

c.s. te aanvaarden als wettige afgevaardigden van de Canadian Reformed Church of Hamilton'.

De synode constateert:

dat dit bezwaar gericht is tegen de classis van de kerken in het Oosten, 2 October 1957 te Orangeville gehouden.

De synode overweegt:

1. Het zgn. afzetten van de "negen" ambtsdragers door de kerkeraad van Hamilton na het oordeel van de kerkeraad van Burlington gehoord te hebben, was een fictie, omdat dat afzetten niet naar Art. 79 K.O. kon plaats hebben;

2. De wettigheid van de vergadering van de broeders Knegt, Kuntz en Loopstra als raad van de kerk des Heeren te Hamilton staat vast op grond van de feiten, genoemd in antwoord XIIA, te geven aan de raad van de "First Canadian Reformed Church of Hamilton";

3. Deze vergadering had de broeders G. Boot en W. Loopstra naar de classis-Orangeville afgevaardigd;

4. De classis-Orangeville moest daarom de broeders Boot en Loopstra als wettige afgevaardigden van de Canadian Reformed Church te Hamilton ontvangen.

Op grond van deze constatering en overwegingen besluit de synode:

1. Voor wat de eerste overweging betreft br E. Schilder kennis te geven van antwoord XIIB, te geven aan de raad van de "First Canadian Reformed Church of Hamilton";

2. Voor wat de tweede overweging betreft br E. Schilder kennis te geven van antwoord XIIA, te geven aan de raad van de "First Canadian Reformed Church of Hamilton";

3. Dit bezwaar van br. E. Schilder tegen de classis-Orangeville als ten onrechte ingebracht af te wijzen."

ARTIKEL 318

Bezwaarschrift-Schilder. Ds J. T. van Popta leest het Rapport met voorstellen van de commissie over het bezwaar van br E. Schilder tegen het besluit van de classis-Orangeville inzake de Publicatie van de Raad der First Canadian Reformed Church of Hamilton.

De praeses geeft de voorstellen eerst in algemene bespreking; enkele aanvullingen en redactiewijzigingen worden aangebracht.

Daarna worden de voorstellen puntsgewijze behandeld.

Vóór de "overwegingen" wordt opgenomen:

"De synode constateert, dat dit bezwaar zich richt tegen een desbetreffend besluit van de classis van de kerken in het Oosten d.d. 2 October 1957 te Orangeville gehouden".

Daarna worden nog een paar redactie-wijzigingen aangebracht.

Ten slotte wordt over de voorstellen gestemd. Ze worden aangenomen. Bij Voorstel A stemt br G. Boot niet mee, naar Art. 33 K.O., bij voorstel B onthoudt hij zich. Ds G. van Dooren onthoudt zich bij beide stemmingen om de bekende redenen (Art. 179).

De voorstellen zijn aangenomen in deze vorm:

"De synode heeft kennis genomen van het bezwaar van br. E. Schilder: 'De classis heeft onjuist gehandeld door bespreking van de Publicatie van de kerkeraad van Hamilton te weigeren'.

De synode constateert, dat dit bezwaar zich richt tegen een desbetreffend

besluit van de classis van de kerken in het Oosten d.d. 2 October 1957 te Orangeville gehouden.

De synode overweegt voor wat de 1e grond betreft:

A. 1. Aangenomen, dat zulk een verzoek door één of meer afgevaardigden ter classis is gedaan, dan is dit nog niet een verzoek van de classis zelf;

2. De classis Orangeville was dan niet door zulk een verzoek, gedaan op een vorige classis, verplicht de Publicatie als argumentatie en documentatie van het revisie-verzoek te ontvangen en te gebruiken.

Zij overweegt voor wat de 3e grond betreft:

3. De classis-Orangeville heeft terecht overwogen, dat het niet op haar weg lag, de bewijzen te leveren voor het bij haar ingediende revisie-verzoek, omdat de bewijslast niet lag op de classis, maar op de vergadering, die bij haar in beroep kwam.

4. De classis zou de bewijslast op zich genomen hebben, indien zij de publicatie-in-haar-geheel naar de wens van de appellerende vergadering als argumentatie en documentatie van het revisieverzoek had aanvaard en willen gebruiken.

Immers:

a. Uit de inhoudsopgave van deel A van de publicatie blijkt, dat ze ook een beschrijving geeft van gebeurtenissen, die hebben plaats gehad voor de komst van Ds Loopstra te Hamilton.

b. De gronden, waarop de raad van de kerk te Hamilton het schorsenswaardig zijn van Ds Loopstra had uitgesproken, bedoelden zonden van hem aan te wijzen; ze bevatten geen vermelding van feiten, beschreven in het eerste deel van deel A.

c. De keuze van de gegevens, waarvan de kennis door de appellerende vergadering voor de classis noodzakelijk werd geacht, werd derhalve aan het subjectief oordeel van de classis overgelaten.

d. dat bracht mee, dat metterdaad de bewijslast op de classis werd gelegd.

5. De classis heeft daarom terecht overwogen, dat met een louter verwijzen naar de publicatie door de appellerende vergadering niet kon worden volstaan.

6. Daarom heeft ze terecht verzocht aan de afgevaardigden van de zich beklagende vergadering ter vergadering duidelijk te argumenteren, dat de gronden van de besluiten van de classes van 18 en 24 Juli niet juist waren.

Zij overweegt voor wat de 4e grond betreft:

7. De classis-Toronto/Burlington bedoelede met haar antwoord: 'welke gronden door br. E. Schilder niet zijn ontzenuwd' niet de gronden voor de besluiten van de classes van 18 en 24 Juli 1957, waarnaar in de vierde overweging van de classis-Orangeville wordt verwezen, maar de als 4 overwegingen geformuleerde gronden, waarop de classis Orangeville besloten had aan het revisie-verzoek van de appellerende vergadering niet te voldoen.

8. Br. E. Schilder heeft de classis-Toronto/Burlington in dezen verkeerd begrepen.

9. Wat verder in deze grond wordt opgemerkt is daarom ter nadere ondersteuning van zijn bezwaar niet ter zake doende.

Dit alles overwegende concludeert de synode:

dat de classis-Orangeville terecht heeft overwogen, dat met een louter verwijzen naar de Publicatie niet kon worden volstaan.

Waarom de synode besluit:

het bezwaar van br E. Schilder als ongegrond af te wijzen.

B. Voor wat de 2e grond van br E. Schilders bezwaar betreft overweegt de synode:

1. De classis-Orangeville was in gebreke gebleven door in haar uitspraak niet aan te wijzen waarom het aanvaarden en gebruiken van de Publicatie-in-haar-geheel als argumentatie en documentatie van het revisieverzoek met zich bracht, dat de classis zich zelf de bewijzen moest leveren ter rechtvaardiging van het revisieverzoek.

2. De classis-Toronto/Burlington had derhalve niet mogen volstaan met te antwoorden, dat br E. Schilder de gronden van dit besluit van de classis-Orangeville niet had ontzenuwd.

3. De classis Toronto/Burlington had br E. Schilder moeten aangeven, waarom naar haar oordeel de classis-Orangeville terecht had overwogen, dat met een louter verwijzen naar de Publicatie niet kon worden volstaan.

Op grond van deze overwegingen spreekt de synode uit:

dat het antwoord van de classis Toronto/Burlington aan br. E. Schilder onvoldoende was.

ARTIKEL 319

Bezwaarschrift-Schilder. Aan de orde komt het voorstel van de commissie nopens het voorstel van br E. Schilder aan de classis van de kerken in het Oosten een commissie te benoemen voor de "zaak-Hamilton".

De praeses geeft Rapport en voorstellen in algemene bespreking; een suggestie wordt de commissie aan de hand gedaan ter aanvulling van het rapport. De vergadering wordt enkele ogenblikken geschorst om de commissie gelegenheid te geven deze aanvulling te formuleren.

Na hervatting van de vergadering leest Ds J. T. van Popta het ontwerp van de commissie voor. Het voorstel luidt dan als volgt:

"VII. De synode heeft kennis genomen van het bezwaar van br E. Schilder: 'De classis heeft onverantwoord gehandeld door te weigeren te voldoen aan het verzoek een commissie te benoemen'.

De synode constateert:

1. Dit bezwaar richt zich tegen een uitspraak van de classis van de kerken in het Oosten d.d. 29 Januari/12 Februari 1958 te Toronto/Burlington gehouden.

2. Deze uitspraak luidt: 'Het onder punt 3 voorgestelde wordt door de classis niet ontvankelijk verklaard, omdat br E. Schilder niet, volgens Art. 31 K.O. in appèl gaat tegen bepaalde classisbesluiten, maar ongevroegde adviezen geeft, waarin de classis niet kan treden'.

De synode overweegt:

1. Br E. Schilder deed een voorstel aan de classis en gaf geen ongevroegd advies aan haar.

2. De classis had daarom dit voorstel niet voor onontvankelijk mogen verklaren met opgave van deze reden: 'omdat br E. Schilder niet volgens Art. 31 K.O. in appèl gaat tegen bepaalde classisbesluiten, maar ongevroegde adviezen geeft, waarin de classis niet kan treden'.

3. De classis had evenwel ook niet in antwoord op dit voorstel een commissie mogen benoemen, met de opdracht zich op de hoogte stellen van de moeilijkheden in de kerk van Hamilton en de achtergronden daarvan.

4. De classis had dat alleen mogen doen, indien de kerkeraad van Hamilton zelf een dergelijk verzoek aan haar had gedaan.

5. Zulk een verzoek was niet door de kerkeraad van Hamilton aan deze classis gericht.

6. Zou de classis in antwoord op dit voorstel van br E. Schilder wel zulk een commissie hebben benoemd, dan zou ze eigenmachtig zich met de zaken van de kerk van Hamilton hebben ingelaten.

7. Zij zou dan gehandeld hebben in strijd met Gods Woord en in strijd met Art. 85 van de Kerkenordening, dat overeenkomstig Gods Woord zegt, dat geen kerk over andere kerken heerschappij zal voeren.

Op grond van deze overwegingen besluit de synode:

het bezwaar van br E. Schilder tegen deze uitspraak van de classis Toronto/Burlington als ten onrechte aangevoerd af te wijzen."

Het voorstel wordt met algemene stemmen aanvaard, waarbij wederom Ds G. van Dooren zich van stemming onthoudt (Art. 179) en br G. Boot niet stemt naar Art. 33 K.O.

ARTIKEL 320

"Zaak-Hamilton"; toezending Rapport. Tenslotte wordt nog aangenomen het laatste voorstel van deze Commissie, dat, na een enkele redactie-wijziging, luidt:

De synode besluit:

1. Aan appellanten naast de door de synode genomen besluiten het werk-rapport van Commissie I toe te zenden;

2. De uitspraken met het werk-rapport van Commissie I ook toe te zenden aan de Raad der kerk te Hamilton en aan de Raad der kerk te Burlington.

ARTIKEL 321

"Zaak-Hamilton"; definitieve aanvaarding. Thans worden alle voorlopig-aanvaarde voorstellen inzake Hamilton definitief aanvaard, Acta, Art. 213. Br G. Boot stemt niet naar Art. 33 K.O.

ARTIKEL 322

Blijdschap over eenstemmigheid; dank aan Comm. I. De praeses constateert met grote blijdschap, dat deze zaak met zo grote eenparigheid tot een einde gebracht is. Hij wil wel zeer in het bijzonder dank zeggen aan Commissie I, die onder de leiding van Ds J. T. van Popta, met zo verbeterd ijver deze moeilijke en omvangrijke zaak heeft voorbereid. Mogen de besluiten ook meewerken, onder de zegen de HEEREN, aan het herstel van de eenheid der gemeente te Hamilton.

ARTIKEL 323

The American Reformed Church. Het woord verkrijgt Ds H. A. Stel **Optreden P.R.C. pred.** om, namens Commissie IV een voorstel in te dienen inzake een bezwaarschrift van de Raad der "First Canadian Reformed Church of Hamilton" tegen besluiten van de classis der kerken in het Oosten betreffende het optreden van Protestant Reformed predikanten in de Canadian Reformed Church te Hamilton, en tegen de opname van the American Reformed Church in het verband van de classis der kerken in het Oosten. (Agenda-punt 10—7a, b; Acta, Art. 161, 254).

Het commissie-voorstel wordt besproken en hier en daar gewijzigd. Het wordt aangenomen in deze vorm:

"De synode heeft kennis genomen van de bezwaarschriften van de kerke-

raad van de 'Canadian Reformed Church of Hamilton' - scribaat Mr. T. Bergsma:

a. inzake de uitspraak van de classis d.d. 17 September 1955 van de kerken in het Oosten betreffende het doen voorgaan van predikanten van de Protestant Reformed Churches USA in de kerk des Heeren te Hamilton;

b. inzake de uitspraak van de classis-Hamilton/Woodstock d.d. 5 en 19 September 1956 over het opnemen van the American Reformed Church in het verband van classis Oost.

De synode overweegt:

dat haar uit de feiten, vermeld in Antwoord XIIA, te geven aan de Raad der "First Canadian Reformed Church of Hamilton" is gebleken, dat de classis Orangeville d.d. 2 October 1957 van de kerken in het Oosten terecht heeft uitgesproken, dat deze kerkeraad niet de wettige kerkeraad is van de kerk des Heeren te Hamilton.

De synode besluit uit te spreken:

dat deswege deze bezwaarschriften door haar niet in behandeling genomen mogen worden."

ARTIKEL 324

Sluiting. De praeses sluit de zitting.

52e Zitting d.d. 7 April 1958.

ARTIKEL 325

Opening. De praeses opent de zitting, en laat zingen Ps. 113 : 1, 2, 3.

ARTIKEL 326

Appèl nominaal. Appèl nominaal wordt gehouden; alle broeders zijn aanwezig.

ARTIKEL 327

Acta. Acta, Artt. 313—324 worden vastgesteld.

ARTIKEL 328

Kort verslag. Kort verslag wordt vastgesteld.

ARTIKEL 329

Archief-bewarend kerk. Ds H. Scholten rapporteert van zijn onderhoud met de kerkeraad van Homewood-Carman over de vraag of de mogelijkheid om het archief op te bouwen ligt binnen de mogelijkheden, waarover deze kerk, die tot nu toe archiefbewarende kerk is geweest, beschikt. Ds H. Scholten deelt mee, dat de kerkeraad had medegedeeld, dat, hoewel de kerk van Homewood-Carman gaarne archiefbewarende kerk zou willen blijven, zij toch niet over de vereiste krachten beschikte.

Van dit rapport wordt kennis genomen.

ARTIKEL 330

Benoeming Deputaten, Agenda-punt 12. Op voorstel van het moderamen worden de volgende Deputaten benoemd: (S. is: samenroeper).

Psalmberijming: Ds G. van Dooren (S.), Br M. M. de Groot, Ds F. Kouwenhoven, Br J. J. Knecht.

Opleiding tot de Dienst des Woords: Ds W. W. J. van Oene (S.), Ds D. v. d. Boom, Ds S. S. Chossen, Br H. Lefferts, Ds A. B. Roukema.

Ad Art. 4, 11, 49, 79 K.O.: Ds G. Ph. Pieffers, secundus: Ds W. W. J. van Oene; Ds J. T. van Popta, secundus: Ds H. A. Stel; Ds G. van Dooren, secundus: Ds F. Kouwenhoven; Ds L. Selles, secundus: Ds A. B. Roukema.

Correspondentie met Buitenlandse kerken: Ds H. Scholten (S.), Ds L. Moes, Br P. v. d. Schaaf, Br C. Walinga.

Voor vereisten aanvullend examen: Ds J. T. van Popta (S.), Ds C. de Haan, Ds F. Kouwenhoven, Ds W. W. J. van Oene, Ds A. B. Roukema.

Examinatoren: Voor de kerken in het **Westen:** Ds C. de Haan, Ds W. W. J. van Oene, Ds G. Ph. Pieffers (S.), Ds J. T. van Popta, Ds H. A. Stel. Voor de kerken in het **Oosten:** Ds G. van Dooren, Ds F. Kouwenhoven, Ds A. B. Roukema, Ds H. Scholten (S.), Ds L. Selles.

Voor contact met de Protestant Reformed Churches: Ds J. T. van Popta (S.), Br D. M. Barendregt, Br C. Ouwersloot, Ds L. Selles, Ds H. A. Stel.

ARTIKEL 331

Uitschrijving Bededag. Bijlage VIII. De kerken van Burlington en Edmonton worden aangewezen voor het uitschrijven van een Bededag naar Art. 66 K.O.

ARTIKEL 332

Archiefbewarende kerk. Tot archiefbewarende kerk wordt aangewezen die van Burlington.

ARTIKEL 333

Verzorging Acta en Rapporten. Ds G. van Dooren en Ds A. B. Roukema worden aangewezen de uitgave van de Acta van deze synode te verzorgen. Vastgesteld wordt:

a. dat aan inzenders van een bezwaarschrift zal worden toegezonden het Rapport van de werkcommissie, die het synode-besluit in dezen heeft voorbereid, als volgt:

1. Rapport "Hendriks" aan:
Br E. C. Baartman e.s.
Br J. Hendriks
Ds W. W. J. van Oene
Br. G. van Woudenberg
De kerkeraad van New Westminster.

2. Rapport "zaak-Laven" aan:
Br P. Laven
De kerkeraad van Hamilton.

3. Rapport bezwaarschrift-Pol aan: Br E. H. Pol.

b. Deputaten voor Correspondentie met de Buitenlandse kerken zullen het werkrapport van de Commissie inzake de correspondentie met de Gereformeerde kerken in Nederland toezenden aan:

- De kerken in Australië,
- De Gereformeerde kerk te Monte Allegre
- De Vrije Gereformeerde kerk in Zuid Afrika
- De Gereformeerde kerken in Nederland
- De Deputaten ad hoc van de Protestant Reformed Churches USA.

Voorts wordt goedgevonden, dat, wanneer het mogelijk zal zijn de Rapporten te drukken er gedrukte exemplaren worden toegezonden aan de genoemde adressen.

c. De wens wordt uitgesproken, dat de prijs van de Acta de som van \$ 1.50 niet te boven zal gaan. Een garantie-som van \$ 300.— wordt vastgesteld voor de uitgave van de Acta. Worden de rapporten niet gedrukt, maar gestencild dan wordt dit bedrag gehalveerd.

d. Acta zullen door de Deputaten voor de verzorging ervan worden toegezonden aan:

alle kerken 2 exemplaren;

alle afgevaardigden 1 exemplaar.

De Buitenlandse kerken, met wie wij correspondentie voeren.

De stated clerk van de Protestant Reformed Churches.

De archiefbewarende kerk, enkele exemplaren.

De praeses van de roepende kerk.

ARTIKEL 334

Roepende kerk volgende synode. Tot roepende kerk voor de volgende synode wordt aangewezen de kerk van Hamilton.

ARTIKEL 335

Rondvraag. Br C. Walinga vraagt:

1e. of de roepende kerk voor de samenroeping gebonden is aan de termijn, die de K.O. art. 50 stelt. Deze vraag wordt bevestigend beantwoord.

2. of de roepende kerk de plaats vaststelt. Ook deze vraag wordt bevestigend beantwoord.

ARTIKEL 336

Censuur naar Art. 43 K.O. Agenda-punt 13 komt aan de orde: censuur naar Art. 43 K.O. De praeses constateert met blijdschap, dat deze censuur niet behoeft te worden gehouden.

ARTIKEL 337

Acta. Acta, Artt. 325—336 worden vastgesteld.

ARTIKEL 338

Kort verslag. Het Kort verslag wordt vastgesteld.

ARTIKEL 339

Slotwoord van de Praeses. De praeses spreekt het volgende slotwoord:
Geliefde broeders in den Heere,

In zijn openingswoord heeft ds Van Popta ons o.m. voorgehouden, dat de synode geen opperbestuur over de kerken is, maar de kerken de lastgeefsters der synode zijn.

In het bewustzijn van deze echt-Gereformeerde waarheid zijn we drie en een halve week geleden aan de arbeid getogen. In het bewustzijn daarvan willen we vandaag deze arbeid ook beëindigen.

En wanneer we dit voor ogen houden vragen we geen dank voor het werk, dat we in die lange dagen en weken, die achter ons liggen, hebben verricht.

De kerken waren onze lastgeefster en in haar de Heer der kerk. En we herinneren ons Zijn woord: "wanneer gij zult gedaan hebben al hetgeen U bevolen is, zo zegt: wij zijn onnutte dienstknechten, want wij hebben maar gedaan, hetgeen wij schuldig waren te doen."

En wanneer er dan ook vandaag van dank sprake zal zijn, dan kan het alleen de dank van ons zijn voor al hetgeen wij ontvangen mochten.

En dan denk ik aan de gezondheid en de kracht, die de HEERE gaf om

het werk zonder onderbreking te verrichten. Dan denk ik ook vooral aan de wonderschone gave van de waarachtig-Christelijke broederschap, "de eenheid des Geestes door de band des vredes", die de HEERE op het gebed ons in deze weken heeft doen genieten.

En dat niet alleen als we het goed met elkander eens waren en de commissievoorstellen precies vertolkten, wat we zelf ook al hadden gedacht, maar niet minder, wanneer deze voorstellen tegen eigen denken en willen indruisten, en we met elkander moesten worstelen om de goede en welbehaaglijke wil des Heeren in een concrete zaak te verstaan. Hoe het was, of het gemakkelijk ging of moeilijk, of de lach opklonk, of de spanning tastbaar was, we hebben altijd door elkaar als broeders mogen vasthouden en mogen verder helpen om samen tot een uitspraak te komen.

Dat heeft het voor mij tot een bijzondere vreugde gemaakt om de zittingen der synode te praesideren en dat zullen we allen als een kostelijke herinnering van de synode Homewood-Carman 1958 meenemen naar huis.

God zij altoos op 't hoogst geprezen,
Lof zij Gods goedertierenheid,
Die nimmer ons heeft afgewezen,
Noch ons gebed gehoor ontzeid.

Onze dank willen we ook gaarne betuigen aan de Commissie van voorbereiding der ontvangende gemeente.

De ontvangst was voortreffelijk en het is daarbij niet gebleven. Al deze tijd heeft deze Commissie in het zorgen voor vervoer en in alle mogelijke andere dingen voor ons klaar gestaan.

Niet minder zijn we getroffen door de hartelijkheid, die we van de kant van onze gastheren en gastvrouwen hebben ondervonden. Niet alleen de huizen, ook de harten hebben voor ons opengestaan. En mochten wij wel eens klagen over de lange duur der synode, een klacht van de zijde van de ons herbergende broeders en zusters heb ik, ondanks het ongerief, dat we in vele gevallen bezorgden, nooit vernomen.

Verkwikkend is voor ons de belangstelling geweest, die we avond aan avond van de zijde der gemeente in ons werk mochten ondervinden.

Maar hebben we als knechten der kerken dan al geen dank te vragen, doch alleen maar te betuigen, wat wij wel van de kerken mogen en ook willen vragen is, dat zij zich met alle ernst met de toetsing en ratificatie van de op deze synode genomen besluiten bezig zullen houden. Zij waren onze lastgeefsters, maar de besluiten die genomen zijn, zijn dan ook maar niet onze zaak, doch de zaak der kerken en van elk lid daarvan. En zo hebben zij toch elkander beloofd: "t geen door de meeste stemmen goedgevonden is, zal voor vast en bondig gehouden worden. Tenzij dat het bewezen worde te strijden tegen Gods Woord of de aangenomen kerkenordering".

Het is onze vurige bede dat in het handelen naar deze regel, het werk van deze synode door de genade van onze trouwe God mag dienstbaar wezen aan de heling van de breuk in de kerk van Hamilton, aan de bouw van "het schoon Jeruzalem" en aan de vrede van het "Israel Gods". Of om het met de woorden van de dienaar die ons in de bidstond voorging

te zeggen: "aan de bewaring van de katholiciteit der kerk naar binnen en naar buiten, waarvoor onze Heere Jezus Christus, de koning der kerk, zo bitter heeft geleden".

En nu broeders, we gaan naar huis. Vrolijk is ons hart. Maar in die vrolijkheid, die de laatste dagen al "in de lucht" heeft gezeten, kruipt toch ook een tikkeltje weemoed bij de gedachte, dat we niet meer rond de synode-tafel zullen aanschikken in werk- en disgemeenschap. Het was goed, broeders: samen te bidden, samen te zingen, samen te werken, samen te spreken, samen te zwoegen en samen te lachen.

De HEERE beware U op de weg en brenge U veilig thuis.

De liefde tot de kerk des Heeren heeft ons hier verbonden; met de belijdenis daarvan willen we eindigen, wanneer we samen lezen en zingen de 122ste Psalm."

ARTIKEL 340

Sluiting. Gezongen wordt Ps. 122, Ds J. T. van Popta gaat voor in dankzegging, en de praeses sluit des avonds om 8.50 uur de synode van Homewood-Carman 1958.

L. Selles, praeses.

J. T. van Popta, assessor.

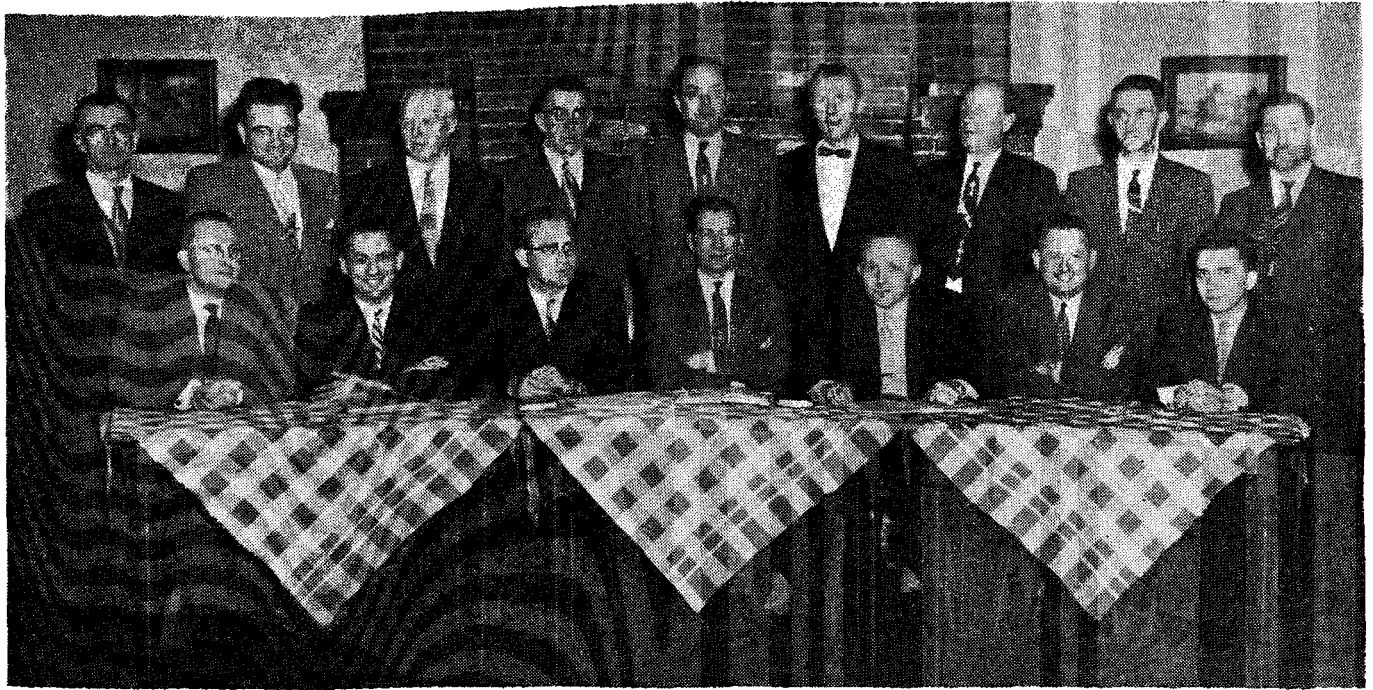
A. B. Roukema, 1e scriba.

W. W. J. van Oene, 2e scriba.

REGISTER

(De cijfers verwijzen naar de nummers van de artikelen; de
Romeinse cijfers naar de Bijlagen.)

- Acta-1954** 208
Acta-1954 - art. 80 54, 74
Acta-1958, taal, 12, verzorging 333
Agendum 7, 96
American Ref. Church, 161, 254, 323
Antwoord Professoren Calvin Seminary 30, 93, XVII
Archief, Opbouw 207, VI
Archiefbewarende kerk 332
 — Rapport van de 201, 206, 329,
 VI
Bededag, uitschrijven van 37, 331,
 VII
Belijdenisgeschriften, Eng. 189, 190,
 191, 193, XV
Bezwaarschriften, zie: Hamilton,
 Hendriks, Laven, Pol, Schilder,
 v. Woudenberg.
Bijbelvertaling, 30, 34, XVII
 Engelse 35, 48, 93, XVII
 Nederlandse 36, 58
Buitenlandse kerken, zie Corres-
 pondentie.
Catechismus, Engelse 152, 154,
 XVI, XVII
Chatham, verzoek van — 173, 174,
 194, 209, XIV
Censuur naar art. 43 K.O. 336
Commissies 9
Commissie I, 82, 254
Correspondentie,
 Buitenlandse kerken, 57, 95, IX
 Nederlandse kerken, 50, 56, XII
 Overheid 49, XIII
 Prot. Ref. Churches, 273 278,
 290, III
Deputaten, benoeming, 38, 330, VII
 ad Art. 4, 11, 49, 79 K.O., 39, 330
 Correspondentie H. Overheid, 49,
 XIII
Dienst des Woords, zie Opleiding.
Examens, kerkelijke, 188, 330, V.
Financiën, Synode- 1954, 99, 217,
 XVIII
Formuleren, Engelse, 152, 192, 193,
 XV, XVI
Haas, br. Joh. de — 269
Hamilton II
 aanvaarding definitieve, 213, 321,
 322
 afzettingsbesluit door de minder-
 heid 300, 308, 309, 310
 classis Fergus 165, 166, 179, 213,
 214, 215, 231, 232
 classis Hamilton, 234, 235, 244,
 245, 255, 256, 257, 259, 270
 classis Orangeville, 272, 287, 301,
 311
 classis Toronto 271, 319
 kerkeraad van Hamilton, 288, 289
 bezwaarschrift Schilder, 165, 166,
 167, 180, 233, 258, 271, 317, 318, 319
 niet-stemmen van br. G. Boot, 179
 onthouding van Ds G. van Dooren
 179
 ontvankelijkheid "Witboek", 120
Hendriks, zie Schoolkwestie.
Kerkenordening,
 art. 19 94
 44 62, XI
 66 37, VII
 4, 11, 49, 79, - zie Deputaten
 wijzigingen 60, 61, 72, VII
 Kosten-synode-1954 zie Financiën.
Laven, zaak br P. —, 130, 184, 226,
 227, I
Leeuw, br A. W. de — 195
Loopstra, Ds W., zie Hamilton.
Moderamen 3
Naam Synode 11
New Westminster, verzoek van, zie
 Chatham.
Opleiding tot de Dienst des Woords,
 73, 74, 75, 76, 151, 330, X
 Pieffers, Ds G. Ph. 1
 Pol, bezwaarschrift br E. H., 62, XI
 Professoren Calvin Seminary, zie
 Antwoord.
 Prot. Ref. Churches, zie bij Cor-
 respondentie.
 voorgaan pred. P.R.C., 161, 323
 Psalmberijming, 171, 172, 173, 194,
 XIV,
 zie ook bij Chatham.
Rapporten 145, 333
 Roepende kerk 334
 Rondvraag 335
Schilder, bezwaarschrift br E. —,
 zie zaak Hamilton.
 Schoolkwestie, 100, 108, 116, 120,
 134, 135, 136, 137, 149, 150, IV
 Slotwoord praeses 339
 Stukken gezonden naar the First
 Can. Ref. Church of Hamilton, 6
Taal van de Acta 12
Verslag Kort 144
 Voorstellen, ingetrokken 18
Werkwijze synode 8, 10, 13
 Woudenberg, bezwaarschrift br G.
 van —, 135, 136, 137, 149, 150, IV

ZITTEND (van links naar rechts): Ds G. Van Dooren, Burlington, Ont.; Ds W. W. J. Van Oene, New Westminster, B.C.; Ds J. T. Van Popta, Edmonton, Alta.; Ds L. Selles, Chatham, Ont.; Ds A. B. Roukema, Watford, Ont.; Ds H. A. Stel, Houston, B.C.; Ds D. Van der Boom, Langley, B.C. STAANDE (van links naar rechts): G. Antonides, Smithers, B.C.; C. Walinga, Fergus, Ont.; G. Boot, Hamilton, Ont.; A. W. De Leeuw, Edmonton, Alta.; Ds H. Scholten, Orangeville, Ont.; J. Buist, Burlington, Ont.; K. Flokstra, Smithville, Ont.; E. Wierenga, Neerlandia, Alta.; J. De Haas, New Westminster, B.C.